153.43
ว 184ว
ว. 3

วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

ปริญญานิพนธ์

ของ

ร.ต.อ.หญิง จรรยา เกษศรีสังข์

19 ก.ย. 2537

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

เมษายน 2537

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1900i1

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน

(ศ.ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

.....กรรมการ

(รศ.ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(ศ.ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

.....กรรมการ

(รศ.ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผศ.ดร.กาญจนา หาสิตะพันธุ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 29 เดือน เมษายน พ.ศ. 2537

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา หาสิตะพันธุ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนวคิด และข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างมาก จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง อาจารย์ พรรณพิศ วาณิชย์การ และพันตำรวจตรี จิรวุฒิ ทิศเสถียร ที่กรุณาให้คำแนะนำ และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้บัญชาการ ผู้บังคับกองร้อย และผู้ช่วยบังคับกองร้อย โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ พันตำรวจตรี หญิง ศรวณีย์ วีณะคุปต์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ พันตำรวจโท หญิง กรรณิกา นาคเกิด และขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่แผนก 3 กองกำกับการ 5 กองบังคับการสนับสนุนตำรวจตระเวนชายแดนทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจในการทำวิจัยจนสำเร็จ

ขอขอบคุณ ร้อยตำรวจเอก ชาย เกษศรีสังข์ ซึ่งเป็นกำลังใจ สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยมาโดยตลอด

ผลความดีทั้งหมดนี้ขอมอบแก่ คุณพ่อ คุณแม่ และครู อาจารย์ ทุกท่านผู้ซึ่งเป็นที่เคารพยิ่งของผู้วิจัย

จรรยา เกษศรีสังข์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	คำนำ	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	8
	เอกสารเกี่ยวกับโรงเรียนนายร้อยตำรวจ	9
	ประวัติโรงเรียนนายร้อยตำรวจ	9
	ปรัชญาการศึกษาของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ	10
	ภารกิจของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ	10
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ	11
	ความหมายของบุคลิกภาพ	11
	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ	12
	ประวัติความเป็นมาของการศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี	14
	การวัดบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี	15
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี	16
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ	18
	ความหมายของทัศนคติ	18
	ลักษณะและองค์ประกอบของทัศนคติ	19

บทที่ หน้า

ความหมายของทัศนคติต่ออาชีพ 20

งานวิจัยที่เกี่ยวกับทัศนคติต่ออาชีพ 20

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว 22

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 23

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเผชิญปัญหา 24

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวิธีการเผชิญปัญหา 24

งานวิจัยที่เกี่ยวกับวิธีการเผชิญปัญหา 33

3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า 38

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง 38

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า 39

วิธีการดำเนินการรวบรวมข้อมูล 56

วิธีจัดกระทำกับข้อมูล 56

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 56

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า 58

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลผล 58

การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า 59

ผลการศึกษาค้นคว้า 59

5 บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ 98

บทย่อ 98

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า 98

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า 98

บทที่ หน้า

วิธีดำเนินการวิจัย 99
การวิเคราะห์ข้อมูล 100
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า 100
อภิปรายผล 103
ข้อเสนอแนะ 108
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป 108

บรรณานุกรม 109
ภาคผนวก 116
ภาคผนวก ก. 117
ภาคผนวก ข. 119
ภาคผนวก ค. 124
ประวัติย่อผู้วิจัย 143

บัญชีตาราง

ตาราง หน้า

1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับชั้นปีของนักเรียนนายร้อยตำรวจ 39

2 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามตัวแปรระดับชั้นปี บุคลิกภาพ ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ บรรยากาศในครอบครัว และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 60

3 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามระดับชั้นปี และวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม 62

4 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามระดับชั้นปี ... 65

5 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน เป็นรายคู่ 66

6 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน เป็นรายคู่ 67

7 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของวิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัว ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน เป็นรายคู่ 68

8 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยวิธีการเผชิญปัญหาด้านสังคม ของนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน เป็นรายคู่ 69

ตาราง หน้า

9 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตาม
บุคลิกภาพ และวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี
ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม 70
10 แสดงการเปรียบเทียบวิธีการเผชิญปัญหาด้านต่าง ๆ ของนักเรียน
นายร้อยตำรวจ จำแนกตามบุคลิกภาพ 72
11 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตาม
ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ และวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี
ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม 73
12 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน คะแนนวิธีการเผชิญปัญหา
ด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว
และด้านสังคม ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตาม
ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ 75
13 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามบรรยากาศ
ในครอบครัว และวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี
ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม 76
14 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน คะแนนวิธีการเผชิญปัญหา
ด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว
และด้านสังคม จำแนกตามบรรยากาศในครอบครัว 79
15 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียน
ภาคทฤษฎี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัว
ต่างกัน 80
16 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียน
ภาคปฏิบัติ ของนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัว
ต่างกัน 81

ตาราง หน้า

17 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยวิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัว
ของนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวต่างกัน 82
18 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยวิธีการเผชิญปัญหาด้านสังคม
ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ที่มีบรรยากาศในครอบครัวต่างกัน 83
19 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตาม
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียน
ภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม 84
20 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียน
ภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม
ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 86
21 แสดงการเปรียบเทียบวิธีการเผชิญปัญหาด้านาส่วนตัวของนักเรียน
นายร้อยตำรวจ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน เป็นรายคู่ 88
22 แสดงเมตริกสัมพันธ์ภายใน ของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ 89
23 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เมื่อใช้ตัวแปรด้านการเรียน
ภาคทฤษฎีเป็นตัวเกณฑ์ 90
24 แสดงการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อใช้การเผชิญปัญหา
ด้านการเรียนภาคทฤษฎีเป็นตัวเกณฑ์ 91
25 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เมื่อใช้วิธีการเผชิญปัญหา
ด้านการเรียนภาคปฏิบัติเป็นตัวเกณฑ์ 92
26 แสดงผลการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อใช้วิธี
การเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติเป็นตัวเกณฑ์ 93
27 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เมื่อใช้วิธีการเผชิญปัญหา
ด้านส่วนตัวเป็นตัวเกณฑ์ 94

ตาราง หน้า

28 แสดงผลการคำนวณหาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อใช้วิธีการเผชิญปัญหา
ด้านส่วนตัวเป็นตัวเกณฑ์ 95

29 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เมื่อใช้วิธีการเผชิญปัญหา
ด้านสังคมเป็นตัวเกณฑ์ 96

30 แสดงผลการคำนวณหาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อใช้วิธีการเผชิญปัญหา
ด้านสังคมเป็นตัวเกณฑ์ 97

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

โรงเรียนนายร้อยตำรวจเป็นสถาบันอุดมศึกษาของกรมตำรวจ มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการผลิตนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรให้กับกรมตำรวจ โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือ "ผลิตนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่มีคุณภาพของประชาชน" ให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ตลอดทั้งรักษาความสงบสุขของสังคมและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้โรงเรียนนายร้อยตำรวจจึงมุ่งเน้นการพัฒนานักเรียนนายร้อยตำรวจให้มีคุณลักษณะ (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2535 : 6) ดังต่อไปนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย บุคลิกภาพ กิริยาท่าทาง การวางตน มารยาท ค่านิยม และความเชื่อที่ถูกต้องดีงามเป็นที่ศรัทธาและเชื่อถือของประชาชนทั่วไป

2. มีความจงรักภักดี เคารพยึดมั่นในการธำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

3. มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะต่าง ๆ ในด้านการบริหาร ด้านสังคม ด้านอาชญากรรม และกระบวนการยุติธรรม มีความสามารถในการสืบสวนสอบสวน และการป้องกันอาชญากรรมอย่างถูกต้องเหมาะสมตามหลักวิชาการ รวมทั้งในการรักษาความสงบสุขให้ธำรงไว้ในชุมชน ให้บริการต่าง ๆ แก่ประชาชน ตลอดจนรักษากฎหมายและบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม และเสมอภาค

4. มีความสามัคคีกลมเกลียวกันในหมู่คณะข้าราชการตำรวจตระหนักในภาระหน้าที่ที่มีต่อประชาชนในชาติ มีความเป็นพลเมืองดีของชาติที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม โดยเน้นการมีจิตสำนึกเพื่อมวลชนในการเข้าร่วมแก้ปัญหาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมือง กับข้าราชการสังกัดอื่นและประชาชน ตลอดจนการพัฒนาชาติในด้านต่าง ๆ

5. มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของการปฏิบัติงานในหน้าที่ตำรวจ

จากคุณลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นนี้สอดคล้องกับ วอลเลอร์ (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. 2528 : 24 ; อ้างอิงมาจาก Voller. 1926 : 22) ซึ่งเป็นบิดาของการตำรวจอเมริกา ที่ได้กล่าวไว้ว่า สมาชิกในสังคมมักเรียกร้องให้ตำรวจต้องมีความรู้ความสามารถในทุกด้าน กล่าวคือ ต้องมีความเฉลียวฉลาดดุจโซโลมอน มีความกล้าหาญดุจเดวิด มีความแข็งแกร่งดุจแซมสัน มีความอดทนดุจเจคอป มีความเป็นผู้นำดุจกูดซามาริแทน มีความเก่งกล้าด้านยุทธวิธีดุจอเล็กซานเดอร์ มีความซื่อสัตย์ดุจดาเนียว มีความเป็นนักการทูตดุจลินคอล์น นอกจากนั้นยังจะต้องมีความรู้ในทุกสาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์ธรรมชาติและสังคม

นอกจากเป้าหมายสูงสุดในการผลิตบัณฑิตทางด้านวิชาชีพแล้ว โรงเรียนนายร้อยตำรวจยังมีเป้าหมายอีกประการหนึ่งคือ บริการชุมชนและสังคมด้วยการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ ส่งเสริมการวิจัยพื้นฐานทางด้านอาชญากรรม กระบวนการยุติธรรม ส่งเสริมศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนการให้บริการต่าง ๆ แก่ชุมชน (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2535 : 6)

สำหรับภาระงานของตำรวจนั้นตำรวจจะต้องทำหน้าที่ให้บริการประชาชนทั้งในงานที่เกี่ยวกับอาชญากรรมและไม่เกี่ยวกับอาชญากรรม ตลอดทั้งติดต่อสัมพันธ์กับประชาชนทุกระดับ ตลอด 24 ชั่วโมงต่อวัน และ 7 วันต่อสัปดาห์ (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. 2530 : 3) ส่วนประเสริฐ เกษรมาลา (2521 : 67 - 70) กล่าวว่างานของตำรวจเป็นงานที่ต้องเผชิญการเสี่ยงอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย และชื่อเสียง ซึ่งอาจจะต้องสูญเสียไปเมื่อไรก็ได้ ทุกคนไม่มีโอกาสทราบได้ล่วงหน้า สภาพการณ์ที่เผชิญอันตรายนี้ทำให้ตำรวจเกิดความเครียดทางอารมณ์ ความรับผิดชอบของตำรวจปัจจุบันไม่เฉพาะแต่การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมธรรมดา ตำรวจต้องฝึกการรบพิเศษเพื่อต่อต้านการก่อความไม่สงบทุกรูปแบบ นอกจากนี้งานด้านบริการต่าง ๆ ซึ่งแทรกซ้อนเข้ามาในภารกิจประจำวันจนไม่มีเวลาที่จะเป็นตัวของตัวเอง ทำให้ตำรวจต้องรับภาระหนักเกินกว่าปกติ

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ตำรวจจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในทุก ๆ ด้าน จะต้องทำหน้าที่ให้บริการประชาชน ตลอดจนรักษาความสงบสุขของประชาชนในชาติ ผู้ที่จะเป็นตำรวจจะต้องผ่านการฝึกอบรมเป็นอย่างดี เพราะเป็นอาชีพที่ได้รับการคาดหวัง

อย่างยิ่งจากบุคคลในสังคมทั้งในเรื่องความรู้ ความสามารถ และความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน

ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ นักเรียนนายร้อยตำรวจทุกคนจะต้องเรียนทุกวิชาในหลักสูตร โดยไม่มีโอกาสเลือกเรียนได้ตามความสนใจของตนเอง (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. 2528 : 131) ทั้งภาควิชาการ ภาคการฝึก ภาคกิจกรรมเสริมหลักสูตร รวมทั้งการฝึกหลักสูตรพิเศษและการฝึกปฏิบัติราชการ (หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ. 2530 ฉบับปรับปรุงใหม่ 2535 (2535 : 2 - 3) นอกจากนี้ นักเรียนนายร้อยตำรวจอาจถูกเรียกเข้าทำหน้าที่ตามคำสั่งของกรมตำรวจได้ เช่น การรักษาความสงบสุขของบ้านเมือง การปราบจลาจล และภารกิจอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย และหลังจากนักเรียนนายร้อยตำรวจสำเร็จการศึกษาแล้วจะต้องปฏิบัติหน้าที่ทันที (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. 2528 : 128 - 129 ; อ้างอิงมาจากรายงานการประชุมสภาการศึกษาโรงเรียนนายร้อยตำรวจครั้งที่ 1/2528)

ผู้วิจัยได้สำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 - 4 ปีการศึกษา 2536 พบว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมีปัญหาด้านการเรียน ร้อยละ 44.2 ปัญหาส่วนตัว ร้อยละ 38.3 และปัญหาด้านสังคม ร้อยละ 17.5 แต่ไม่ทราบว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมีวิธีการเผชิญปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวอย่างไร และมีปัจจัยใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ อย่างไรก็ตาม ลาซารัส และโฟล์คแมน (นิโลบล กฤษณพันธ์. 2532 : 14 ; อ้างอิงมาจาก Lazarus and Folkman. 1984 : 141 - 225) กล่าวว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเผชิญปัญหา ได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนตัวของบุคคลนั้น อีกทั้งโกเซน และบุช (Goosen and Burh. 1979 : 51 - 56) กล่าวว่า หากบุคคลใดสามารถเลือกวิธีการเผชิญปัญหาได้อย่างเหมาะสมบุคคลนั้นมักจะประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหา

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมีวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติด้านส่วนตัวและด้านสังคมอย่างไร และต้องการจะทราบว่าตัวแปรด้านระดับชั้นปี บุคลิกภาพ ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ บรรยากาศในครอบครัว ระดับชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเกี่ยวข้องกับวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

มากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยคาดว่าจะได้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการผลิตนายตำรวจสัญญาบัตรที่มีคุณภาพ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ตามตัวแปรด้านระดับชั้นปี บุคลิกภาพ ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ บรรยากาศในครอบครัว และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. เพื่อศึกษาหาตัวแปรที่ส่งผลต่อวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 - 4 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแตกต่างกัน
2. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพต่างกันใช้วิธีการเผชิญปัญหาแตกต่างกัน
3. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติต่ออาชีพตำรวจต่างกันใช้วิธีการเผชิญปัญหาแตกต่างกัน
4. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวต่างกัน ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแตกต่างกัน
5. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแตกต่างกัน
6. มีตัวแปรอย่างน้อยหนึ่งตัวแปรที่ส่งผลต่อวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาในครั้งนี้จะช่วยให้อาจารย์และผู้บริหารโรงเรียนนายร้อยตำรวจได้ทราบวิธีการเผชิญปัญหา ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ อีกทั้งอาจเป็นแนวทางในการพัฒนานักเรียนนายร้อยตำรวจให้เป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 - 4 สังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ กรมตำรวจ ปีการศึกษา 2536 จำนวน 1,225 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 - 4 สังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ กรมตำรวจ ปีการศึกษา 2536 จำนวน 316 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ

3.1.1 ระดับชั้นปีของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

3.1.2 บุคลิกภาพ

3.1.3 ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ

3.1.4 บรรยากาศในครอบครัว

3.1.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ แบ่งเป็น 3 แบบคือ

3.2.1 วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา

3.2.2 วิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอม

3.2.3 วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะของบุคคลหรือพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกหรือตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ในการดำรงชีวิต ซึ่งทำให้บุคคลนั้นมีความ

แตกต่างจากบุคคลอื่น บุคลิกภาพในการวิจัยครั้งนี้แบ่งตามแบบสำรวจการกระทำกิจกรรมของเจนกินส์ (Jenkins Activity Survey) ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 แบบคือ

1.1 ลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ เป็นลักษณะบุคลิกภาพของคนที่รักความก้าวหน้า ชอบฟันฝ่าอุปสรรค มีความก้าวร้าว โกรธง่าย ชอบทำงานให้ประสบผลสำเร็จและสัมฤทธิ์ผล ชอบทำงานด้วยความรวดเร็ว ไม่ชอบการรอคอย

1.2 ลักษณะบุคลิกภาพแบบ บี เป็นลักษณะบุคลิกภาพของคนที่ค่อนข้างเฉื่อยชา จิตใจเยือกเย็น ทำงานไปเรื่อย ๆ ไม่หวังผลสัมฤทธิ์ในการทำงาน ไม่ชอบฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ อดทนและรอคอยได้

บุคลิกภาพของนักเรียนนายร้อยตำรวจ วัดได้จากแบบสำรวจการกระทำกิจกรรมของเจนกินส์

2. ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ หมายถึง ความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของนักเรียนนายร้อยตำรวจในการที่จะปฏิบัติงานในอาชีพตำรวจ ซึ่งได้แก่ ลักษณะงานของตำรวจ ความก้าวหน้าในอาชีพตำรวจ เงินเดือนและสวัสดิการ และความภาคภูมิใจในอาชีพตำรวจ ซึ่งจำแนกได้ดังนี้

2.1 ด้านความคิดเกี่ยวกับลักษณะงานของตำรวจ ความก้าวหน้าในอาชีพตำรวจ เงินเดือนและสวัสดิการ

2.2 ด้านความรู้สึกเกี่ยวกับลักษณะงานของตำรวจ ความก้าวหน้าในอาชีพตำรวจ เงินเดือนและสวัสดิการ และความภาคภูมิใจในอาชีพตำรวจ

2.3 ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ในการที่จะปฏิบัติงานเกี่ยวกับลักษณะงานของตำรวจ ความก้าวหน้าในอาชีพตำรวจ เงินเดือนและสวัสดิการ

ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจวัดได้จากแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. บรรยากาศในครอบครัว หมายถึง สภาพแวดล้อมทางสังคมของครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกในครอบครัว ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ความรู้สึกของสมาชิกในครอบครัวที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของ

ครอบครัว การแก้ปัญหาความขัดแย้งของสมาชิกในครอบครัว การมีกิจกรรมทางศาสนาร่วมกันและความสำเร็จในชีวิตการงานของสมาชิกในครอบครัว

บรรยากาศในครอบครัววัดได้จากแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถซึ่งเป็นผลจากการเรียนหรือประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งวัดได้จากคะแนนสอบของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการวิจัยครั้งนี้เป็นคะแนนเฉลี่ยของภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2536 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบ่งเป็น

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.76 ขึ้นไป

4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.26 - 2.75

4.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.26 ลงมา

5. วิธีการเผชิญปัญหา หมายถึง วิธีการที่นักเรียนนายร้อยตำรวจแสดงออกเพื่อตอบสนองต่อปัญหาด้านการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัวและด้านสังคม แบ่งออกเป็น 3 แบบคือ

5.1 วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา หมายถึง การเพิ่มความพยายาม หรือหาวิธีการเพื่อเอาชนะอุปสรรค และลงมือกระทำเพื่อแก้ปัญหาด้านการเรียน ด้านส่วนตัว และด้านสังคม อย่างมีเหตุผล มีความยืดหยุ่น โดยการหาข้อมูลเพิ่มเติม พัฒนาความสามารถของตนเอง ตลอดจนขอความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเมื่อจำเป็น

5.2 วิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอม หมายถึง การผสมผสานระหว่างวิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้และแบบถอยหนีเข้าด้วยกัน โดยการหาวิธีการที่เหมาะสมมาใช้ ได้แก่ การยอมรับเป้าหมายใหม่ การหาวิธีการใหม่มาใช้ซึ่งไม่ทำความเดือดร้อนให้ผู้อื่น การประเมินความสามารถของตนเองเสียใหม่ การลดความคาดหวังของตนเอง การใช้เวลาตัดสินใจตลอดจนการยืดเวลาออกไป

5.3 วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหา หมายถึง การถอยหนีจากสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความไม่สบายใจจนไม่พยายามหาหนทางแก้ไขปัญหา

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ดังนี้คือ

1. เอกสารเกี่ยวกับโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
   - 1.1 ประวัติโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
   - 1.2 ปรัชญาการศึกษาของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
   - 1.3 ภารกิจของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะศึกษา
   - 2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ
     - 2.1.1 ความหมายของบุคลิกภาพ
     - 2.1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ
     - 2.1.3 ประวัติความเป็นมาของบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี
     - 2.1.4 การวัดบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี
     - 2.1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี
   - 2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่ออาชีพ
     - 2.2.1 ความหมายของทัศนคติ
     - 2.2.2 ลักษณะและองค์ประกอบของทัศนคติ
     - 2.2.3 ความหมายของทัศนคติต่ออาชีพ
     - 2.2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่ออาชีพ
   - 2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว
   - 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเผชิญปัญหา
   - 3.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวิธีการเผชิญปัญหา
   - 3.2 งานวิจัยเกี่ยวกับวิธีการเผชิญปัญหา

1. เอกสารเกี่ยวกับโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

1.1 ประวัติโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงจัดตั้งโรงเรียนนายตำรวจภูธรขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2444 ตรงกับ ร.ศ. 120 ณ ประตูชัยณรงค์ จังหวัดนครราชสีมา เพื่อทำหน้าที่ผลิตนายตำรวจขึ้นเองสำหรับส่งไปปฏิบัติงานในกองตำรวจภูธร มณฑลต่าง ๆ (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2535 : 1 - 4) ต่อมาในปี พ.ศ. 2447 ทางราชการได้พิจารณาเห็นว่าโรงเรียนนายร้อยตำรวจภูธรจังหวัดนครราชสีมาอยู่ห่างไกล การคมนาคมในสมัยนั้นไม่สะดวก การควบคุมดูแลของข้าราชการตำรวจชั้นผู้ใหญ่ซึ่งอยู่ในจังหวัดพระนครไม่อาจดูแลได้ใกล้ชิด ครูอาจารย์ส่วนมากอยู่ในพระนคร ลำบากแก่การเดินทางไปสอน อีกทั้งการหาบุคคลที่มีคุณสมบัติสำเร็จประโยคประถม (เทียบเท่า ม.3) มีไม่เพียงพอที่จะบรรจุเข้าเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจ ทางราชการจึงให้ย้ายโรงเรียนนายร้อยตำรวจภูธรมาตั้งที่ตำบลห้วยจรเข้ จังหวัดนครปฐม จนถึงปี พ.ศ. 2458 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดเกล้าฯ ให้รวมโรงเรียนนายร้อยตำรวจภูธร และโรงเรียนนายหมวดซึ่งตั้งอยู่ที่ตำบลศาลาแดง กรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนแห่งเดียวกันมีชื่อว่า "โรงเรียนนายร้อยตำรวจ" โดยใช้สถานที่โรงเรียนนายหมวดเป็นสถานที่จัดการศึกษา แต่ด้วยความจำเป็นด้านสถานที่จึงได้ย้ายสถานที่โรงเรียนนายร้อยตำรวจ จากคลองไผ่สิงโต กรุงเทพมหานคร ไปตั้งอยู่ที่ตำบลห้วยจระเข้ จังหวัดนครปฐม เป็นครั้งที่ 2 ในปี พ.ศ. 2464 สำหรับบุคคลที่เข้าเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจสมัยนั้น จะต้องสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมปีที่ 8

ในปี พ.ศ. 2477 รัฐบาลในสมัยนั้นพิจารณาเห็นว่าสถานการณ์ชายแดนของประเทศอยู่ในภาวะล่อแหลมต่อภัยคุกคาม ดังนั้นเพื่อให้นักเรียนนายร้อยตำรวจที่จะสำเร็จการศึกษาออกไปประจำตามจังหวัดชายแดน ได้มีความรู้ในวิชาทหารอย่างลึกซึ้งสำหรับยับยั้งหรือแก้ไขเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น จึงได้โอนนักเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจไปศึกษากับนักเรียนนายร้อยทหารบก ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า กรุงเทพมหานคร โดยศึกษาวิชาทหารรวมกันในช่วงต้นและแยกเหล่าวิชาการตำรวจในช่วงท้าย จนถึงปี พ.ศ. 2489 ประเทศไทยประสบปัญหาเศรษฐกิจอย่างหนัก กระทรวงกลาโหมถูกตัดงบประมาณอย่างมาก กรมตำรวจจึงได้ให้นักเรียนนายร้อยตำรวจไปอาศัยอยู่และศึกษาในบริเวณโรงเรียนพลตำรวจ

ปทุมวัน เป็นการชั่วคราว และต่อมาในปี พ.ศ. 2494 ได้ย้ายไปศึกษาอยู่ที่สนามกีฬาแห่งชาติ ปทุมวัน เป็นการชั่วคราวอีกครั้งหนึ่ง แต่เนื่องจากกรมตำรวจพิจารณาเห็นว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจคือ พลังสมองและเรือนร่างของกรมตำรวจ ซึ่งมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง จึงพิจารณาดำเนินการหาสถานที่แห่งใหม่ให้เป็นสถานที่สำหรับการศึกษาถาวรของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ที่อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม นักเรียนนายร้อยตำรวจเริ่มเข้าศึกษาเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ.2497 และได้มีพิธีเปิดโรงเรียนนายร้อยตำรวจอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ.2499 ซึ่งนักเรียนนายร้อยตำรวจได้ใช้สถานที่แห่งนี้เป็นที่ศึกษาจนถึงปัจจุบัน

1.2 ปรัชญาการศึกษาของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

โรงเรียนนายร้อยตำรวจ เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีหน้าที่หลักคือ จัดการศึกษาอบรมและดำเนินการฝึกนักเรียนนายร้อยตำรวจตามหลักการ ให้เป็นผู้มีความรู้ความคิด อย่างลึกซึ้งในวิชาการตำรวจ และมีความรู้ในแขนงวิชาชั้นอุดมศึกษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการพัฒนาชีวิตและเอื้อต่อการนำไปประกอบอาชีพตำรวจ รวมทั้งการหล่อหลอมให้มีคุณลักษณะทางกายและคุณธรรมประจำใจ สืบทอดแบบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงามของตำรวจ ด้วยความสำนึกในเกียรติ วินัย และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความซื่อสัตย์สุจริตต่ออาชีพ มีวิจารณญาณการตัดสินใจที่ถูกต้อง กล้าหาญ อดทน มีวัฒนธรรม และศีลธรรมอันดีงาม ยึดถือจริยธรรมของผู้รักษากฎหมายด้วยความเสียสละ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม และประเทศชาติ (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2535 : 5)

1.3 ภารกิจของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ได้แบ่งส่วนราชการตามประกาศในพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2535 ลงวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ.2535 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2535 : 7) ไว้ดังนี้

1. ให้การศึกษาและผลิตข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร

2. ฝึกอบรมตามหลักสูตรที่กรมตำรวจจัดให้มีขึ้นเพื่อการอบรมเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร

3. ทำการวิจัย และส่งเสริมวิชาการตำรวจ และศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการตำรวจ

4. ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

5. ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ

6. ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กล่าวโดยสรุป โรงเรียนนายร้อยตำรวจเป็นสถาบันอุดมศึกษาของกรมตำรวจ มีหน้าที่ผลิตนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรให้กับกรมตำรวจ และหน้าที่อื่น ๆ ตามที่กรมตำรวจกำหนดไว้ ปัจจุบันตั้งอยู่ที่อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.1.1 ความหมายของบุคลิกภาพ

คำว่า "บุคลิกภาพ" มีความหมายกว้าง นักจิตวิทยาและนักวิชาการให้ความหมายไว้หลายทัศนะด้วยกัน เช่น อนาสตาซี (Anastasi. 1968 : 111) กล่าวว่า บุคลิกภาพของบุคคลเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างพันธุกรรมกับสิ่งแวดล้อม พันธุกรรมเดียวกันแต่อยู่ในสภาพแวดล้อมต่างกันอาจก่อให้เกิดบุคลิกภาพต่างกัน หรือแม้แต่สภาพแวดล้อมและพันธุกรรมเดียวกันก็อาจทำให้เกิดบุคลิกภาพต่างกันได้ นอกจากนี้ ฮิลการ์ด และแอทคินซัน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 41 ; อ้างอิงมาจาก Hilgard and Atkinson. 1967 : 462) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะรวมของบุคคลและวิธีการแสดงออกของพฤติกรรมของเขา ส่วน ออลพอร์ต (Allport. 1967 : 28) ได้อธิบายว่าบุคลิกภาพเป็นระบบการเคลื่อนไหวของอินทรีย์ที่อยู่ภายในจิตใจบุคคล และเป็นตัวกำหนดลักษณะนิสัย (Traits) ประจำตัวของบุคคลนั้นทั้งหมด

รูช (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 41 ; อ้างอิงมาจาก Ruch. 1953 : 29) กล่าวว่า บุคลิกภาพคือตัวเราทั้งตัวหรืออัตตะที่แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมา

และพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกมานั้น จะเป็นกระจกเงาที่สะท้อนความรู้สึกนึกคิด หรือทัศนคติของบุคคลนั้น ๆ สายสุรี จุติกุล (2511 : 8) กล่าวเช่นเดียวกันว่า บุคลิกภาพ หมายถึงส่วนต่าง ๆ ของบุคคลที่รวมกันแล้วทำให้บุคคลนั้นแตกต่างบุคคลอื่น ส่วนต่าง ๆ นั้นได้แก่ อุปนิสัย นิสัยใจคอ ความสนใจ ทัศนคติ วิธีการปรับตัว โครงสร้างของร่างกาย ซึ่งส่วนต่าง ๆ เหล่านี้จัดเป็นลักษณะที่สำคัญของแต่ละบุคคล และเชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ (2530 : 3) กล่าวว่า บุคลิกภาพหมายถึงลักษณะนิสัยที่รวมเป็นแบบฉบับเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล และเป็นสิ่งที่ทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคลซึ่งพิจารณาได้จากรูปแบบพฤติกรรมของบุคคลนั้น

จากความหมายของบุคลิกภาพดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า บุคลิกภาพคือลักษณะของบุคคลที่แสดงออกด้านการกระทำ และความคิดเห็นทั้งที่เปิดเผยและซ่อนเร้นอยู่ภายใน ซึ่งเป็นผลจากพันธุกรรม การเรียนรู้ และสภาพแวดล้อม

2.1.2 <u>ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ</u>

ผ่องพรรณ เกิดนิทักษ์ (2530 : 44) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพประกอบด้วย พันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และช่วงเวลาในชีวิตของบุคคล กล่าวคือ

1. พันธุกรรม สิ่งที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรม ส่วนมากเป็นลักษณะทางกาย เช่น ความสูงต่ำ ลักษณะเส้นผม สีของผิว ชนิดของโลหิต โรคภัยไข้เจ็บบางชนิด และช้อบกพร่องทางร่างกายบางชนิด เช่น ตาบอดสี ศีรษะล้าน นิ้วเกิน มือติดกัน ฯลฯ ซึ่งลักษณะทางกายเหล่านี้ เป็นอิทธิพลของพันธุกรรมที่มีต่อบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลทั้งสิ้น

2. สิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของมนุษย์ทั้งพัฒนาการทางกาย ทางจิตใจ และบุคลิกภาพ สำหรับสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อพัฒนาการทางกาย ทางจิตใจ และบุคลิกภาพ คือ บุคคลอื่น ๆ รอบตัวเรา ครอบครัว กลุ่มคน และวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมที่เป็นมนุษย์คนอื่น ๆ นี้จะมีอิทธิพลอย่างมากมายต่อการพัฒนาทางบุคลิกภาพ ทัศนคติ และพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์

3. ช่วงเวลาในชีวิตของบุคคล แสดงถึง ระดับพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจ อันเกิดจากอิทธิพลร่วมระหว่างพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และแม้ว่าระยะสำคัญของพัฒนาการของมนุษย์ส่วนมากจะอยู่ในช่วงชีวิตวัยเด็กเป็นส่วนมาก แต่

เอริคสัน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 42 ; อ้างอิงมาจาก Erikson. 1959 : 88 - 94) เชื่อว่า การพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์นั้น มิได้หยุดอยู่แค่ในวัยเด็ก แต่จะมีการพัฒนาลักษณะต่าง ๆ ของบุคลิกภาพอย่างเป็นลำดับ ตลอดช่วงชีวิตของบุคคลแต่ละบุคคล

กาญจนา คำสุวรรณ (2524 : 194 - 195) กล่าวว่า ประสบการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ทางสังคมนั้นแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1. ประสบการณ์ร่วมทางวัฒนธรรม เป็นประสบการณ์ที่บุคคลได้รับเหมือนกันหรือแตกต่างกัน มีผลให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันตามความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยม ประเพณี และคำสอนของสังคมนั้น

2. ประสบการณ์เฉพาะตัว เป็นอิทธิพลที่ได้รับจากการอบรมเลี้ยงดูของ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ที่แตกต่างกัน มีผลให้บุคคลแต่ละคนได้รับการหล่อหลอมบุคลิกภาพไม่เหมือนกัน ผู้ที่ได้รับการเลี้ยงดูที่เหมาะสม ได้รับความรัก เอาใจใส่ดูแล ให้กำลังใจ ก็จะพัฒนาบุคลิกภาพไปในทิศทางที่เหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีเหตุผลและมองโลกในแง่ดี ในขณะที่ผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยหรือเข้มงวด จะมีบุคลิกภาพไปในทิศทางตรงกันข้าม มีความก้าวร้าว ไม่ไว้ใจคน หวาดระแวง และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสังคม

ฉลอง ภิรมย์รัตน์ (2531 : 29 - 30) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ มี 2 ปัจจัยใหญ่ ๆ คือ

1. องค์ประกอบด้านพันธุกรรม เป็นการถ่ายทอดยีนส์จาก พ่อ แม่ หรือบรรพบุรุษไปสู่ลูกหลาน ได้แก่ ลักษณะทางด้าน รูปร่าง หน้าตา ท่าทาง ผิวพรรณ อารมณ์ ตลอดจนระบบประสาทและเลือด เป็นลักษณะที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด

2. องค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งที่เป็นธรรมชาติ และสภาพวัฒนธรรม ประเพณี กฎเกณฑ์ ระเบียบต่าง ๆ ในสังคมที่บุคคลเกี่ยวข้องอยู่ เป็นผลให้เกิดการเรียนรู้และปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมนั้น ๆ ได้แก่ ลมฟ้าอากาศ ที่อยู่อาศัย อาหาร ตลอดจนบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมนี้มีผลให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้บุคลิกภาพของคนแตกต่างกัน

กล่าวโดยสรุป ทั้งอิทธิพลของพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และช่วงเวลาในชีวิตของบุคคล เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคลให้มีลักษณะที่แตกต่างกันไป

2.1.3 ประวัติความเป็นมาของการศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี

บุคลิกภาพแบบ เอ เป็นบุคลิกภาพที่ค้นพบในราวปี ค.ศ. 1960 อันเนื่องมาจากนายแพทย์โรสแมน (Roseman) ได้เริ่มสังเกตผู้ป่วยโรคหัวใจว่ามีบุคลิกภาพบางอย่างที่แปลกไปจากผู้ป่วยโรคอื่น ๆ จากการสังเกตเหตุการณ์บางอย่างในคลินิคโรคหัวใจของเขาพบว่าเก้าอี้ที่ผู้ป่วยโรคหัวใจมานั่งตรวจนั้นจะมีรอยลึกเฉพาะตรงขอบเก้าอี้เท่านั้น แสดงว่าคนไข้ส่วนใหญ่ของเขานั่งแต่ตรงขอบเก้าอี้ซึ่งทำให้เขาคิดว่าคนเช่นนี้จะต้องเป็นคนรีบร้อน เพราะคนที่ทำอะไรรีบร้อน รีบเร่งมักนั่งเก้าอี้แค่ตรงขอบเพื่อจะได้ลุกขึ้นได้รวดเร็ว คล้ายกับเป็นลักษณะของความพร้อมที่จะเคลื่อนไหวได้ทันที จากความคิดนี้ทำให้เขาคิดว่าน่าจะมีบุคลิกภาพบางอย่างที่เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจ ซึ่งสอดคล้องกับการสังเกตของเขาอีกว่า ผู้ป่วยโรคหัวใจบางคนนั้นไม่มีปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) ที่เคยเชื่อกันว่าเป็นสาเหตุสำคัญของโรคหัวใจเลย แต่เดิมนั้นพบว่า การมีโคเลสเตอรอลสูง ความดันโลหิตสูง การสูบบุหรี่ การเป็นเบาหวาน และความอ้วน เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจ ดังนั้นเขาจึงใช้เวลานาน 8 ปี ในการร่วมกันศึกษาและวิจัยบุคลิกภาพของผู้ป่วยโรคหัวใจ และในที่สุดก็พบว่ามีบุคลิกภาพชนิดหนึ่งซึ่งต่อมาเขาให้ชื่อว่าบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคคลที่มีบุคลิกภาพตรงกันข้าม เรียกว่าเป็นบุคลิกภาพแบบ บี การค้นพบบุคลิกภาพแบบ เอ นั้น ถือว่าเป็นการค้นพบที่สำคัญเพราะบุคลิกภาพแบบ เอ เป็นปัจจัยเสี่ยงกว่าปัจจัยทางกายภาพทุกตัว ถ้าเปรียบเทียบระหว่างผู้เป็นโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง หรือโรคไขมันในหลอดเลือดสูง กับคนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ แล้ว คนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะถือว่าเป็นปัจจัยเสี่ยงที่สุดของการเกิดโรคหัวใจ (รังสิต หร่มระฤก. 2532 : 10)

จากประวัติความเป็นมาของการศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี นั้น ฟรีดแมนและโรสแมน (Friedman and Roseman. 1974 : 164) สรุปลักษณะของบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี ได้ดังนี้

บุคลิกภาพแบบ เอ (Type A Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคคลที่มีบุคลิกภาพเร่งร้อน ชอบแข่งขันและก้าวร้าว ชอบทำงานให้ได้มาก ๆ ในเวลาน้อย ๆ มีความรู้สึกว่าเวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว มีความมานะพยายามมากในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้ประสบความสำเร็จ ชอบฝืนฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผล ชอบ

ทำงานด้วยความรวดเร็ว ทนไม่ได้กับการทำงานที่ล่าช้า มีความต้องการพักผ่อนน้อยกว่าคนอื่น และถูกกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกโกรธและก้าวร้าวได้ง่าย

บุคลิกภาพแบบ บี (Type B Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคคลที่มีบุคลิกภาพที่มีความผ่อนคลาย ไม่รีบร้อนและไม่ก้าวร้าว มีลักษณะเรื่อย ๆ เนื่อย ๆ ชอบการพักผ่อนและดำเนินชีวิตแบบง่าย ๆ ไม่ชอบฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำงาน และไม่ค่อยชอบการที่ต้องทำงานในเวลาอันรีบด่วน

2.1.4 <u>การวัดบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี</u> แบบวัดบุคลิกภาพทั้ง 2 แบบนี้ในปัจจุบันมี 3 แบบวัดคือ

แบบวัดที่ 1 แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured Interview. SI) ประกอบด้วยคำถาม 25 ข้อ เป็นการถามโดยให้ผู้ตอบรายงานพฤติกรรมตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ทำให้คนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ ไม่สามารถทนได้ เช่น สถานการณ์ที่ทำให้โกรธ สถานการณ์ที่มีการแข่งขันอย่างมาก แบบสัมภาษณ์นี้เป็นการวัดการแสดงออกทางด้านกายภาพ

แบบวัดที่ 2 มาตรวัดลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ ของ แฟรมมิง แฮม (Framingham Type A Scale : FTAS) เป็นแบบวัดรายงานของตนเอง เช่นเดียวกับแบบที่ 1 ประกอบด้วยคำถาม 10 ข้อ วัดทางด้านแรงขับมุ่งสัมฤทธิ์ การมีความรู้สึกว่าเวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว และการรับรู้ว่ามีความกดดันในการทำงาน

แบบวัดที่ 3 แบบสำรวจการกระทำกิจกรรมของเจนกินส์ (Jenkins Activity Survey หรือ JAS) ซึ่ง อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล (2533 : 21) และ ชมพูนุท พงษ์ศิริ (2535 : 8 - 9) ได้ปรับปรุงเป็นแบบสอบถามประกอบด้วยข้อคำถาม 20 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบปรนัยได้วิเคราะห์คุณภาพแล้วปรากฏว่า คนที่ได้คะแนนจากแบบสอบถามนี้สูงจะเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ ส่วนผู้ที่ได้คะแนนแบบวัดนี้ต่ำจะเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ บี แบบวัดนี้จะวัดความรู้สึกที่มีต่อสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะสถานการณ์ในการทำงาน ความกดดันในการทำงาน และสถานการณ์การแข่งขัน

2.1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี

งานวิจัยในต่างประเทศ

จากการศึกษาของ บลูเมนทอลล์ (ชมพูนุท พงษ์ศิริ. 2535 : 28 ; อ้างอิงมาจาก Blumenthal. 1978 : 634) ศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี ของนักเรียนชายและหญิง พบว่า เด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะเป็นบุคลิกภาพที่มีความเครียดสูงกว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ บี

เคลลี่ และฮูสตัน (อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล. 2533 : 19 ; อ้างอิงมาจาก Kelly and Houston. 1985) ได้ศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงที่ทำงานนอกบ้าน พบว่าหญิงที่ทำงานนอกบ้านที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีระดับการศึกษาสูงกว่า ระดับสถานภาพทางอาชีพสูงกว่าหญิงทำงานนอกบ้านที่มีบุคลิกภาพแบบ บี และจากการศึกษาโดยใช้ตัวแปรที่เกี่ยวกับลักษณะการทำงานพบว่าบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีชั่วโมงการทำงานมากกว่า มีปริมาณงานที่ทำมากกว่า มีแนวโน้มว่าจะมีชั่วโมงการทำงานต่ออาทิตย์มากกว่า และรายงานว่ามีความสับสนในบทบาทการทำงาน ความตึงเครียดในการทำงาน และต้องการประสบการณ์การทำงานมากกว่าบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ บี

สตรูป และโบแลนด์ (Strube and Boland. 1986) ได้ทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาการรับรู้สาเหตุของการกระทำและความเพียรในการทำงานของบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความเชื่อถือในความสำเร็จของงานมากกว่าความล้มเหลว ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการวินิจฉัยความยากของงานกับความเพียรในการทำงานนั้น พบว่ามีความสัมพันธ์กันทางลบ กล่าวคือถ้างานมีความยากมากขึ้นบุคคลจะมีความเพียรพยายามในการทำงานลดลง แต่จะมีความเพียรพยายามในงานที่มีความยากปานกลาง แต่บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ บี นั้น ความเชื่อถือในความสำเร็จและความล้มเหลวไม่ต่างกัน และความยากของงานและความเพียรพยายามจะมีความสัมพันธ์กันทางบวก

งานวิจัยในประเทศ

อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล (2533 : 126 - 127) ได้ศึกษาตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 240 คน เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ จำนวน 120 คน และไม่มีพฤติกรรมศึกษาต่อ จำนวน 120 คน โดยศึกษาตัวแปรคือจิตลักษณะพื้นฐานของบุคคล และสภาพแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการศึกษาต่อ ในการศึกษาจิตลักษณะพื้นฐานนั้นศึกษาบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อจะมีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มากกว่าผู้ที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ โดยเฉพาะในกลุ่มคนโสด จะเห็นได้ชัดเจนว่ากลุ่มคนที่มีครอบครัวแล้ว และคนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะมีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อมากกว่าคนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี

ชมพูนุท พงษ์ศิริ (2535 : 73 - 74) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 จำนวน 230 คน โดยศึกษาตัวแปรคือ ทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล บุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และชั้นปี ซึ่งในส่วนของบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี นั้น พบว่านักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีความวิตกกังวลสูงกว่าแบบ บี

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี ทั้งในและต่างประเทศ พบว่าบุคลิกภาพแบบ เอ เป็นบุคลิกภาพที่แสดงออกถึงพฤติกรรมบางอย่าง เช่นมุ่งปรารถนาความสำเร็จมากกว่าล้มเหลว มีความเพียรพยายามในการทำงาน มีนิสัยชอบแข่งขัน เป็นคนโกรธง่าย ก้าวร้าว นอกจากนั้นยังพบว่าผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ นั้นสามารถเร้าให้เกิดความเครียดและความวิตกกังวลได้ง่ายอีกด้วย ซึ่งตรงข้ามกับผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบ บี ซึ่งมีลักษณะผ่อนคลาย ไม่เกิดความเครียดและความวิตกกังวลง่าย การที่ผู้วิจัยสนใจลักษณะบุคลิกภาพทั้ง 2 แบบนี้ในนักเรียนนายร้อยตำรวจก็เพราะยังไม่มีผู้ใดทำการวิจัยบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี ในกลุ่มนักเรียนนายร้อยตำรวจมาก่อน ดังนั้นจึงเป็นที่น่าสนใจที่จะนำบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี นี้มาศึกษาว่า จะเกี่ยวข้องกับวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียน ด้านส่วนตัว และด้านสังคมของนักเรียนนายร้อยตำรวจหรือไม่ อย่างไร

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ

2.2.1 ความหมายของทัศนคติ

พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530 (2534 : 253) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่า หมายถึง แนวความคิดเห็น

พัชนี วรกวิน (2522 : 60) กล่าวว่า ทัศนคติคือความรู้สึก ความคิดเห็น ความเชื่อ หรือแนวโน้มที่พร้อมจะกระทำต่อสิ่งแวดล้อมในการตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งสอดคล้องกับ ประมวล ไชยกิจ (ม.ป.ป. : 108) ที่กล่าวว่า ทัศนคติเป็นลักษณะอย่างหนึ่งที่บุคคลมีความพร้อมที่จะตอบสนองต่อบุคคลหรือสิ่งของ มโนภาพ หรือสถานการณ์อื่น ๆ ไปในวิถีทางที่ชอบหรือในทางที่ไม่ชอบ ส่วน กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2528 : 172) กล่าวว่า ทัศนคติคือความรู้สึกของบุคคลที่ได้จากการเรียนรู้และประสบการณ์ แล้วแสดงภาวะของร่างกายและจิตใจในด้านความพร้อมที่จะเข้าหาเมื่อเกิดความรู้สึกชอบ เรียกว่าทัศนคติที่ดีหรือทัศนคติทางบวก หรือแสดงความพร้อมที่จะหลีกหนีเมื่อเกิดความรูสึกไม่ชอบเรียกว่าทัศนคติไม่ดีหรือทัศนคติทางลบ

ออซูเบล โนแวค และฮานีเซียน (สุวิทย์ วงษาไฮ. 2531 : 41 ; อ้างอิงมาจาก Ausubel, Novak and Hanesian. 1978 : 425) กล่าวว่า ทัศนคติคือความรู้สึก ความเชื่อ ค่านิยมที่เกิดจากองค์ประกอบพื้นฐานทั้งทางอารมณ์ และสติปัญญา

ฟอสเตอร์ (Foster. 1961 : 131) กล่าวว่าทัศนคติเป็นผลมาจากการเรียนรู้ และจากประสบการณ์ที่แต่ละคนมีอยู่ ทัศนคติเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อบุคคลมาก เป็นตัวตัดสินว่าเรารู้สึกอย่างไร และควรทำหรือพูดอะไรในสถานการณ์ต่าง ๆ ของชีวิตเรา ทัศนคติเป็นตัวนำเราให้ประพฤติปฏิบัติ มีอิทธิพลต่อความคิดและกำหนดพฤติกรรมของเราไม่มากก็น้อย

จากความหมายของทัศนคติดังกล่าวสรุปได้ว่า ทัศนคติหมายถึง ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อของบุคคลที่มีต่อประสบการณ์ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่บุคคลได้รับ โดยมีแนวโน้มที่จะตอบสนอง หรือแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่งคือทางบวกหรือทัศนคติที่ดี อีกลักษณะหนึ่งคือทางลบหรือทัศนคติที่ไม่ดี

2.2.2 ลักษณะและองค์ประกอบของทัศนคติ

ไพบูลย์ อินทรวิชา (2517 : 17) ได้สรุปลักษณะของทัศนคติไว้ดังนี้คือ

1. ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้ หรือเกิดจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ไม่ได้ติดตัวมาแต่กำเนิด

2. ทัศนคติเป็นสภาพการณ์ทางจิตใจที่มีอิทธิพลต่อความคิดและการกระทำของบุคคล เพราะเป็นส่วนประกอบที่กำหนดแนวทางให้ทราบล่วงหน้าว่า ถ้าบุคคลประสบสิ่งใดแล้วบุคคลนั้นจะมีท่าทีต่อสิ่งนั้นในลักษณะใด

3. แม้ว่าทัศนคติเป็นสภาวะทางจิตใจที่มีความมั่นคงพอสมควร แต่ก็อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องมาจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ และการเรียนรู้

ไทรแอนดิส (Triandis. 1971 : 3) ได้จำแนกองค์ประกอบของเจตคติออกเป็น 3 องค์ประกอบคือ

1. ความรู้สึก (Affective) เป็นการแสดงออกหรือคำพูดที่แสดงถึงความรู้สึก

2. ความคิด (Cognitive) เป็นการรับรู้หรือคำพูดที่แสดงออกถึงความเชื่อ

3. การปฏิบัติ (Behavior) เป็นปฏิกิริยาที่แสดงออกหรือคำพูดที่เกี่ยวกับการปฏิบัติ

เฉลิมพล ศรีหงษ์ และเสถียร เหลืองอร่าม (2521 : 10) สรุปว่าทัศนคติมีส่วนประกอบสำคัญ 3 ประการคือ

1. องค์ประกอบทางด้านความคิด หรือสติ และเหตุผล หมายถึง ความเชื่อหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องของการใช้เหตุผลของบุคคลในการจำแนกแยกแยะความแตกต่าง ตลอดจนผลต่อเนื่อง ผลได้ผลเสีย ซึ่งถ้าพิจารณาอย่างลึกซึ้งก็คือการที่บุคคลจะสามารถนำเอาคุณค่าทางสังคมที่ได้รับการอบรมสั่งสอนและถ่ายทอดมาเข้าไปใช้ในการวิเคราะห์พิจารณาประกอบเหตุผลของการที่ตนจะประเมิน และการพิจารณาของบุคคลในส่วนที่จะมีลักษณะปลอดจากอารมณ์แต่จะเป็นเรื่องของเหตุผล อันสืบเนื่องมาจากความเชื่อของบุคคล

2. องค์ประกอบทางด้านอารมณ์หรือความรู้สึก หมายถึง ความรู้สึกทางอารมณ์

เกี่ยวกับความเชื่อในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ เกลียด รัก เป็นต้น ซึ่งจะแสดงออกทางสีหน้า ท่าทาง เมื่อคิดหรือพูดถึงสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบทางแนวโน้มของการกระทำ หรือพฤติกรรม หมายถึง แนวโน้มที่จะมีพฤติกรรม หรือความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจง ซึ่งแนวโน้มของการกระทำหรือพฤติกรรมนี้จะมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันกับความคิดหรือสติและเหตุผล อารมณ์ หรือความรู้สึก

2.2.3 ความหมายของทัศนคติต่ออาชีพ

กิลบี (สัญญา จัตตานนท์. 2521 : 31 ; อ้างอิงมาจาก Kilby. 1971 : 159) ให้ความหมายของทัศนคติต่ออาชีพไว้ว่า คือความโน้มเอียงทางจิตใจที่มีต่ออาชีพหนึ่งหรือหลายอาชีพ ในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคลทั้งในทางปฏิบัติและเป้าหมายของการปฏิบัติต่ออาชีพนั้น ๆ

ประเสริฐ พรหมศร (2531 : 8) ให้ความหมายไว้ว่าคือท่าที ความรู้สึก ความคิดเห็น และแนวโน้มที่จะปฏิบัติของบุคคลที่มีต่อเรื่องอาชีพ

พนมพร เกษรศิลป์ (2533 : 15) กล่าวว่า ทัศนคติต่ออาชีพ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่ออาชีพ อันเป็นผลมาจากประสบการณ์ การเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ และความรู้สึกดังกล่าวจะเป็นตัวกำหนดให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มการตอบสนองต่ออาชีพในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง อาจเป็นในทางสนับสนุนหรือโต้แย้งคัดค้านก็ได้

สรุปได้ว่า ทัศนคติต่ออาชีพ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น และแนวโน้มที่จะปฏิบัติของบุคคลที่มีต่ออาชีพ อันเป็นผลมาจากประสบการณ์ การเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ

2.2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวกับทัศนคติต่ออาชีพ

งานวิจัยในประเทศไทย

พ.ต.อ.เจือ จันทร์เพ็ญ (2511 : 73 - 74) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ทัศนคติของนักเรียนเตรียมทหารในการเลือกเหล่าทัพ ผลการศึกษาพบว่า

1. ด้านคุณลักษณะ นักเรียนเตรียมทหารที่เลือกเหล่าตำรวจ ควรมีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ มีความเข้มแข็งทางจิตใจ มีวาจาสุภาพ สุขุมรอบคอบ เป็นสุภาพบุรุษ มีสติปัญญา ไหวพริบ และฉลาด

2. ด้านเกียรติภูมิ (Prestige) ของเหล่าทัพ นักเรียนเตรียมทหารที่เลือกเหล่าตำรวจ ควรมีศักดิ์ศรี มีเกียรติยศ มีความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ มีความรู้ความสามารถ และมีความก้าวหน้าในชีวิตการงาน

ยุพิน องคานนท์ (2533 : 84) ได้ศึกษาทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ ตัวแปรคือ คณะ และเพศ ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะที่สำคัญของผู้ประกอบอาชีพอิสระในทัศนะของนิสิตคือ

1. คุณลักษณะทางจิตหรือจิตลักษณ์ ซึ่งประกอบด้วย

1.1 การรักความก้าวหน้าในอาชีพ

1.2 รักความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

1.3 ความมั่นใจในการประกอบอาชีพ

1.4 การรักความมั่นคงในการประกอบอาชีพ

1.5 ความคล่องตัวในการประกอบอาชีพ

2. คุณลักษณะด้านความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ การที่นิสิตมีความคิดเช่นนี้เนื่องจากว่า อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ท้าทายการประกอบอาชีพของบุคคลเป็นอย่างมาก เป็นอาชีพที่ต้องกระตือรือร้น ตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา ทันต่อเหตุการณ์ของความเคลื่อนไหวทางธุรกิจและเศรษฐกิจ ต้องใช้สมองและร่างกายในการพัฒนาอาชีพของตนให้ก้าวหน้าไปเรื่อย ๆ เป็นการทำงานที่ต้องใช้การตัดสินใจด้วยตัวเอง แก้ปัญหาเมื่อพบอุปสรรค และต้องอดทนต่อความเหน็ดเหนื่อย อดทนต่อการทำงานหนักเป็นอย่างยิ่ง

ชานนท์ บุรี (2535 : 126) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในวิทยาลัยสารพัดช่างเขตภาคกลาง ตัวแปรคือ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน เขตพื้นที่ที่วิทยาลัยตั้งอยู่ และทัศนคติต่ออาชีพครู ในส่วนของทัศนะต่ออาชีพครูพบว่า อาจารย์ที่มีทัศนคติต่ออาชีพครูต่างกัน มีความต้องการในการปฏิบัติงานโดยส่วนรวม ความต้องการด้านวิชาการ และด้านส่งเสริมการศึกษาไม่แตกต่างกัน แต่มีแนวโน้ม

190011

ว่าอาจารย์ที่มีทัศนคติไม่มีต่ออาชีพครูต่างก็มีปัญหาในการปฏิบัติงานในวิทยาลัยสารพัดช่างในทุก ๆ ด้าน มากกว่าอาจารย์ที่มีทัศนคติที่ดีอยู่แล้ว เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของตนในด้านอื่น ๆ เป็นการตอบแทน

ชมพูนุท พงษ์ศิริ (24535 : 74) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย ตามตัวแปรด้านทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล บุคลิกภาพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และชั้นปี ในส่วนของทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลแตกต่างกัน เมื่อขึ้นฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยจะมีความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานแตกต่างกัน กล่าวคือ นักศึกษาพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลปานกลางจะมีความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยสูงกว่านักศึกษาพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลสูง

จากงานวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติต่ออาชีพ สรุปได้ว่า ทัศนคติต่ออาชีพเป็นสิ่งสำคัญสำหรับบุคคลในการประกอบอาชีพ หากบุคคลมีทัศนคติต่ออาชีพดีจะเห็นคุณค่า ความสำคัญและพร้อมที่จะปรับปรุงอาชีพให้ก้าวหน้า และหากบุคคลมีทัศนคติต่ออาชีพของตนไม่ดีก็ย่อมต้องการสิ่งอื่นมาตอบสนองต่อความต้องการของตนเป็นการทดแทน

2.3 <u>เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว</u>

พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530 (2534 : 294) ได้ให้ความหมายของบรรยากาศไว้ว่า หมายถึง ความรู้สึกหรือสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัว

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 176 ; อ้างอิงมาจาก Coleman and Hammen. 1974 : 312) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของบรรยากาศในครอบครัวที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อพัฒนาการของเด็ก ซึ่งได้แก่ ความรัก ความอบอุ่น การยอมรับ และการยกย่องเด็ก บรรยากาศในครอบครัวซึ่งประกอบด้วย ความรัก ความอบอุ่น และการยอมรับบุตรธิดาด้วยความเหมาะสม สมเหตุสมผล และสอดคล้องกับสถานการณ์มีความสำคัญต่อพัฒนาการและความสมบูรณ์แห่งบุคลิกภาพของสมาชิกในครอบครัวนั้น ๆ

จรรจา สุวรรณทัต (2523 : 54 - 56) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีส่วนในการสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวไว้ดังนี้

1. สถานภาพทางเศรษฐกิจ-สังคมของครอบครัว กล่าวคือ ครอบครัวใดที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ไม่ขัดสน ย่อมนำมาซึ่งความสงบสุขของครอบครัว เกิดความกลมเกลียวสมัครสมานกันในครอบครัว

2. การรู้จักบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวตลอดจนสามารถปฏิบัติการให้สอดคล้องกับบทบาทและหน้าที่ของตนเองทั้งพ่อแม่และตัวเด็กเอง

3. การรู้จักลักษณะธรรมชาติและความต้องการมูลฐานของเด็ก พ่อแม่ที่พยายามเข้าใจในลักษณะธรรมชาติของการเจริญเติบโต และมีความพร้อมที่จะช่วยเหลือเด็กเมื่อเกิดปัญหา ย่อมมีส่วนช่วยสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดี

4. ความคงเส้นคงวาของพ่อแม่ในการวางระเบียบวินัย ปัจจัยนี้นับว่ามีอิทธิพลมากต่อบรรยากาศในครอบครัว โดยเฉพาะวัยรุ่นซึ่งมีความอดทนน้อยต่อการไม่คงเส้นคงวาของพ่อแม่ ซึ่งเป็นต้นเหตุให้เกิดความคลอนแคลนในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างพ่อแม่ลูก

นวลศิริ เปาโรหิตย์ และคณะ (2520 : 197) กล่าวว่าประสบการณ์ที่เด็กได้รับจากทางบ้านเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพและการปรับตัวของเด็ก บรรยากาศของบ้านเป็นส่วนสำคัญของพัฒนาการ หากเด็กมาจากบ้านที่มีบรรยากาศดีจะมีความรู้สึกดีและสามารถปรับตัวได้ดีกับสังคมนอกบ้าน

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า บรรยากาศในครอบครัวส่งผลต่อพัฒนาการในด้านการสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น บุคลิกภาพ และการปรับตัวของสมาชิกในครอบครัว

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ริงเนสส์ (กุลวรรณ วิทยาวงศ์รุจิ. 2526 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Ringness. 1968 : 140) ได้ศึกษาพบว่าคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีการปรับตัวทางอารมณ์ให้เข้ากับสิ่งต่าง ๆ ได้ดีกว่าคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้รับรางวัลทางสังคม มีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและคนอื่นในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กิลล์ (Gill. 1962 : 144 - 149) ซึ่งพบว่าเด็กที่เรียนดีจะมีความสามารถในการปรับตัวได้ดีกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และเด็กที่เรียนดียังมีความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความกังวลใจได้ดีอีกด้วย

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีแนวโน้มที่จะปรับตัวได้ดีกว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และสามารถแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความกังวลใจได้ดีอีกด้วย

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเผชิญปัญหา

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวิธีการเผชิญปัญหา

มูส์ และบิลลิ่งส์ (นิยดา พงศ์พาชำนาญเวช. 2535 : 33 - 35 ; อ้างอิงมาจาก Moos and Billings. 1982 : 212 - 230) เป็นจิตแพทย์ และนักจิตวิทยาที่ให้ความสนใจในเรื่องการเผชิญปัญหา เขาอธิบายเกี่ยวกับวิธีการเผชิญปัญหาว่า มีพื้นฐานมาจากแนวคิดของทฤษฎีต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theory) เป็นทฤษฎีที่เน้นเกี่ยวกับโครงสร้างของบุคลิกภาพของมนุษย์ที่ประกอบด้วยโครงสร้างของจิต 3 ส่วนคือ อิด (Id) อีโก้ (Ego) และซุปเปอร์อีโก้ (Super Ego)

2. ทฤษฎีเกี่ยวกับวงจรชีวิต (Life Cycle Perspective) เป็นทฤษฎีที่เน้นเกี่ยวข้องกับพัฒนาการของบุคคล ประสบการณ์ในชีวิต

3. ทฤษฎีวิวัฒนาการและการปรับพฤติกรรม (Evolution Theory and Behavior Modification) เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะในการแก้ปัญหาและประเมินด้านความคิด

4. ทฤษฎีเกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคมเศรษฐกิจ (Cultural and Social Ecological Perspectives) เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ

จากทฤษฎีพื้นฐาน 4 แขนงดังกล่าวข้างต้นนี้ มูส์และบิลลิ่งส์ได้รวบรวมแหล่งเกื้อหนุนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเผชิญปัญหาไว้ซึ่งได้แก่ พัฒนาการของอีโก้ (Ego Development) การเชื่อความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) รูปแบบความนึกคิด (Cognitive Styles) ทักษะในการแก้ปัญหา ลักษณะสังคมและความเชื่อ

มูส์ และบิลลิ่งส์ (Moos and Billings. 1982 : 212 - 230) แบ่งการเผชิญปัญหาเป็น 3 กลุ่มคือ

กลุ่มที่ 1 การเผชิญปัญหาที่มุ่งเน้นการประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง (Appraisal Focused Coping) ประกอบด้วยวิธีเผชิญปัญหา 3 วิธีคือ

1. การวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล (Logical Analysis)

2. การปรับเปลี่ยนความคิด (Cognitive Redefinition) ได้แก่ การคิดทบทวน และการพิจารณาข้อดี ข้อเสีย ของสถานการณ์นั้น ๆ

3. การหลีกหนีหรือหลีกเลี่ยงที่จะเผชิญความคิด (Cognitive Avoidance) ได้แก่ การปฏิเสธความจริง พยายามลืมสถานการณ์ทั้งหมด และการฝันกลางวันถึงสิ่งที่พอใจ

กลุ่มที่ 2 การเผชิญปัญหาที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหา (Problem-Focused Coping) ประกอบด้วยวิธีเผชิญปัญหา 3 วิธีคือ

1. การแสวงหาข้อมูลหรือคำแนะนำ (Seek Information and Advice)

2. การลงมือแก้ปัญหา (Take Problem - Solving Action) ได้แก่ การพิจารณาหาทางเลือกที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา พิจารณาข้อดี ข้อเสีย ในการดำเนินการเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหานั้น ๆ

3. การพัฒนาวิถีทางที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา (Develop Alternative Rewards) เป็นการเปลี่ยนแปลงการกระทำของตนเอง และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ที่ดีให้กับตนเองได้แก่ การสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลในสังคม การพัฒนาเอกลักษณ์และความเป็นอิสระของตนเอง ตลอดทั้งการแสวงหาสิ่งทดแทน

กลุ่มที่ 3 การเผชิญปัญหาที่มุ่งเน้นการลดอารมณ์ที่เป็นปัญหา (Emotion Focused Coping) ประกอบด้วยวิธีเผชิญปัญหา 3 วิธีคือ

1. การควบคุมอารมณ์ต่าง ๆ (Affective Regulation)

2. การทำจิตใจให้สงบ ไม่ทุรนทุรายยอมรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (Resigned Acceptance)

3. การระบายอารมณ์ (Emotional Discharge) ซึ่งแสดงออกมาทางคำพูดหรือการกระทำ

มูส และบิลลิงส์ เน้นว่าความคิดเป็นปัจจัยสำคัญในการเลือกใช้วิธีเผชิญปัญหา และการเลือกใช้วิธีเผชิญปัญหาวิธีใดนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านตัวบุคคลและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ตลอดทั้งสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

ลาซารัส และโฟล์คแมน (นิโลบล กฤษณพันธ์. 2532 : 14 ; อ้างอิงมาจาก Lazarus and Folkman. 1984 : 141 - 225) ผู้สร้างทฤษฎีเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางด้านความคิดของการเกิดภาวะเครียดด้านจิตใจ (The Cognitive Phenomenological Theory of Psychological Stress) ทฤษฎีนี้เน้นเกี่ยวกับการติดต่อสัมพันธ์ (Transaction) ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 2 กระบวนการคือ การประเมินสถานการณ์ (Appraisal) และการเผชิญปัญหา (Coping) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. <u>การประเมินสถานการณ์</u> เป็นกระบวนการทางด้านความคิด แบ่งได้ 2 ชนิดคือ

ชนิดที่ 1 การประเมินปฐมภูมิ (Primary Appraisal) เป็นการประเมินว่าสถานการณ์นั้นมีผลกระทบอย่างไรต่อบุคคล

ชนิดที่ 2 การประเมินทุติยภูมิ (Secondary Appraisal) เป็นการประเมินถึงแหล่งสนับสนุน และทางเลือกต่าง ๆ ในการจัดการกับสถานการณ์นั้น ๆ

กระบวนการประเมินทั้ง 2 วิธีนี้อาจเกี่ยวข้องกันและไม่สามารถแยกจากกันได้ โดยบุคคลจะประเมินสถานการณ์ต่าง ๆ ออกมาใน 3 ลักษณะคือ (1) ไม่มีผลดีหรือเป็นผลเสียกับตนเอง (2) ไม่ร้ายแรงหรือให้ผลในทางบวกกับตนเอง และ (3) เป็นภาวะความเครียด

2. <u>การเผชิญปัญหา</u> เมื่อบุคคลประเมินสถานการณ์แล้วว่า สถานการณ์นั้นก่อให้เกิดภาวะความเครียดหรือปัญหากับตนเอง เขาก็จะต้องเผชิญปัญหานั้น ๆ โดย

2.1 มุ่งแก้ปัญหา (Problem - Focused Coping) โดยมุ่งแก้ไขที่ตนเองหรือสิ่งแวดล้อมที่ทำให้เกิดภาวะเครียดหรือปัญหานั้น ๆ

2.2 มุ่งลดอารมณ์ตึงเครียด (Emotion - Focused Coping) เป็นการลดความไม่สบายใจ เมื่อพบว่าไม่สามารถแก้ไขสถานการณ์นั้น ๆ ได้

การเผชิญปัญหาเป็นกระบวนการที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา (Dynamic) โดยวิธีเผชิญปัญหาที่บุคคลใช้นั้นเป็นการผสมผสานระหว่างการมุ่งแก้ปัญหาและการมุ่งลดอารมณ์ตึงเครียด ในการเลือกใช้วิธีการเผชิญปัญหานั้น พบว่าปัจจัยด้านตัวบุคคลจะมีผลต่อการเลือกใช้วิธีเผชิญปัญหา ได้แก่ ประสบการณ์ในอดีต ความเชื่อ ภาวะสุขภาพ ความชำนาญในการแก้ไขปัญหา บุคลิกภาพ และการได้รับความเกื้อหนุน เป็นต้น

สำหรับวิธีการเผชิญปัญหานั้น ลาซารัส (Lazarus. 1966 : 258 - 262) ได้แบ่งวิธีเผชิญปัญหาตามลักษณะของการตอบสนองต่อภาวะเครียดเป็น 3 ลักษณะคือ

1. การเข้าต่อสู้ (Attack) เป็นความพยายามของบุคคลที่จะขจัดสิ่งที่มาขัดขวางเป้าหมาย โดยพยายามเอาชนะอุปสรรคนั้น ๆ ด้วยการเลือกวิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสม พยายามค้นหารายละเอียดใหม่ ๆ พัฒนาความสามารถ หรือปรับปรุงวิธีการที่มีอยู่เพื่อเอาชนะอุปสรรค

2. การถอยหนี (Withdrawal) เกิดจากการที่บุคคลเกิดการเรียนรู้ตั้งแต่วัยเด็ก เมื่อพบกับสิ่งที่เป็นอันตรายมักจะใช้วิธีการถอยหนี เช่น การชักมือหรือเท้า เพื่อหนีไฟหรือความเจ็บปวด เมื่อเป็นผู้ใหญ่ก็จะใช้วิธีการแบบเดิมที่เคยใช้ในวัยเด็กคือ ลักษณะการหลีกเลี่ยงลดการเข้าไปเกี่ยวข้องกับสถานการณ์เหล่านั้น ได้แก่ การเก็บกด (Repression) การถดถอย (Regression) การแยกตนเองหรือหลีกหนีหรือหลีกเลี่ยง (Withdrawal) การเพ้อฝัน (Fantacy) เป็นต้น

3. การประนีประนอม (Compromise) บุคคลจะใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบประนีประนอม เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาที่ยุ่งยากมาก ๆ ซึ่งไม่สามารถเอาชนะได้ ขณะเดียวกันก็ไม่สามารถหลบเลี่ยงได้ บุคคลจะใช้วิธีประนีประนอมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้มากที่สุดหรือบางครั้งอาจต้องเปลี่ยนเป้าหมายใหม่ ได้แก่ การชดเชย (Compensation) การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง (Rationalization) การเลียนแบบ (Identification) เป็นต้น

โกเซน และบุช (Grossen and Bush. 1979 : 51 - 66) ได้เผยแพร่ทฤษฎีการปรับตัวของเขา ซึ่งใช้ทฤษฎีของลาซารัสเป็นพื้นฐาน โดยการเผชิญปัญหาจะเป็นขั้นตอนหนึ่งของการปรับตัว ความหมายของการเผชิญปัญหานั้นเขาใช้ของลาซารัส แต่รูปแบบ

หรือวิธีเผชิญปัญหานั้นเขาแบ่งตามผลการศึกษาของเวลแลนด์ (Villant) ที่รายงานไว้ตั้งแต่ ค.ศ. 1977 ซึ่งแบ่งวิธีเผชิญปัญหาเป็น 4 ระดับจาก 18 วิธี ดังนี้

ระดับที่ 1 กลไกทางจิต (Psychotic Mechanisms) ได้แก่ การปฏิเสธการบิดเบือนความจริง และการหลงผิดโทษผู้อื่นหรือสิ่งอื่น

ระดับที่ 2 กลไกที่ไม่สมบูรณ์ (Immature Mechanisms) ได้แก่ การฝันกลางวัน การโทษผู้อื่นหรือสิ่งอื่น การมีความรู้สึกว่าตนเองเจ็บปวดอยู่ตลอดเวลา (Hypocondriasis) การก้าวร้าวแบบเงียบ ๆ (Passive - Aggressive Behavior) และแอคติ้ง - เอ้าท์ (Acting - Out)

ระดับที่ 3 กลไกทางระบบประสาท (Neurotic Mechanisms) ได้แก่ การใช้ปัญญา (Intellectualization) การเก็บกด การใช้ข้ออ้าง การหาแพะรับบาป และการแยกตัว โดยวิธีเหล่านี้จะเป็นกลไกการป้องกันตัว

ระดับที่ 4 กลไกที่สมบูรณ์ (Mature Mechanisms) ได้แก่ การมีน้ำใจหรือการเห็นแก่ประโยชน์ของผู้อื่น (Altruism) การใช้อารมณ์ขัน การระงับความรู้สึก การคาดการณ์ล่วงหน้า (Anticipation) และการทดเทิด (Sublimation)

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้วิธีเผชิญปัญหา ได้แก่ ค่านิยม สัญชาตญาณ อารมณ์ บุคลิกภาพ อายุ ความเชื่อ และความสำเร็จในการใช้วิธีเผชิญปัญหานั้น ๆ ในอดีต

โกเซน และบุช (Grossen and Bush. 1979 : 51 - 66) ได้ใช้การตอบสนองทางอารมณ์และการตอบสนองทางร่างกายเป็นเกณฑ์ในการวัดผลสำเร็จในการเผชิญปัญหา โดยปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตอบสนองดังกล่าว ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา จริยธรรมหรือวัฒนธรรม ระดับการศึกษา อาชีพ มนุษยสัมพันธ์ และภาวะสุขภาพ ส่วนปัจจัยด้านวิธีเผชิญปัญหานั้นพบว่า กลไกที่สมบูรณ์จะส่งเสริมให้บุคคลประสบผลสำเร็จในการเผชิญปัญหา

ฮานน์ (ผ่องศรี ศรีมรกต. 2526 : 27 ; อ้างอิงมาจาก Hann. 1977 : 35) ได้จำแนกวิธีการเผชิญปัญหาออกเป็น 3 กระบวนการคือ

1. กระบวนการที่ไม่ประสมประสาน หรือไม่ปะติดปะต่อกัน (Fragmentation Process) เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลยังไม่พร้อมที่จะเผชิญปัญหาแต่บุคคลถูกบังคับให้ต้องเผชิญปัญหา บุคคลนั้นจึงใช้วิธีการตอบสนองที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงโดยสิ้นเชิง เช่น

อาจใช้การกระทำซ้ำ ๆ และอาศัยความเชื่อทางศาสนาเข้าช่วย อาจจะใช้การหยุดชะงักติดตรึงอยู่กับที่ ไม่เป็นไปตามขั้นของพัฒนาการ (Fixation) การไม่สามารถเคลื่อนไหวได้ (Immobilization) การมีอารมณ์หมกมุ่นแต่เรื่องของตนเองหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งจนไม่สนใจภาวะแวดล้อมรอบตัว (Affective Preoccupation) เป็นต้น

2. กระบวนการป้องกันตัวด้านจิตใจ (Defense Process) เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้น เมื่อบุคคลต้องเผชิญกับปัญหาหรือความเครียดที่เกิดขึ้น โดยใช้กลไกป้องกันตัวทางจิตใจเข้าช่วย ซึ่งมีลักษณะที่ตึงเกินไป และอยู่บนพื้นฐานของความคิดเพ้อฝันและจินตนาการ ได้แก่ การแยกตัว (Isolation) การถดถอย (Regression) การปฏิเสธ (Denial) การเก็บกด (Repression)

3. กระบวนการใช้วิธีการเผชิญปัญหา เป็นความพยายามในการปรับตัวเพื่อเผชิญปัญหาอย่างมีเป้าหมายเป็นจริง และมีทางเลือก ได้แก่ การใช้เหตุผลวิเคราะห์ (Logical Analysis) เป็นต้น

ลาซารัส และลอนีเออร์ (Lazarus and Launier. 1981 : 287 - 327) ได้แบ่งวิธีเผชิญปัญหาออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. วิธีเผชิญปัญหาที่แก้ไขตามปัญหา (Problem - Oriented Coping Strategies) เป็นวิธีการเผชิญปัญหาที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาหรือสถานการณ์ที่ตึงเครียด ได้แก่ การค้นหารายละเอียดเกี่ยวกับปัญหานั้นเพิ่มเติม การพยายามหาวิถีทางต่าง ๆ ที่จะจัดการกับปัญหานั้น การยอมรับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง และพยายามแก้ไขให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ

2. วิธีการเผชิญปัญหาที่แก้ไขอารมณ์เป็นทุกข์ที่เกิดขึ้น เพื่อพยายามแก้ไขอารมณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเนื่องจากสถานการณ์ตึงเครียดนั้นเป็นต้นเหตุ เป็นการรักษาสมดุลภายในจิตใจไว้ ได้แก่ การปฏิเสธ (Denial) การพยายามลืมความตึงเครียดนั้น (Suppression)

โคลแมน และแฮมเมน (สุภาพรรณ โคตรจรัส. 2531 : 304 - 319 ; อ้างอิงมาจาก Coleman and Hammen. 1974 : 126 - 137) ได้อธิบายแบบของการตอบโต้ความตึงเครียดทางอารมณ์ โดยแบ่งออกเป็น 3 แบบ ตามความแตกต่างของการแสดงออกคือ

1. การสร้างพลังเพื่อเผชิญปัญหา (Built in Coping and Damage Repair Mechanism) ลักษณะการตอบโต้แบบนี้ จะช่วยลดความตึงเครียดและความวิตกกังวล และช่วยสร้างเสริมความสมดุลย์ทางจิตใจให้บุคคล ได้แก่ การร้องไห้ การพูดระบายความรู้สึก การหัวเราะ การคิดทบทวน การแสวงหาที่พึ่งทางใจ การหลับ และการฝัน เป็นต้น

2. การพยายามจะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเผชิญปัญหา (Task-Oriented Reactions) เป็นความพยายามที่จะเผชิญปัญหาอย่างแท้จริง โดยการเปลี่ยนแปลงตนเอง หรือสิ่งแวดล้อม หรือทั้งตนเองและสิ่งแวดล้อม ซึ่งแบ่งได้เป็น 3 รูปแบบคือ

2.1 <u>การตอบโต้ในรูปแบบการต่อสู้</u>

เมื่อบุคคลมีความคับข้องใจ เพราะไม่สามารถไปถึงเป้าหมายได้ บุคคลจะพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคและนำตนไปสู่เป้าหมายให้ได้ โดยเพิ่มความพยายามหรือเพิ่มกิจกรรมขึ้น หรือหาวิธีการไปให้ถึงเป้าหมายอีกหลาย ๆ วิธี การตอบโต้ในรูปแบบการต่อสู้นั้นประกอบด้วยลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้

1. การรวบรวมกำลังความสามารถที่ตนมีอยู่ เพิ่มความพยายามยิ่งขึ้น และลงมือกระทำการอันใดอันหนึ่งเพื่อแก้ปัญหา

2. การเลือกกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เหมาะที่สุด เพื่อดำเนินการ แต่ยังคงความยืดหยุ่นพร้อมที่จะเปลี่ยนวิธีการ ถ้าวิธีการที่เลือกเอาไว้ใช้ไม่ได้ผลหรือพบวิธีการใหม่ที่ดีกว่า พยายามที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไข เลี่ยงความคิดที่แคบและตายตัว พยายามดำเนินการอย่างมีเหตุผลแม้ว่าจะถูกกระตุ้นให้เกิดอารมณ์ที่ไม่น่าพอใจต่าง ๆ

3. การหาแหล่งเพื่อเผชิญปัญหาเพิ่มเติม คือการพยายามเพิ่มแหล่งที่จะช่วยในการเผชิญปัญหา โดยการหาแหล่งข้อมูลใหม่ พัฒนาความสามารถของตนใหม่ และการขอความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเมื่อจำเป็น

4. การทำงานเป็นกลุ่ม ร่วมมือกันทำงานเป็นกลุ่ม เป็นการใช้ทรัพยากรของกลุ่มช่วยในการเผชิญปัญหา

2.2 <u>การตอบโต้ในรูปแบบของการหลีกหนี</u> อาจแสดงในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. การยอมรับความพ่ายแพ้ ยอมรับว่าสถานการณ์นั้น ๆ ยากเกินไป หรือได้เลือกเป้าหมายที่ไม่เหมาะสม จึงไม่ต้องการที่จะไปยับยั้งเป้าหมายนั้นต่อไปแล้ว

2. การหนีจากสภาพการณ์ที่ก่อให้เกิดความตึงเครียด โดยการไม่นำตัวไปยุ่งเกี่ยวในสถานการณ์นั้น หรือไม่นำใจไปผูกพัน ไม่ใส่ใจกับสภาพการณ์นั้น

3. การพยายามดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่เหมาะสมกว่าแทนที่จะดำเนินชีวิตอย่างไม่มีจุดหมาย

2.3 <u>การตอบโต้ในรูปแบบของการรอมชอม</u> โดยปกติเมื่อเผชิญปัญหาส่วนใหญ่บุคคลจะไม่ใช้การตอบโต้ในรูปแบบของการต่อสู้หรือการหลีกหนีโดยแท้จริงทั้งหมด แต่จะใช้แบบของการรอมชอมผสมผสานรูปแบบการตอบโต้ทั้ง 2 ประการเข้าด้วยกัน รูปแบบของการรอมชอมอาจแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้

1. การยอมรับเป้าหมายใหม่แทน เมื่อพบว่าไม่สามารถไปถึงเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ได้ รวมถึงการประเมินความสามารถของตนเสียใหม่ และการลดระดับความคาดหวังลง

2. การยอมรับวิธีการใหม่แทน ทั้งนี้ต้องไม่เป็นวิธีการที่ทำความเดือดร้อนให้ผู้อื่น

3. การพยายามคิดถึงความจำเป็น เมื่อไม่ได้ในสิ่งที่คาดหวังทั้งหมด จึงพิจารณาสิ่งที่จำเป็นแทน

4. การใช้เวลาเพื่อช่วยในการตัดสินใจอย่างรอบคอบ

3. <u>การตอบโต้โดยใช้กลไกในการป้องกันตัว</u> (Defense - Oriented Reactions) ส่วนมากบุคคลสามารถแก้ไขความคับข้องใจได้ในระดับจิตสำนึก โดยเพิ่มความพยายามในการเอาชนะอุปสรรค ลดระดับของเป้าหมาย เปลี่ยนเป้าหมายใหม่ หรือประเมินสภาพการณ์ที่มีความคับข้องใจเสียใหม่โดยพิจารณาข้อเท็จจริงอย่างถ่องแท้ แต่ความคับข้องใจบางอย่างที่ลึกซึ้งมากถ้าบุคคลไม่สามารถแก้ไขได้ในระดับจิตสำนึก ก็จะนำไปสู่ความพยายามในการแก้ปัญหาในระดับจิตไร้สำนึก ซึ่งการปรับตัวในระดับจิตสำนึกอาจมีแบบแผนวิธีการคล้ายกับการปรับตัวในระดับจิตไร้สำนึก เพียงแต่กลไกในการป้องกันตัวอย่างแท้จริงจะเกิดในระดับจิตไร้สำนึกเสมอเท่านั้น

กลไกในการป้องกันตัว (สุภาพรรณ โคตรจรัส. 2521 : 311 - 314 ; อ้างอิงมาจาก Darly, Glucksberg, Kamin and Kinchls. 1984 ; Shoffer and Shohen. 1956) ที่ใช้กันมากได้แก่ การเก็บกด (Repression) การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง (Rationalization) การกล่าวโทษผู้อื่น (Projection) การถดถอย (Regression) การแสดงปฏิกิริยาตอบโต้ความปรารถนา (Reaction Formation) เป็นต้น

แมคคานิค (Mechanic. 1982 : 107 - 112) กล่าวว่า ความสำเร็จของการปรับตัวเมื่อประสบปัญหาของแต่ละบุคคลเกี่ยวข้องกับ 3 ด้านคือ

1. บุคคลต้องมีความสามารถและความชำนาญที่จะเผชิญกับความต้องการของสังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ได้ง่ายในรูปของความสามารถในการเผชิญปัญหาไม่เพียงแต่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการแสดงปฏิกิริยากับความต้องการของสิ่งแวดล้อมเท่านั้น แต่ยังเป็นความสามารถที่จะนำและวางแผนเหตุการณ์ และมีอิทธิพลพอที่จะควบคุมความต้องการนั้น ๆ ได้

2. บุคคลต้องถูกกระตุ้นให้แสดงและมีปฏิกิริยาแม้ว่าเขาสามารถจะหนีความวิตกกังวลและความไม่สุขสบายได้ด้วยการถอยหนีก็ตาม ดังนั้นแรงจูงใจจึงเป็นแง่มุมที่สำคัญที่จะเข้าใจถึงความไม่สุขสบาย

3. บุคคลต้องสามารถรักษาสมดุลทางจิตใจ (Psychological Equilibrium) ไว้ได้ ดังนั้นเขาต้องสามารถกำหนดพลังงาน และความชำนาญเพื่อนำไปสู่การดำเนินงานโดยมีอีโก้เป็นผู้รับผิดชอบการกระทำที่จะแสดงออกมา

ฉวีวรรณ สูตะบุตร (2527 : 68 - 69) กล่าวถึงกลวิธีการเผชิญกับความวิตกกังวล (Coping Strategies) ไว้ว่า เมื่อบุคคลมีความวิตกกังวล บุคคลจะพยายามหาวิธีการเพื่อช่วยให้ตนเองหลุดพ้นจากภาวการณ์อันไม่พึงประสงค์นั้น โดยใช้วิธีการต่าง ๆ ดังนี้

1. การหาความสุขใส่ตัว ด้วยการได้รับความรัก ความเห็นอกเห็นใจ ได้รับคำปลอบโยน บางคนรับประทานอาหารมากขึ้น ใช้วิธีการดื่มสุรา รับประทานยา และเสพยาเสพติดต่าง ๆ

2. การควบคุมตนเอง กวดขันตัวเอง เช่น เม้มปาก กัดฟัน ข่มใจ ไม่ต้องการความช่วยเหลือจากใคร

3. การแสดงความรู้สึกเครียดออกมา เช่น ร้องไห้ สาบาน หัวเราะ ตะโกน

4. การหลีกเลี่ยง แยกตัวไม่สนใจใยดี แยกตัวเองออกไปจากเหตุการณ์เพื่อให้เกิดความสบายใจ

5. การพูดออกมา การพูดช่วยระบายอารมณ์ได้มาก เพราะมีคนอื่นรับรู้ เป็นการช่วยแบ่งเบาความทุกข์ และช่วยหาทางออกให้ได้

6. การคิดคนเดียว โดยปลอบใจว่าชีวิตต้องมีการทดลอง ทุกคนต้องเผชิญปัญหา การคิดคนเดียวอาจทำให้หมกมุ่น เศร้าหมอง นอนไม่หลับ

7. การทำกริยาต่าง ๆ เช่น เคาะโต๊ะ เดินไปเดินมา ถูพื้น

8. การใช้สัญลักษณ์ทดแทน เช่น สวดมนต์ อ้อนวอน บนบานสิ่งศักดิ์สิทธิ์

9. การมีอาการทางกายหรือการแสดงออกทางกาย เป็นการสื่อความหมายชนิดหนึ่ง เช่น หัวใจเต้นแรง ปัสสาวะบ่อย เหงื่อออกมาก หน้าซีด ปากสั่น พูดไม่ออก เป็นต้น

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวิธีการเผชิญปัญหาดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การเผชิญปัญหาเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มจากการรับรู้และประเมินสถานการณ์ต่าง ๆ ว่ามีผลกระทบและก่อให้เกิดภาวะเครียดต่อตนเองอย่างไร โดยมีกระบวนการด้านความคิดเป็นหลัก จากนั้นบุคคลจะมีการใช้วิธีการเผชิญปัญหาโดยมีการปรับเปลี่ยนแก้ไขตลอดเวลา เพื่อให้ตนเองบรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ นั่นคือสามารถเผชิญปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

3.2 <u>งานวิจัยเกี่ยวกับวิธีการเผชิญปัญหา</u>

<u>งานวิจัยในต่างประเทศ</u>

โฮล์ม และฮูสตัน (Holmes and Houston. 1974 : 212 - 218) ศึกษาวิธีเผชิญปัญหาของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย จำนวน 24 คน เพื่อพิสูจน์ว่าวิธีเผชิญปัญหา

2 วิธีคือ วิธีที่หนึ่ง "การปรับเปลี่ยนความคิดว่าสิ่งคุกคามนั้นก่อให้เกิดความรู้สึกใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ (Threat Redefinition)" และวิธีที่สอง "การหนีความสนใจออกจากภาวะคุกคาม (Threat Isolation)" จะช่วยลดภาวะเครียดได้หรือไม่ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบทดลอง แบ่งกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ได้รับการช็อคด้วยไฟฟ้าเพียงอย่างเดียว กลุ่มที่ 2 ได้รับการช็อคด้วยไฟฟ้าร่วมกับการแนะนำให้ใช้วิธีเผชิญปัญหาวิธีที่หนึ่ง กลุ่มที่ 3 ได้รับการช็อคด้วยไฟฟ้าร่วมกับการแนะนำให้ใช้วิธีเผชิญปัญหาวิธีที่สอง กลุ่มที่ 4 ไม่ได้รับการช็อคด้วยไฟฟ้า เกณฑ์ที่ใช้วัดความสำเร็จในการเผชิญปัญหาคือ การตอบสนองทางร่างกาย (ชีพจรและอาการทางผิวหนัง) และภาวะอารมณ์ ผลการศึกษาพบว่า วิธีเผชิญปัญหาทั้ง 2 วิธี ช่วยลดภาวะเครียดจากการช็อคด้วยไฟฟ้าได้

ต่อมาในปี ค.ศ. 1980 โฟล์คแมน และลาซารัส (Folkman and Lazarus. 1980 : 219 - 239) ได้ศึกษาคนปกติวัย 45 - 64 ปี จำนวน 100 คน เพื่อค้นหาวิธีเผชิญกับภาวะเครียดที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน โดยศึกษาเป็นเวลานาน 1 ปี และใช้วิธีการสัมภาษณ์ถึงภาวะเครียด สัมภาษณ์ทุก ๆ 4 สัปดาห์ และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวิธีเผชิญปัญหาโดยใช้แบบวัดวิธีเผชิญปัญหา มีคำถาม 68 ข้อ วิธีการเผชิญปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้น แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่คือ กลุ่มที่ 1 เป็นวิธีที่มุ่งแก้ปัญหา และกลุ่มที่ 2 เป็นวิธีที่มุ่งลดอารมณ์ตึงเครียด ผลการศึกษาพบว่า บุคคลใช้วิธีเผชิญปัญหาทั้ง 2 กลุ่ม ร่วมกันในการเผชิญกับภาวะเครียด โดยในการใช้วิธีเผชิญปัญหาวิธีเดิมมีค่อนข้างน้อย เนื่องจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแตกต่างกัน และการที่บุคคลจะใช้วิธีเผชิญปัญหาวิธีเดิมนั้นเป็นผลมาจากปัจจัยด้านบุคลิกภาพ บุคคลนิยมใช้วิธีเผชิญปัญหาที่มุ่งแก้ปัญหากับปัญหาที่เกิดจากเรื่องงาน หรือเมื่อประเมินว่าสามารถจัดการกับปัญหานั้นได้และต้องการข้อมูลเพิ่มเติม แต่จะนิยมใช้วิธีเผชิญปัญหาที่มุ่งลดอารมณ์ตึงเครียดเมื่อเผชิญกับปัญหาที่เกี่ยวข้องกับภาวะสุขภาพ หรือเมื่อประเมินว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่ต้องยอมรับและมีความท้อถอยเกิดขึ้น นอกจากนี้พบว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้วิธีเผชิญปัญหาชนิดต่าง ๆ แต่อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างมีการกระจายของอายุน้อยเกินไป

แกส (Gass. 1987 : 29 - 33) ได้ศึกษาวิธีเผชิญปัญหาที่ช่วยในการปรับตัวและความสัมพันธ์ระหว่างภาวะสุขภาพกับวิธีเผชิญปัญหาของหญิงหม้าย อายุระหว่าง 65 - 85 ปี

ที่สามีเสียชีวิตได้ 1 - 12 เดือน จำนวน 100 คน โดยใช้แบบวัดวิธีเผชิญปัญหาของลาซารัส ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับวิธีเผชิญปัญหา จากการศึกษาพบว่า

1. วิธีเผชิญปัญหาที่มีประโยชน์กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ การหางานอื่นทำ การมีส่วนร่วมในกลุ่มสังคม การเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ การทบทวนเกี่ยวกับความตาย การใช้วิธีการทางศาสนา การคุยกับสามีที่เสียชีวิตแล้ว การรู้สึกว่าสามียังมีชีวิตอยู่ และการรำลึกถึงความสุขที่ผ่านมา

2. วิธีเผชิญปัญหาที่ไม่มีประโยชน์กับตนเอง ได้แก่ การใช้ยา การดื่มสุรา การตำหนิตนเอง การบนบานหรือยอมจำนน การหลับให้มากขึ้น การหลีกหนีหรือโวยวายกับผู้อื่น การให้สัญญากับผู้อื่น และการฝันกลางวัน

3. วิธีเผชิญปัญหาที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผิดปกติทางจิตสังคม ได้แก่ การคิดตามความปรารถนา วิธีผสมระหว่างการแสวงหาความช่วยเหลือและหลีกหนี การมุ่งลดความรุนแรงของปัญหา การตำหนิตนเอง

4. วิธีเผชิญปัญหาที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผิดปกติด้านร่างกาย ได้แก่ การคิดตามความปรารถนา

ส่วน แมคเน็ท (McNett. 1987 : 98 - 103) ได้ศึกษาวิธีเผชิญปัญหาของคนพิการเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับวิธีเผชิญปัญหาและผลสำเร็จในการเผชิญปัญหาของคนพิการ อายุระหว่าง 15 - 65 ปี จำนวน 50 คน เป็นโสด 19 คน สมรสแล้ว 24 คน หย่าหรือหม้าย 7 คน ระดับการศึกษาตั้งแต่เตรียมอุดมศึกษาจนถึงปริญญาตรี ใช้แบบวัดวิธีเผชิญปัญหาของลาซารัส ในการเก็บข้อมูลเรื่องวิธีเผชิญปัญหา ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จในการเผชิญปัญหานั้นใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลการศึกษาพบว่า

1. วิธีเผชิญปัญหาแบบมุ่งแก้ปัญหามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการเผชิญปัญหา การรับรู้แหล่งเกื้อหนุนและการรับรู้ประสิทธิภาพของแหล่งเกื้อหนุน

2. วิธีเผชิญปัญหาแบบมุ่งลดอารมณ์ตึงเครียดมีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสำเร็จในการเผชิญปัญหาและการรับรู้แหล่งเกื้อหนุน

3. วิธีเผชิญปัญหาที่ใช้การประเมินทางด้านความคิดมีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิธีเผชิญปัญหาแบบมุ่งแก้ปัญหาและผลสำเร็จในการเผชิญปัญหา

4. วิธีเผชิญปัญหาโดยใช้แหล่งเกื้อหนุนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิธีเผชิญปัญหาแบบมุ่งแก้ปัญหาและผลสำเร็จในการเผชิญปัญหา

5. อายุไม่มีความสัมพันธ์กับวิธีเผชิญปัญหาแต่มีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสำเร็จในการเผชิญปัญหา

6. สถานภาพสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับวิธีเผชิญปัญหา แต่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการเผชิญปัญหา โดยผู้ป่วยที่มีสถานภาพสมรส โสด หย่า หรือหม้าย จะเผชิญปัญหาได้ดีกว่า

7. ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับวิธีเผชิญปัญหาและความสำเร็จในการเผชิญปัญหา

8. ระดับความพิการมีความสัมพันธ์ทางลบกับวิธีเผชิญปัญหาโดยแหล่งเกื้อหนุนแต่ไม่มีความสัมพันธ์กับวิธีเผชิญปัญหาวิธีอื่น และผลสำเร็จในการเผชิญปัญหา

งานวิจัยในประเทศ

สมัญญา เสียงใส (2521 : 45 - 50) ได้ศึกษาความวิตกกังวล และวิธีลดความวิตกกังวลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น ม.ศ.4 และ ม.ศ.5 จำนวน 375 คน ความวิตกกังวลแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือความวิตกกังวลเกี่ยวกับด้านสังคม ความวิตกกังวลเกี่ยวกับด้านส่วนตัว และความวิตกกังวลด้านการเรียนและอาชีพ วิธีลดความวิตกกังวลที่ศึกษามี 3 วิธีคือ การลดความวิตกกังวลโดยวิธีก้าวร้าว การลดความวิตกกังวลโดยวิธีถอยหนี และการลดความวิตกกังวลโดยใช้เหตุผล เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่แบบสอบถามความวิตกกังวล ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความวิตกกังวลด้านอาชีพมากที่สุด ส่วนวิธีการใช้วิธีลดความวิตกกังวลของนักเรียนพบว่า นักเรียนเลือกใช้การลดความวิตกกังวลแบบใช้เหตุผลมากที่สุด รองลงมาคือวิธีถอยหนี และเลือกใช้วิธีลดความวิตกกังวลแบบก้าวร้าวมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การมีความวิตกกังวลกับการใช้วิธีถอยหนีในการลดความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิยดา พงศ์พาชำนาญเวช (2525 : 102 – 107) ได้ศึกษาความวิตกกังวลในการศึกษาต่อและการเผชิญปัญหาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดราชบุรี ตามตัวแปรด้านเพศ แผนการเรียน ความคาดหวังของนักเรียน อาชีพของผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความคาดหวังของผู้ปกครอง ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์มีคะแนนการเผชิญปัญหามากกว่านักเรียนแผนการเรียนศิลปะ แต่ทั้งสองแผนการเรียนใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอมเหมือนกัน

2. นักเรียนที่มีความคาดหวังต่างกันมีการเผชิญปัญหาต่างกัน โดยนักเรียนที่มีความคาดหวังสูงมีคะแนนการเผชิญปัญหามากกว่านักเรียนที่มีความคาดหวังปานกลางและต่ำ

3. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีความคาดหวังต่างกันมีการเผชิญปัญหาต่างกัน โดยนักเรียนที่ผู้ปกครองมีความคาดหวังสูง มีคะแนนการเผชิญปัญหามากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีความคาดหวังปานกลางและความคาดหวังต่ำ

4. ตัวแปรด้านเพศ อาชีพของผู้ปกครอง และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวส่งผลต่อคะแนนการเผชิญปัญหาไม่แตกต่างกัน

5. นักเรียนที่มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อต่างกันมีการเผชิญปัญหาแตกต่างกัน โดยนักเรียนที่มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อสูง มีคะแนนการเผชิญปัญหาน้อยกว่านักเรียนที่มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อปานกลางและความวิตกกังวลต่ำ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเผชิญปัญหาทั้งในประเทศและต่างประเทศข้างต้น พบว่า เมื่อบุคคลเผชิญกับสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความวิตกกังวลความเครียด หรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความไม่สบายใจ บุคคลจะประเมินสถานการณ์และเลือกใช้วิธีการเผชิญปัญหาในรูปแบบต่าง ๆ กัน สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ยึดแนวคิดในการเผชิญปัญหาของโคลแมน และแฮมเมน (Coleman and Hammen) มาใช้ในการศึกษาวิธีการที่นักเรียนนายร้อยตำรวจแสดงออกเพื่อตอบสนองต่อปัญหาด้านการเรียน ด้านส่วนตัว และด้านสังคม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 แบบคือ วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา วิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอม และวิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหา เพื่อจะได้ทราบวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนานักเรียนนายร้อยตำรวจให้มีคุณภาพต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 - 4 โรงเรียนนายร้อยตำรวจ กรมตำรวจ ปีการศึกษา 2536 จำนวน 1,225 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 - 4 โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ปีการศึกษา 2536 จำนวนประมาณ 316 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากร โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างมีดังนี้

1. แบ่งประชากรออกเป็น 4 กลุ่ม คือนักเรียนนายร้อยตำรวจ ชั้นปีที่ 1,2,3 และ 4 ซึ่งมีจำนวนชั้นปีละ 312 คน, 314 คน, 299 คน และ 300 คน ตามลำดับ

2. สุ่มนักเรียนนายร้อยตำรวจแต่ละชั้นปี ในข้อ 1 ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ .05 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 296) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 จำนวน 81, 81, 77 และ 77 คน ตามลำดับ รวม 316 คน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับชั้นปีของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

ชั้นปีที่	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	312	81
2	314	81
3	299	77
4	300	77
รวม	1,225	316

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ได้แก่

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน
2. แบบสอบถามบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี
3. แบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ
4. แบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว
5. แบบสอบถามวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ได้แก่ ชื่อ - ชื่อสกุล, ระดับชั้นปีที่ศึกษา และคะแนนเฉลี่ยของภาคการศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2536

2. แบบสอบถามบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี ซึ่ง อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล (2533 : 159 - 162) ดัดแปลงมาจากแบบสำรวจกิจกรรมของ เจนกินส์ (Jenkins Activity Survey หรือ JAS)

2.1 หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี ที่ดัดแปลงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน คือ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง อาจารย์พรรณนิศ วาณิชย์การ และ พ.ต.ต.จิราวุฒิ ทิศเสถียร ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามเฉพาะแล้วนำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้

2.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 20 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 - 4 จำนวน 100 คน ซึ่งเป็นนักเรียนคนละกลุ่มกับกลุ่มตัวอย่าง นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 % ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ หาค่าคะแนนรายข้อของทั้ง 2 กลุ่ม แล้วเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของคำถามแต่ละข้อ โดยใช้วิธีการทางสถิติแบบที (t - test) ในการตรวจสอบ โดยพิจารณาค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แบบสอบถาม จำนวน 15 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.53 - 7.00

2.3 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 2.2 มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.90

<u>ตัวอย่างแบบสอบถามบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี</u>

<u>คำชี้แจง</u> แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวกับกิจกรรมในชีวิตประจำวัน ขอให้ท่านอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าเป็นจริงหรือตรงกับพฤติกรรมที่ปฏิบัติอยู่มากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการเพียงช่องละเครื่องหมายเดียว ดังนี้

จริงมากที่สุด หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมของท่านมากที่สุด

จริงมาก หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมของท่านมาก

จริงปานกลาง หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมของท่านปานกลาง

จริงน้อย หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมของท่านบ้างเล็กน้อย

จริงน้อยที่สุด หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมของท่านน้อยที่สุด

ไม่จริงเลย หมายถึง ไม่ตรงกับพฤติกรรมของท่านเลย

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด	ไม่จริงเลย
0) เมื่อท่านมีนัดท่านไปถึงที่นัดหมายก่อนเวลา						
00) ท่านรู้สึกโมโห ถ้ามีคนมาขัดจังหวะเวลาทำงาน						
000) ท่านไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องกระตือรือร้นในการทำงาน						

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อต่อไปนี้

1. ข้อที่มีความหมายทางบวกให้คะแนนดังนี้

จริงมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริงมาก	ให้	4	คะแนน
จริงปานกลาง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน
ไม่จริงเลย	ให้	0	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนนดังนี้

จริงมากที่สุด	ให้	0	คะแนน
จริงมาก	ให้	1	คะแนน
จริงปานกลาง	ให้	2	คะแนน
จริงน้อย	ให้	3	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	4	คะแนน
ไม่จริงเลย	ให้	5	คะแนน

<u>เกณฑ์ในการแปลความหมายของบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี</u>

คะแนนแบบสอบถามนี้จะอยู่ระหว่าง 0 - 100 คะแนน

ผู้ที่ได้คะแนน 51 - 100 มีบุคลิกภาพแบบ เอ

ผู้ที่ได้คะแนน 0 - 50 มีบุคลิกภาพแบบ บี

3. <u>แบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ</u> เป็นแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษา ทฤษฎี ตำรา และเอกสารต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่ออาชีพ

2. ศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ

3. สร้างแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจโดยอาศัยข้อมูลจาก ข้อ 1 และ 2 ซึ่งประกอบด้วยด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1 ด้านความคิดเกี่ยวกับลักษณะงานของตำรวจ ความก้าวหน้าในอาชีพตำรวจ เงินเดือน และสวัสดิการ

3.2 ด้านความรู้สึกเกี่ยวกับ ลักษณะงานของตำรวจ ความก้าวหน้าในอาชีพตำรวจ เงินเดือนและสวัสดิการ และความภาคภูมิใจในอาชีพตำรวจ

3.3 ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของนักเรียนนายร้อยตำรวจในการที่จะปฏิบัติงานเกี่ยวกับลักษณะงานของตำรวจ ความก้าวหน้าในอาชีพตำรวจ เงินเดือนและสวัสดิการ

4. หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน คือ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง อาจารย์พรรณนิศ วาณิชย์การ และ พ.ต.ต.จิรวุฒิ ทิศเสถียร ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามเฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้

5. หาค่าอำนาจจำแนก (Item Discrimination) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 40 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำนวน 100 คน ซึ่งเป็นนักเรียนคนละกลุ่มกับกลุ่มตัวอย่าง แล้ววิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ โดยใช้เทคนิค 25 % ของกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ แล้วหาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้ t - test และพิจารณาค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แบบสอบถาม จำนวน 28 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.83 - 9.44

6. นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 5 มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ เท่ากับ 0.86

<u>ตัวอย่างแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ</u>

แบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ แบ่งเป็น 3 องค์ประกอบคือ องค์ประกอบด้านความคิด องค์ประกอบด้านความรู้สึก และองค์ประกอบด้านพฤติกรรม

1. <u>องค์ประกอบด้านความคิด</u>

<u>คำชี้แจง</u> แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจด้านความคิดของท่านที่มีต่ออาชีพตำรวจ ขอให้ท่านอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วพิจารณาว่าตรงกับความรู้สึกนึกคิดของท่านมากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกนึกคิดของท่าน ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด

เห็นด้วย หมายถึง ตรงกับความคิดของท่านมาก

ไม่แน่ใจ หมายถึง คล้อยตามบ้างจะตรงกับความคิดของท่านบ้าง

ไม่เห็นด้วย หมายถึง ไม่ตรงกับความคิดของท่านมาก

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ไม่ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ลักษณะงานของตำรวจ					
0) งานของตำรวจเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับความสงบสุขของประชาชน					
ความก้าวหน้าในอาชีพตำรวจ					
0) อาชีพตำรวจเป็นอาชีพที่สามารถเลื่อนยศ ตำแหน่งไปได้เรื่อย ๆ					
เงินเดือนและสวัสดิการ					
0) อาชีพตำรวจเป็นอาชีพที่มีสวัสดิการช่วยเหลืออย่างพอเพียง					

เกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อ ดังนี้

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ 5 คะแนน

เห็นด้วย ให้ 4 คะแนน

ไม่แน่ใจ ให้ 3 คะแนน

ไม่เห็นด้วย ให้ 2 คะแนน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ 1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน

2. <u>องค์ประกอบด้านความรู้สึก</u>

<u>คำชี้แจง</u> แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ ด้านความรู้สึกของท่านที่มีต่ออาชีพตำรวจ ขอให้ท่านอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วพิจารณาว่าตรงกับความรู้สึกนึกคิดของท่านมากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกนึกคิดของท่าน ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกของท่านมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกของท่านปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกของท่านน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกของท่านน้อยที่สุด

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>ลักษณะงานของตำรวจ</u>					
0) งานของตำรวจเป็นงานที่ท้าทายความสามารถ					

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
00) งานของตำรวจเป็นงานที่เหมาะสมกับข้าพเจ้า					
ความก้าวหน้าในอาชีพตำรวจ					
0) ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอาชีพตำรวจเป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้าในอาชีพได้ช้า					
00) ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีตำรวจจำนวนน้อยที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ					
เงินเดือนและสวัสดิการ					
0) ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตำรวจมีรายได้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ พอเพียงแก่การครองชีพ					
00) ข้าพเจ้าไม่สนใจค่าตอบแทนจากการเป็นตำรวจมากไปกว่าการได้เป็นตำรวจซึ่งเป็นอาชีพที่ข้าพเจ้าใฝ่ฝัน					
ความภาคภูมิใจในอาชีพตำรวจ					
0) ตำรวจเป็นอาชีพที่มีเกียรติ					
00) ข้าพเจ้าได้รับการยอมรับจากบุคคลใกล้ชิดมากขึ้นเมื่อได้เป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจ					

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด ให้ 1 คะแนน

มาก ให้ 2 คะแนน

ปานกลาง ให้ 3 คะแนน

น้อย ให้ 4 คะแนน

น้อยที่สุด ให้ 5 คะแนน

3. องค์ประกอบด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของท่านในการที่จะปฏิบัติงานในอาชีพตำรวจ ขอให้ท่านอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้น ๆ ตรงกับความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมมากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกนึกคิดของท่านดังนี้

บ่อยที่สุด หมายถึง ตรงกับความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ท่านทำเป็นประจำ

บ่อย หมายถึง ตรงกับความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ท่านทำเกือบทุกครั้ง

บางครั้ง หมายถึง ตรงกับความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ท่านทำเป็นบางครั้ง

ไม่บ่อย หมายถึง ตรงกับความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมของท่านน้อยมาก

นาน ๆ ครั้ง หมายถึง ตรงกับความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ท่านทำน้อยครั้งมาก จนเกือบไม่ทำเลย

ข้อความ	บ่อยที่สุด	บ่อย	บางครั้ง	ไม่บ่อย	นาน ๆ ครั้ง
ลักษณะงานของตำรวจ					
01 ตำรวจไม่มีอิสระในการตัดสินใจในการปฏิบัติงานได้เอง ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเท่านั้น					
ความก้าวหน้าในอาชีพตำรวจ					
01 ท่านตั้งใจเรียนเพื่อจะได้บรรจุในตำแหน่งที่มีความก้าวหน้าในอาชีพสูง					

ข้อความ	บ่อยที่สุด	บ่อย	บางครั้ง	ไม่บ่อย	นาน ๆ ครั้ง
เงินเดือนและสวัสดิการ					
0) ข้าพเจ้าตั้งใจว่าจะประกอบอาชีพอื่นเพื่อเสริมรายได้ประจำจากการเป็นตำรวจ					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อ ดังนี้

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนนดังนี้

   บ่อยที่สุด ให้ 5 คะแนน

   บ่อย ให้ 4 คะแนน

   บางครั้ง ให้ 3 คะแนน

   ไม่บ่อย ให้ 2 คะแนน

   นาน ๆ ครั้ง ให้ 1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนนดังนี้

   บ่อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

   บ่อย ให้ 2 คะแนน

   บางครั้ง ให้ 3 คะแนน

   ไม่บ่อย ให้ 4 คะแนน

   นาน ๆ ครั้ง ให้ 5 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมายของทัศนคติต่ออาชีพ

คะแนน ต่ำกว่า 2.00 หมายถึง มีทัศนคติไม่ดีต่ออาชีพตำรวจ

คะแนน 2.00 - 4.00 หมายถึง มีทัศนคติต่ออาชีพตำรวจปานกลาง

คะแนน สูงกว่า 4.00 หมายถึง มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพตำรวจ

4. แบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว จากตำรา เอกสารต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัวทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3. สร้างข้อคำถามบรรยากาศในครอบครัวจากข้อ 1 และ 2 ให้สอดคล้องกับนิยามเฉพาะ

4. หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัวที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน คือ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง อาจารย์พรรณพิศ วาณิชย์การ และ พ.ต.ต.จิรวุฒิ ทิศเสถียร ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามเฉพาะแล้วนำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้

5. หาค่าอำนาจจำแนก (Item Discrimination) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 57 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำนวน 100 คน ซึ่งเป็นนักเรียนคนละกลุ่มกับกลุ่มตัวอย่าง แล้ววิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 % ของกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ แล้วใช้ t - test และพิจารณาค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แบบสอบถามจำนวน 45 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.76 - 8.86

6. นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 5 มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coeffient) ของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัวเท่ากับ 0.87

ตัวอย่างแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว

คำชี้แจง เมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้เพียงช่องละเครื่องหมายเดียว แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 6 ระดับดังนี้

จริงมากที่สุด หมายถึง ตรงกับลักษณะของครอบครัวท่านมากที่สุด

จริงมาก หมายถึง ตรงกับลักษณะของครอบครัวท่านมาก

จริงปานกลาง หมายถึง ค่อนข้างตรงกับลักษณะของครอบครัวท่านบ้าง

ค่อนข้างไม่จริง หมายถึง ค่อนข้างไม่ตรงกับลักษณะของครอบครัวท่าน

ไม่จริง หมายถึง ไม่ตรงกับลักษณะของครอบครัวท่านเลย

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว					
01 สมาชิกในครอบครัวต่างช่วยเหลือและสนับสนุนซึ่งกันและกัน					
002 บิดาเอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของท่าน					
ความรู้สึกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา					
01 บิดาเป็นที่ปรึกษาที่ดีที่สุดของท่าน					
002 ท่านเป็นคนที่อยู่ในโอวาทของมารดา					

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว					
01) ครอบครัวของท่านจะกำหนดกฎเกณฑ์ว่าสมาชิกคนใดควรจะทำอะไร					
00) ครอบครัวของท่านกำหนดกฎเกณฑ์เพื่อให้สมาชิกปฏิบัติตาม					
การแก้ปัญหาความขัดแย้งของสมาชิกในครอบครัว					
01) สมาชิกในครอบครัวทะเลาะเบาะแว้งกัน					
00) สมาชิกในครอบครัวไม่ค่อยโกรธเคืองกัน					
การมีกิจกรรมทางศาสนาร่วมกัน					
01) เมื่อถึงวันสำคัญทางศาสนาสมาชิกในครอบครัวจะไปทำบุญร่วมกัน					
00) สมาชิกในครอบครัวต่างสนใจในเรื่องศาสนา					
ความสำเร็จของสมาชิกในครอบครัว					
01) สมาชิกในครอบครัวต่างมีความรู้สึกว่าเมื่อทำสิ่งใดจะต้องทำให้ดีที่สุด					
00) ความก้าวหน้าเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในครอบครัวของท่าน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนนดังนี้

จริงมากที่สุด	ให้	5 คะแนน
จริงมาก	ให้	4 คะแนน
จริงปานกลาง	ให้	3 คะแนน
ค่อนข้างไม่จริง	ให้	2 คะแนน
ไม่จริง	ให้	1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนนดังนี้

จริงมากที่สุด	ให้	1 คะแนน
จริงมาก	ให้	2 คะแนน
จริงปานกลาง	ให้	3 คะแนน
ค่อนข้างไม่จริง	ให้	4 คะแนน
ไม่จริง	ให้	5 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมายบรรยากาศในครอบครัว

คะแนนต่ำกว่า 2.00	หมายถึง	บรรยากาศในครอบครัวไม่ดี
คะแนนระหว่าง 2.00 - 4.00	หมายถึง	บรรยากาศในครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนสูงกว่า 4.00	หมายถึง	บรรยากาศในครอบครัวดี

5. แบบสอบถามวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียน ด้านส่วนตัว และด้านสังคม เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับวิธีการเผชิญปัญหาจากเอกสาร ตำราต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2. ศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม

3. สร้างข้อคำถาม วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม จากข้อ 1, 2 และจากคำถามปลายเปิดซึ่งใช้ในการศึกษาปัญหาเบื้องต้นของนักเรียนนายร้อยตำรวจ โดยรวบรวมคำตอบของนักเรียนนายร้อยตำรวจมาประกอบการสร้างแบบสอบถามวิธีการเผชิญปัญหา ซึ่งได้ยึดแนวคิดในการเผชิญปัญหาของโคลแมนและแฮมเมน (Coleman and Hammen. 1974 : 126 - 127) ซึ่ง สุภาพรรณ โคตรจรัส (2531 : 304 - 310) แปลเป็นภาษาไทยเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามวิธีการเผชิญปัญหา ให้สอดคล้องกับนิยามเฉพาะ

4. หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามวิธีการเผชิญปัญหาที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน คือ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง อาจารย์พรรณพิศ วาณิชย์การ และ พ.ต.ต.จิรวุฒิ ทิศเสถียร ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามเฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้

5. หาค่าอำนาจจำแนก (Item Discrimination) โดยนำแบบสอบถามการเผชิญปัญหาที่แก้ไขแล้ว จำนวน 20 ข้อไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 100 คน ซึ่งเป็นนักเรียนคนละกลุ่มกับกลุ่มตัวอย่าง นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 % ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด หาค่าคะแนนรายข้อของทั้ง 2 กลุ่มแล้วเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของข้อคำถามแต่ละข้อโดยใช้วิธีการทางสถิติแบบที (t-test) ในการตรวจสอบ เลือกเฉพาะข้อที่มีอำนาจจำแนก (t) สูง ซึ่งได้ค่า t อยู่ระหว่าง 1.85 - 3.93 จำนวน 15 ข้อ มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

6. นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 5 มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียน ด้านส่วนตัว และด้านสังคม เท่ากับ 0.87

ตัวอย่างแบบสอบถามวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียน ด้านส่วนตัว และด้านสังคม

คำชี้แจง คำถามแต่ละข้อต่อไปนี้เป็นสถานการณ์สมมุติขึ้น หากนักเรียนอยู่ในสภาพการณ์ดังกล่าว นักเรียนมีวิธีการแก้ปัญหาหรือคิดว่าจะแก้ปัญหาอย่างไร ซึ่งคำตอบของนักเรียนจะไม่มีผลเสียหายต่อนักเรียนแต่อย่างใด เพราะจะไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด เนื่องจาก

แต่ละคนย่อมมีความรู้สึก หรือมีวิธีการแก้ปัญหาที่แตกต่างกัน ฉะนั้นจึงขอให้นักเรียนตอบคำถามตามความรู้สึกและสถานการณ์ที่เป็นจริงของนักเรียนให้มากที่สุด โดยกากบาททับตัวอักษรที่เลือกเพียงคำตอบเดียว

ข้อความ	เมื่อเผชิญเหตุการณ์ดังกล่าวนักเรียนจะทำอย่างไร
ด้านการเรียนภาคทฤษฎี	
๐) เวลาเรียนช้าพเจ้าไม่ค่อยมีสมาธิในการเรียน	ก. คิดว่าแก้ไขไม่ได้เลย ปล่อยไปเรื่อย ๆ ข. ติดตามบทเรียนจากเพื่อนหลังเลิกเรียน ค. หาสาเหตุแล้วแก้ไข
ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ	
๐) ข้าพเจ้าเบื่อหน่ายการฝึกแบบตำรวจเพราะรู้สึกว่าจำเจ ซ้ำซาก	ก. ทุกอย่างถูกกำหนดไว้แล้วแก้ไขไม่ได้ ข. หากิจกรรมอย่างอื่นทำร่วมกับเพื่อนในช่วงพักเพื่อลดความเบื่อหน่าย ค. ศึกษาให้ทราบถึงประโยชน์และความสำคัญของการฝึก แล้วตั้งใจฝึกเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับข้าพเจ้า
ด้านส่วนตัว	
๐) เมื่อท่านไม่มีความมั่นใจในตนเองท่านจะทำอย่างไร	ก. พยายามไม่ทำอะไรคนเดียว จะรวมกลุ่มกับเพื่อน ๆ ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ข. พิจารณาข้อบกพร่องของตนเอง และพยายามแก้ไขให้ถูกต้อง ค. พยายามกลบเกลื่อนไม่ให้ใครรู้

ข้อความ	เมื่อเผชิญเหตุการณ์ดังกล่าวนักเรียนจะทำอย่างไร
ด้านสังคม	
0) ข้าพเจ้าไม่สบายใจ เพราะเพื่อนกลุ่มหนึ่งชอบล้อเลียนข้อบกพร่องของข้าพเจ้า	ก. พยายามอยู่ห่างจากเพื่อนกลุ่มนั้น ข. พยายามแก้ไขข้อบกพร่องที่มีอยู่ ค. บอกเพื่อนสนิทหรือเข้าไปหาเพื่อนกลุ่มนั้นขอร้องไม่ให้ล้อเลียนอีก

เกณฑ์การให้คะแนน

1. นักเรียนเลือกวิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา ได้ 3 คะแนน
2. นักเรียนเลือกวิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอม ได้ 2 คะแนน
3. นักเรียนเลือกวิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหา ได้ 1 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมายของวิธีการเผชิญปัญหา

1. ผู้ที่มีวิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาคือ ผู้ที่ได้คะแนนวิธีการเผชิญปัญหาตั้งแต่เปอร์เซนไทล์ที่ 75 ขึ้นไป

2. ผู้ที่มีวิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอมคือผู้ที่ได้คะแนนวิธีการเผชิญปัญหาตั้งแต่เปอร์เซนไทล์ที่ 25 ถึงเปอร์เซนไทล์ที่ 75

3. ผู้ที่มีวิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาคือผู้ที่ได้คะแนนวิธีการเผชิญปัญหาตั้งแต่เปอร์เซนไทล์ที่ 25 ลงมา

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปขอความร่วมมือจากผู้บังคับการวิชาการ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ จังหวัดนครปฐม เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมา แล้วนำมาคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ทางสถิติ

วิธีจัดกระทำกับข้อมูล

1. วิเคราะห์ความแตกต่างของการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ตามตัวแปรด้านบุคลิกภาพ โดยใช้ t - test

2. วิเคราะห์ความแตกต่างของการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจตามตัวแปรด้านทัศนคติต่ออาชีพ บรรยากาศในครอบครัว ระดับชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance)

3. การหาตัวพยากรณ์ วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจโดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Science) โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้คือ

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อใช้วิธีทางสถิติแบบที (t - test) โดยใช้สูตรดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 139)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S^2_H}{n_H} + \frac{S^2_L}{n_L}}}$$

เมื่อ t หมายถึง ค่าที่ใช้พิจารณาของการแจกแจงแบบที

$\bar{X}_H$ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง

$\bar{X}_L$ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ

S^2_H หมายถึง ความแปรปรวนของกลุ่มสูง

S^2_L หมายถึง คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ

n หมายถึง จำนวนคนในแต่ละกลุ่มซึ่งเท่ากัน

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) โดยใช้สูตรดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 132 - 133)

$$\alpha = \frac{n}{n-1}\left\{1 - \frac{\Sigma S^2_i}{S^2_t}\right\}$$

เมื่อ α หมายถึง สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

n หมายถึง จำนวนข้อ

S^2_i หมายถึง คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ

S^2_t หมายถึง คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐานมีดังต่อไปนี้

3.1 เปรียบเทียบวิธีการเผชิญปัญหา จำแนกตามบุคลิกภาพ ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ โดยใช้ t - test

3.2 เปรียบเทียบวิธีการเผชิญปัญหา จำแนกตาม ระดับชั้นปี บรรยากาศในครอบครัว และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลผล

ในการวิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S	แทน	คะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - test
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - test
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกของกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว (Mean Square)
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
SE	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
S.E.b	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนนายร้อยตำรวจที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับชั้นปี บุคลิกภาพ ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ บรรยากาศในครอบครัว และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม ของนักเรียนนายร้อยตำรวจจำแนกตามระดับชั้นปี บุคลิกภาพ ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ บรรยากาศในครอบครัว และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การพยากรณ์วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม โดยใช้วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจเป็นตัวเกณฑ์ และใช้ระดับชั้นปี บุคลิกภาพ ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ บรรยากาศในครอบครัว และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวพยากรณ์ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามระดับชั้นปี บุคลิกภาพ ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ บรรยากาศในครอบครัว และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามตัวแปร ระดับชั้นปี บุคลิกภาพ ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ บรรยากาศในครอบครัว และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตัวแปร	ระดับของตัวแปร	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ระดับชั้นปี	1	81	25.6
	2	81	25.6
	3	77	24.4
	4	77	24.4
	รวม	316	100.0
2. บุคลิกภาพ	แบบ เอ	221	69.9
	แบบ บี	95	30.1
	รวม	316	100.0
3. ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ	ดี	221	69.9
	ปานกลาง	95	30.1
	ไม่ดี	-	-
	รวม	316	100.0
4. บรรยากาศในครอบครัว	ดี	124	39.2
	ปานกลาง	153	48.4
	ไม่ดี	39	12.4
	รวม	316	100.0

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวแปร	ระดับของตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	สูง	234	74.1
	ปานกลาง	73	23.1
	ต่ำ	9	2.8
	รวม	316	100.0

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 316 คน เป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ชั้นปีละ 81 คน ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ชั้นปีละ 77 คน คิดเป็นร้อยละ 25.6 และ 24.4 ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจมีบุคลิกภาพแบบ เอ คิดเป็นร้อยละ 69.9 และมีบุคลิกภาพแบบ บี คิดเป็นร้อยละ 30.1 เมื่อจำแนกตามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพตำรวจจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.9 และมีทัศนคติต่ออาชีพตำรวจในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 30.1 เมื่อจำแนกตามบรรยากาศในครอบครัว พบว่า บรรยากาศในครอบครัวของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีบรรยากาศอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.4 บรรยากาศในครอบครัวอยู่ในระดับดี ร้อยละ 39.2 และบรรยากาศในครอบครัวไม่ดี ร้อยละ 12.4 และเมื่อจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ร้อยละ 23.1 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ร้อยละ 2.8

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามระดับชั้นปี บุคลิกภาพ ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ บรรยากาศในครอบครัว และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามระดับชั้นปี และวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม

ชั้นปีที่	วิธีการเผชิญปัญหา	การเผชิญปัญหา							
		ด้านการเรียนภาคทฤษฎี		ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ		ด้านส่วนตัว		ด้านสังคม	
		N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ
1	สู้	23	7.3	11	3.5	36	11.4	38	12.0
	รอมชอม	14	4.4	33	10.4	25	7.9	18	5.7
	ถอยหนี	44	13.9	37	11.7	20	6.3	25	7.9
2	สู้	28	8.9	17	5.4	46	14.6	48	15.2
	รอมชอม	27	8.5	38	12.0	29	9.2	19	6.0
	ถอยหนี	26	8.2	26	8.2	6	1.9	14	4.4
3	สู้	49	15.6	41	13.0	30	15.8	52	16.5
	รอมชอม	20	6.3	29	9.2	25	7.9	15	4.7
	ถอยหนี	8	2.5	7	2.2	2	0.6	10	3.2

ตาราง 3 (ต่อ)

ชั้นปีที่	วิธีการเผชิญปัญหา	การเผชิญปัญหา							
		ด้านการเรียนภาคทฤษฎี		ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ		ด้านส่วนตัว		ด้านสังคม	
		N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ
4	สู้	54	17.1	46	14.6	67	21.2	61	19.3
	รอมชอม	16	5.1	27	8.5	10	3.2	11	3.5
	ถอยหนี	7	2.2	4	1.3	-	-	5	1.6
	รวมทั้งสิ้น	316	100.0	316	100.0	316	100.0	316	100.0

จากตาราง 3 พบว่า ในด้านการเรียนภาคทฤษฎี นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 13.9 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอมน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 4.4 ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาทั้งแบบสู้ปัญหา แบบรอมชอม และแบบถอยหนีปัญหาในจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือร้อยละ 8.9, 8.5 และ 8.2 ตามลำดับ สำหรับนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาคิดเป็นร้อยละ 15.6 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุดคือร้อยละ 2.5 ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 ซึ่งส่วนมากใช้ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 17.1 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 2.2

ในด้านการเรียนภาคปฏิบัติ พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 11.7 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา

น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 3.5 ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอมมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 12.0 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 5.4 สำหรับนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาคิดเป็นร้อยละ 13.0 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 2.2 ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 ส่วนมากซึ่งใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาคิดเป็นร้อยละ 14.6 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 1.3

ในด้านส่วนตัว นักเรียนนายร้อยตำรวจทุกชั้นปีส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาและใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุด โดยที่นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาร้อยละ 11.4 และแบบถอยหนีปัญหาร้อยละ 6.3 ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาร้อยละ 14.6 และใช้วิธีเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาร้อยละ 1.9 นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาร้อยละ 15.8 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาร้อยละ 0.6 และนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาร้อยละ 21.2 และไม่ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหา

ในด้านสังคม พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาคิดเป็นร้อยละ 12.0 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอมน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 5.7 ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาคิดเป็นร้อยละ 15.2 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 4.4 ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 ซึ่งส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาคิดเป็นร้อยละ 16.5 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 3.2 และมีลักษณะเช่นเดียวกับนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 ซึ่งส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาคิดเป็นร้อยละ 19.3 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 1.6

จากข้อมูลข้างต้น มีแนวโน้มว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาในระดับชั้นปีต่างกันใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา แบบรอมชอม และแบบถอยหนีปัญหาต่าง ๆ กัน แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงนำคะแนนวิธีการเผชิญปัญหาในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนนายร้อยตำรวจมาวิเคราะห์

ความแปรปรวนแบบทางเดียว เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนนายร้อยตำรวจแต่ละชั้นปี มีวิธีการเผชิญปัญหาแตกต่างกันหรือไม่ ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามระดับชั้นปี

วิธีการเผชิญปัญหา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการเรียนภาคทฤษฎี	ระหว่างกลุ่ม	3	40.95	13.65	23.27*
	ภายในกลุ่ม	312	182.99	0.59	
ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	3	41.95	13.98	30.78*
	ภายในกลุ่ม	312	141.73	0.45	
ด้านส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	3	18.60	6.20	16.69*
	ภายในกลุ่ม	312	115.85	0.37	
ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	3	13.46	4.49	8.09*
	ภายในกลุ่ม	312	173.01	0.55	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 แสดงว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาในระดับชั้นปีต่างกันมีวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการที่พบว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาในระดับชั้นปีต่างกัน ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ยของวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาในแต่ละชั้นปี มาเปรียบเทียบเป็นรายคู่เพื่อดูความแตกต่างโดยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffé) ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 5 - 8

ตาราง 5 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎีของนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีต่างกันเป็นรายคู่

ระดับชั้น	$\bar{X}_1$ (1.74)	$\bar{X}_2$ (2.02)	$\bar{X}_3$ (2.53)	$\bar{X}_4$ (2.61)
ชั้นปีที่ 1 $\bar{X}_1$ (1.74)	-	0.28	0.79*	0.87*
ชั้นปีที่ 2 $\bar{X}_2$ (2.02)		-	0.51*	0.59*
ชั้นปีที่ 3 $\bar{X}_3$ (2.53)			-	0.08
ชั้นปีที่ 4 $\bar{X}_4$ (2.61)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 แสดงว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎีต่างจากนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 กับชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 กับชั้นปีที่ 4 มีวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎีไม่แตกต่างกัน

ตาราง 6 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติของนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันเป็นรายคู่

ระดับชั้น	$\bar{X}_1$ (1.68)	$\bar{X}_2$ (1.89)	$\bar{X}_3$ (2.44)	$\bar{X}_4$ (2.55)
ชั้นปีที่ 1 $\bar{X}_1$ (1.68)	-	0.21	0.76*	0.87*
ชั้นปีที่ 2 $\bar{X}_2$ (1.89)		-	0.55*	0.66*
ชั้นปีที่ 3 $\bar{X}_3$ (2.44)			-	0.11
ชั้นปีที่ 4 $\bar{X}_4$ (2.55)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 แสดงว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติต่างจากนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 กับชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 กับชั้นปีที่ 4 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

ตาราง 7 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของวิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัวของนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน เป็นรายคู่

ระดับชั้น		$\bar{X}_1$ (2.20)	$\bar{X}_2$ (2.49)	$\bar{X}_3$ (2.62)	$\bar{X}_4$ (2.87)
ชั้นปีที่ 1	$\bar{X}_1$ (2.20)	-	0.29*	0.42*	0.67*
ชั้นปีที่ 2	$\bar{X}_2$ (2.49)		-	0.13	0.38*
ชั้นปีที่ 3	$\bar{X}_3$ (2.62)			-	0.25
ชั้นปีที่ 4	$\bar{X}_4$ (2.87)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 แสดงว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัว ต่างจากนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัวต่างจากนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 กับชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 3 กับชั้นปีที่ 4 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัวไม่แตกต่างกัน

ตาราง 8 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยวิธีการเผชิญปัญหาด้านสังคมของนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน เป็นรายคู่

ระดับชั้น	$\bar{X}_1$ (2.16)	$\bar{X}_2$ (2.42)	$\bar{X}_3$ (2.55)	$\bar{X}_4$ (2.73)
ชั้นปีที่ 1 $\bar{X}_1$ (2.16)	-	0.26	0.39*	0.57*
ชั้นปีที่ 2 $\bar{X}_2$ (2.42)		-	0.13	0.31
ชั้นปีที่ 3 $\bar{X}_3$ (2.55)			-	0.18
ชั้นปีที่ 4 $\bar{X}_4$ (2.73)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 แสดงว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านสังคม ต่างจากนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 กับชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 2 กับชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 2 กับชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 3 กับชั้นปีที่ 4 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านสังคม ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามบุคลิกภาพ

ตาราง 9 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามบุคลิกภาพ และวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม

บุคลิกภาพ	วิธีการเผชิญปัญหา	การเผชิญปัญหา							
		ด้านการเรียนภาคทฤษฎี		ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ		ด้านส่วนตัว		ด้านสังคม	
		N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ
แบบ เอ	สู้	141	44.6	91	28.8	164	51.9	116	52.5
	รอมชอม	52	16.5	98	31.0	54	17.1	41	13.0
	ถอยหนี	28	8.9	32	10.1	3	0.9	14	4.4
แบบ บี	สู้	13	4.1	24	7.6	35	11.1	33	10.4
	รอมชอม	25	7.9	29	9.2	35	11.1	22	7.0
	ถอยหนี	57	18.0	42	13.3	25	7.9	40	12.7
รวมทั้งสิ้น		316	100.0	316	100.0	316	100.0	316	100.0

จากตาราง 9 พบว่า ในด้านการเรียนภาคทฤษฎีนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาคิดเป็นร้อยละ 44.6 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.9 ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบ บี ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 18.0 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.1 ในด้านการเรียนภาคปฏิบัติ นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอมคิดเป็นร้อยละ 31.0 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 10.1 ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบ บี ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 13.3 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.6 ในด้านการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัว นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาคิดเป็นร้อยละ 51.9 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.9 ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบ บี ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาเท่ากับแบบรอมชอม คิดเป็นร้อยละ 11.1 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.9 ในด้านสังคมนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาคิดเป็นร้อยละ 52.5 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 4.4 ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบ บี ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 12.7 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอมน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 7.0

จากข้อมูลข้างต้น มีแนวโน้มว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี ใช้วิธีการเผชิญปัญหา แบบสู้ปัญหา แบบรอมชอม และแบบถอยหนีปัญหา ในการเผชิญปัญหาด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงนำคะแนนวิธีการเผชิญปัญหาในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ มาหาค่าความแตกต่าง โดยใช้ t-test เพื่อทดสอบว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพต่างกันใช้วิธีการเผชิญปัญหาแตกต่างกันหรือไม่ ดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 แสดงการเปรียบเทียบวิธีการเผชิญปัญหาด้านต่าง ๆ ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามบุคลิกภาพ

วิธีการเผชิญปัญหา	บุคลิกภาพ	N	$\bar{X}$	S	t
ด้านการเรียนภาคทฤษฎี	แบบ เอ	221	2.51	0.71	11.10*
	แบบ บี	95	1.54	0.73	
ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ	แบบ เอ	221	2.27	0.70	5.06*
	แบบ บี	95	1.81	0.82	
ด้านส่วนตัว	แบบ เอ	221	2.73	0.48	8.64*
	แบบ บี	95	2.11	0.79	
ด้านสังคม	แบบ เอ	221	2.69	0.59	9.04*
	แบบ บี	95	1.93	0.88	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 แสดงว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ และนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบ บี ใช้วิธีการเผชิญปัญหา ด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ

ตาราง 11 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ และวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม

ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ	วิธีการเผชิญปัญหา	การเผชิญปัญหา							
		ด้านการเรียนภาคทฤษฎี		ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ		ด้านส่วนตัว		ด้านสังคม	
		N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ
ดี	สู้	141	36.1	78	24.7	139	44.1	140	44.3
	รอมชอม	49	15.4	86	27.2	63	19.9	37	11.7
	ถอยหนี	58	18.4	57	18.0	19	6.0	44	13.9
ปานกลาง	สู้	40	12.7	37	11.7	60	19.0	59	18.7
	รอมชอม	28	8.9	41	13.0	26	8.2	26	8.2
	ถอยหนี	27	8.5	17	5.4	9	2.8	10	3.2
รวมทั้งสิ้น		316	100.0	316	100.0	316	100.0	316	100.0

จากตาราง 11 พบว่า ในด้านการเรียนภาคทฤษฎี นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพตำรวจส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 36.1 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอมน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 15.4 ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติปานกลางต่ออาชีพตำรวจส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาคิดเป็นร้อยละ 12.7 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอมและแบบถอยหนีใกล้เคียงกันคิดเป็นร้อยละ 8.9 และ 8.5 ตามลำดับ ในด้านการเรียนภาคปฏิบัตินักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพตำรวจส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอมคิดเป็นร้อยละ 27.2 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 18.0 ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติปานกลางต่ออาชีพตำรวจส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอมคิดเป็นร้อยละ 13.0 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.4 ในด้านส่วนตัวนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพตำรวจส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 44.1 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 6.0 เช่นเดียวกับนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติปานกลางต่ออาชีพตำรวจ ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 19.0 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.8 ในด้านสังคมนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพตำรวจส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 44.3 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอมน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11.7 ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติปานกลางต่ออาชีพตำรวจ ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 18.7 และวิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.2

จากข้อมูลข้างต้นมีแนวโน้มว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพตำรวจและทัศนคติปานกลางต่ออาชีพตำรวจ ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา แบบรอมชอมและแบบถอยหนีปัญหา ในการเผชิญปัญหาด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงนำคะแนนวิธีการเผชิญปัญหาในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ มาหาค่าความแตกต่าง โดยใช้ t - test เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติต่ออาชีพตำรวจต่างกัน ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแตกต่างกันหรือไม่ ดังแสดงในตาราง 12

ตาราง 12 แสดงการเปรียบเทียบวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎีด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ

วิธการเผชิญปัญหา	ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ	N	X	S	t
ด้านการเรียนภาคทฤษฎี	ดี	221	2.25	0.85	1.10
	ปานกลาง	95	2.14	0.83	
ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ	ดี	221	2.21	0.78	1.33
	ปานกลาง	95	2.09	0.73	
ด้านส่วนตัว	ดี	221	2.54	0.65	0.13
	ปานกลาง	95	2.53	0.66	
ด้านสังคม	ดี	221	2.52	0.68	1.00
	ปานกลาง	95	2.43	0.80	

จากตาราง 12 แสดงว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติต่ออาชีพตำรวจต่างกันใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามบรรยากาศในครอบครัว

ตาราง 13 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามบรรยากาศในครอบครัว และวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียน ภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม

บรรยากาศในครอบครัว	วิธีการเผชิญปัญหา	การเผชิญปัญหา							
		ด้านการเรียนภาคทฤษฎี		ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ		ด้านส่วนตัว		ด้านสังคม	
		N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ
ดี 124	สู้	114	36.1	53	16.8	119	37.7	111	35.1
	รอมชอม	10	3.2	49	15.5	5	1.6	9	2.8
	ถอยหนี	-	-	22	7.0	-	-	4	1.3
ปานกลาง 153	สู้	40	12.6	55	17.4	77	24.4	85	26.9
	รอมชอม	64	20.3	66	20.9	75	23.7	48	15.2
	ถอยหนี	49	15.5	32	10.1	1	0.3	20	6.3
ไม่ดี 39	สู้	-	-	7	2.2	3	0.9	3	0.9
	รอมชอม	3	0.9	12	3.8	9	2.9	6	1.9
	ถอยหนี	36	11.4	20	6.3	27	8.5	30	9.6
รวมทั้งสิ้น		316	100.0	316	100.0	316	100.0	316	100.0

จากตาราง 13 พบว่า ในด้านการเรียนภาคทฤษฎี นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวดีส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 36.1 และไม่ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหา ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวปานกลางใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.3 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 12.6 ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวไม่ดีส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 11.4 และไม่ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา ในด้านการเรียนภาคปฏิบัตินักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวดีส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาคิดเป็นร้อยละ 16.8 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.0 ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวปานกลางส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอม คิดเป็นร้อยละ 20.9 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 10.1 สำหรับนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวไม่ดีส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 6.3 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.2 ในด้านส่วนตัวนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวดีส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา คิดเป็นร้อยละ37.7 และไม่ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหา ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวปานกลางส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาคิดเป็นร้อยละ 24.4 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.3 สำหรับนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวไม่ดีส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 8.5 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.9 ในด้านสังคมนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวดีส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 35.1 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 1.3 เช่นเดียวกับนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวปานกลางส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 26.9 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.3 ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวไม่ดีส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 9.6 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.9

จากข้อมูลข้างต้น มีแนวโน้มว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวต่างกัน ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา แบบรอมชอม และแบบถอยหนีปัญหาในการเผชิญปัญหาด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงนำคะแนนวิธีการเผชิญปัญหาในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนนายร้อยตำรวจมาหาค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่บรรยากาศในครอบครัวต่างกัน ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม แตกต่างกันหรือไม่ ดังแสดงในตาราง 14

ตาราง 14 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม จำแนกตามบรรยากาศในครอบครัว

วิธีการเผชิญปัญหา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการเรียนภาคทฤษฎี	ระหว่างกลุ่ม	2	123.50	61.75	192.44*
	ภายในกลุ่ม	313	100.43	0.32	
ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	2	10.22	5.11	9.22*
	ภายในกลุ่ม	313	173.46	0.55	
ด้านส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	74.19	37.09	195.21*
	ภายในกลุ่ม	313	60.28	0.19	
ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	72.10	36.05	97.43*
	ภายในกลุ่ม	313	114.36	0.37	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 แสดงว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวต่างกัน ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการที่พบว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวต่างกันใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ยวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามบรรยากาศในครอบครัวมาเปรียบเทียบเป็นรายคู่ เพื่อดูความแตกต่างโดยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffé) ดังแสดงผลในตาราง 15 - 18

ตาราง 15 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎีของนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวต่างกัน

บรรยากาศในครอบครัว		ไม่ดี (1.08)	ปานกลาง (1.94)	ดี (2.92)
ไม่ดี	(1.08)	-	0.86*	1.84*
ปานกลาง	(1.94)		-	0.98*
ดี	(2.92)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 แสดงว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวดี ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎีต่างจากนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวปานกลาง และบรรยากาศในครอบครัวไม่ดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวปานกลางใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎีต่างจากนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวไม่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 16 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติของนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวต่างกัน

บรรยากาศในครอบครัว		ไม่ดี (1.67)	ปานกลาง (2.15)	ดี (2.25)
ไม่ดี	(1.67)	-	0.48*	0.58*
ปานกลาง	(2.15)		-	0.10
ดี	(2.25)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 แสดงว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวดีและบรรยากาศในครอบครัวปานกลาง ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติต่างจากนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวไม่ดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวดีและบรรยากาศในครอบครัวปานกลางใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

ตาราง 17 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยวิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัวของนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวต่างกัน

บรรยากาศในครอบครัว		ไม่ดี (1.38)	ปานกลาง (2.50)	ดี (2.96)
ไม่ดี	(1.38)	-	1.12*	1.58*
ปานกลาง	(2.50)		-	0.46*
ดี	(2.96)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 แสดงว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวดีใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัวต่างจากนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวปานกลางและบรรยากาศในครอบครัวไม่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวปานกลางใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัวต่างจากนักเรียนนายร้อยตำรวจที่บรรยากาศในครอบครัวไม่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 18 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยวิธีการเผชิญปัญหาด้านสังคมของนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวต่างกัน

บรรยากาศในครอบครัว		ไม่ดี (1.31)	ปานกลาง (2.42)	ดี (2.86)
ไม่ดี	(1.31)	-	1.11*	1.55*
ปานกลาง	(2.42)		-	0.44*
ดี	(2.86)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 แสดงว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวดีใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านสังคมต่างจากนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวปานกลาง และบรรยากาศในครอบครัวไม่ดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวปานกลางใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านสังคมต่างจากนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวไม่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตาราง 19 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม

บรรยากาศในครอบครัว	วิธีการเผชิญปัญหา	การเผชิญปัญหา ด้านการเรียนภาคทฤษฎี N	ร้อยละ	ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ N	ร้อยละ	ด้านส่วนตัว N	ร้อยละ	ด้านสังคม N	ร้อยละ
สูง	สู้	112	35.4	93	29.4	152	48.1	151	47.8
	รอมชอม	62	19.6	92	29.1	63	19.9	48	15.2
	ถอยหนี	60	19.1	49	15.5	19	6.1	35	11.2
ปานกลาง	สู้	39	12.3	21	6.6	44	13.9	45	14.2
	รอมชอม	15	4.7	29	9.2	23	7.4	13	4.1
	ถอยหนี	19	6.1	23	7.3	6	1.9	15	4.7
ต่ำ	สู้	3	0.9	1	0.3	3	0.9	3	0.9
	รอมชอม	-	-	6	2.0	3	0.9	2	0.6
	ถอยหนี	6	1.9	2	0.6	3	0.9	4	1.3
รวมทั้งสิ้น		316	100.0	316	100.0	316	100.0	316	100.0

จากตาราง 19 พบว่า ในด้านการเรียนภาคทฤษฎี นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาคิดเป็นร้อยละ 35.4 และวิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.1 ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาคิดเป็นร้อยละ 12.3 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอมน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 4.7 นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 1.9 รองลงมาคือวิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาคิดเป็นร้อยละ 0.9 และไม่ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอม ในด้านการเรียนภาคปฏิบัตินักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาคิดเป็นร้อยละ 29.4 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.5 ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอม คิดเป็นร้อยละ 9.2 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 6.6 เช่นเดียวกับนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอมคิดเป็นร้อยละ 2.0 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 0.3 ในด้านส่วนตัวนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 48.1 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.1 เช่นเดียวกับนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 13.9 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.9 ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา แบบรอมชอม และแบบถอยหนีปัญหาเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 0.9 ในด้านสังคม นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาคิดเป็นร้อยละ 47.8 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11.2 ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 14.2 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอมน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.1 สำหรับนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำส่วนมากใช้วิธีเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 1.3 และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอมน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.6

จากข้อมูลข้างต้นมีแนวโน้มว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา แบบรอมชอม และแบบถอยหนีปัญหา ในการเผชิญปัญหาด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงนำคะแนนวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจมาหาค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีวิธีการเผชิญปัญหาแตกต่างกันหรือไม่ ดังแสดงในตาราง 20

ตาราง 20 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิธีการเผชิญปัญหา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.97	1.48	2.10
ภาคทฤษฎี	ภายในกลุ่ม	313	220.97	0.71	
ด้านการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.12	1.56	2.70
ภาคปฏิบัติ	ภายในกลุ่ม	313	180.56	0.58	
ด้านส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	2.84	1.42	3.37*
	ภายในกลุ่ม	313	131.63	0.42	
ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	3.41	1.70	2.91
	ภายในกลุ่ม	313	183.06	0.58	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 แสดงว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ และด้านสังคมของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ไม่แตกต่างกัน

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงนำคะแนนวิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัวของนักเรียนนายร้อยตำรวจมาเปรียบเทียบเป็นรายคู่ เพื่อดูความแตกต่างโดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) ดังแสดงในตาราง 21

ตาราง 21 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยวิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัวของนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน เป็นรายคู่

บรรยากาศในครอบครัว		ต่ำ (2.00)	ปานกลาง (2.52)	สูง (2.57)
ต่ำ	(2.00)	-	0.52	0.57*
ปานกลาง	(2.52)		-	0.05
สูง	(2.57)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 แสดงว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัวต่างจากนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกับนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัวไม่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ผู้วิจัยมีความประสงค์จะทราบว่า วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว ด้านสังคม ตัวแปรด้านระดับชั้นปี บุคลิกภาพ ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ บรรยากาศในครอบครัว และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์สหสัมพันธ์ภายในของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ดังแสดงในตาราง 22

ตาราง 22 แสดงเมตริกสัมพันธ์ภายในของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

ตัวแปร	ระดับชั้นปี	บุคลิกภาพ	ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ	บรรยากาศในครอบครัว	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี	วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติ	วิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัว	วิธีการเผชิญปัญหาด้านสังคม
ระดับชั้นปี	1.0000	.1241	.0068	.1431*	.0619	.4145*	.4625*	.3682*	.2660*
บุคลิกภาพ		1.0000	.0819	.5239*	.1435*	.5308*	.2745*	.4381*	.4545*
ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ			1.0000	.0161	.0318	.0635	.0695	.0043	.0486
บรรยากาศในครอบครัว				1.0000	.0416	.6420*	.2055*	.7067*	.5877*
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					1.0000	.0431	.1282	.1066	.1107
วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี						1.0000	.3059*	.6608*	.5449*
วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติ							1.0000	.2788*	.2442*
วิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัว								1.0000	.6223*
วิธีการเผชิญปัญหาด้านสังคม									1.0000

จากตาราง 22 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรมีค่าอยู่ระหว่าง 0.0043 ถึง 0.7067 เมื่อพิจารณาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 21 คู่ และพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของวิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัวกับบรรยากาศในครอบครัวมีค่าสูงสุด (r = .7067)

ตอนที่ 3 ผลการพยากรณ์วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม โดยใช้วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจเป็นตัวเกณฑ์ และใช้ระดับชั้นปี บุคลิกภาพ บรรยากาศในครอบครัว และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นตัวพยากรณ์ โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ดังแสดงในตาราง 23 - 30

ตาราง 23 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เมื่อใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎีเป็นตัวเกณฑ์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	3	149.48	49.99	210.93*
Residual	312	73.95	0.24	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 23 แสดงว่า ตัวเกณฑ์และตัวพยากรณ์มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถสร้างเป็นสมการพยากรณ์ได้ จึงได้คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ดังแสดงในตาราง 24

ตาราง 24 แสดงการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎีเป็นตัวเกณฑ์

ตัวแปร	b	S.E.b	β	t
บรรยากาศในครอบครัว	0.77	0.05	0.61	15.81*
ระดับชั้นปี	0.23	0.03	0.31	9.29*
บุคลิกภาพ	0.32	0.07	0.18	4.58*

R = 0.82

R^2 = 0.67

SE = 0.49

a = 0.67

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี เรียงตามลำดับคือ บรรยากาศในครอบครัว ระดับชั้นปี และบุคลิกภาพ ซึ่งตัวแปรทั้งสามนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎีได้ร้อยละ 67 และได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี โดยใช้คะแนนดิบ

= 0.77 บรรยากาศในครอบครัว + 0.23 ระดับชั้นปี + 0.32 บุคลิกภาพ + 0.67

สมการพยากรณ์วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

= 0.61 บรรยากาศในครอบครัว + 0.31 ระดับชั้นปี + 0.18 บุคลิกภาพ

ตาราง 25 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เมื่อใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาษาปฏิบัติเป็นตัวเกณฑ์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	2	48.08	24.04	55.49*
Residual	313	155.60	0.43	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 25 แสดงว่า ตัวพยากรณ์และตัวเกณฑ์มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถสร้างเป็นสมการพยากรณ์ได้ จึงได้คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ดังแสดงในตาราง 26

ตาราง 26 แสดงผลการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติเป็นตัวเกณฑ์

ตัวแปร	b	S.E.b	β	t
ระดับชั้นปี	0.30	0.03	0.44	8.89*
บุคลิกภาพ	0.37	0.08	0.22	4.51*

R = 0.51

R^2 = 0.26

SE = 0.66

a = 0.26

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 26 พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติของนักเรียนนายร้อยตำรวจ เรียงตามลำดับคือ ระดับชั้นปี และบุคลิกภาพ ซึ่งตัวแปรทั้งสองนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติได้ร้อยละ 26 และได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติ โดยใช้คะแนนดิบ

= 0.30 ระดับชั้นปี + 0.37 บุคลิกภาพ + 0.26

สมการพยากรณ์วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติ โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

= 0.44 ระดับชั้นปี + 0.22 บุคลิกภาพ

ตาราง 27 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เมื่อใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัวเป็นตัวเกณฑ์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	2	76.94	38.47	209.31*
Residual	313	57.53	0.18	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 27 แสดงว่า ตัวพยากรณ์และตัวเกณฑ์มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถสร้างเป็นสมการณ์พยากรณ์ได้ จึงได้คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ดังแสดงในตาราง 28

ตาราง 28 แสดงผลการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัวเป็นตัวเกณฑ์

ตัวแปร	b	S.E.b	β	t
บรรยากาศในครอบครัว	0.65	0.04	0.66	17.87*
ระดับชั้นปี	0.16	0.02	0.27	7.30*

R = 0.76

R^2 = 0.57

SE = 0.60

a = 0.26

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 28 พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อวิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัวของนักเรียนนายร้อยตำรวจ เรียงตามลำดับคือ บรรยากาศในครอบครัว และระดับชั้นปี ซึ่งตัวแปรทั้งสองนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของวิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัวได้ร้อยละ 57 และได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์วิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัว โดยใช้คะแนนดิบ

= 0.16 ระดับชั้นปี + 0.65 บรรยากาศในครอบครัว + 0.26

สมการพยากรณ์วิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัว โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

= 0.27 ระดับชั้นปี + 0.66 บรรยากาศในครอบครัว

ตาราง 29 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เมื่อใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านสังคม เป็นตัวเกณฑ์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	3	75.57	25.19	70.88*
Residual	312	110.89	0.36	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 29 แสดงว่า ตัวพยากรณ์และตัวเกณฑ์มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถสร้างเป็นสมการพยากรณ์ได้ จึงได้คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ดังแสดงในตาราง 30

ตาราง 30 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านสังคมเป็นตัวเกณฑ์

ตัวแปร	b	S.E.b	β	t
บรรยากาศในครอบครัว	0.53	0.06	0.46	8.99*
ระดับชั้นปี	0.21	0.03	0.18	3.99*
บุคลิกภาพ	0.32	0.09	0.19	3.70*

R = 0.64

R^2 = 0.41

SE = 0.60

a = 0.40

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 30 แสดงว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อวิธีการเผชิญปัญหาด้านสังคมของนักเรียนนายร้อยตำรวจเรียงตามลำดับคือ บรรยากาศในครอบครัว ระดับชั้นปี และบุคลิกภาพ ซึ่งตัวแปรทั้งสามนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของวิธีการเผชิญปัญหาด้านสังคมได้ร้อยละ 41 และได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์วิธีการเผชิญปัญหาด้านสังคม โดยใช้คะแนนดิบ

= 0.53 บรรยากาศในครอบครัว + 0.21 ระดับชั้นปี + 0.32 บุคลิกภาพ + 0.40

สมการพยากรณ์วิธีการเผชิญปัญหาด้านสังคม โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

= 0.46 บรรยากาศในครอบครัว + 0.18 ระดับชั้นปี + 0.19 บุคลิกภาพ

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ตามตัวแปรด้านระดับชั้นปี บุคลิกภาพ ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ บรรยากาศในครอบครัว และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. เพื่อศึกษาหาตัวแปรที่ส่งผลต่อวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 - 4 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแตกต่างกัน

2. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพต่างกัน ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแตกต่างกัน

3. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติต่ออาชีพตำรวจต่างกัน ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแตกต่างกัน

4. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวต่างกัน ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแตกต่างกัน

5. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแตกต่างกัน

6. มีตัวแปรอย่างน้อยหนึ่งตัวแปรที่ส่งผลต่อวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 - 4 โรงเรียนนายร้อยตำรวจ กรมตำรวจ ปีการศึกษา 2536 จำนวน 1,225 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ชั้นปีที่ 1 - 4 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 316 คน เป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 จำนวน 81 คน นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 จำนวน 81 คน นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 จำนวน 77 คน และนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 จำนวน 77 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ได้แก่

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ชั้นปีที่กำลังศึกษา และคะแนนเฉลี่ยในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2536
2. แบบสอบถามบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี
3. แบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ
4. แบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว
5. แบบสอบถามวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS) ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของตัวแปร และวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตาม ระดับชั้นปี บุคลิกภาพ ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ บรรยากาศในครอบครัว และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ร้อยละ

2. เปรียบเทียบวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามระดับชั้นปี ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ บรรยากาศในครอบครัว และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และเปรียบเทียบเป็นรายคู่เพื่อดูความแตกต่าง โดยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffé)

3. เปรียบเทียบวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี โดยใช้การแจกแจงแบบที (t - test)

4. การหาตัวพยากรณ์ วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการศึกษาค้นคว้าที่สำคัญได้ดังนี้

1. วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามระดับชั้นปี

1.1 นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี และด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ต่างจากนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 กับชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 กับชั้นปีที่ 4 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี และด้านการเรียนภาคปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

1.2 นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัว ต่างจากนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัวต่างจากนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 กับชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 3 กับชั้นปีที่ 4 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัวไม่แตกต่างกัน

1.3 นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านสังคมต่างจากนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนวิธีการเผชิญปัญหาด้านสังคมของชั้นปีอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

2. วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจจำแนกตามบุคลิกภาพ

นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพต่างกันใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจจำแนกตามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ

นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติต่ออาชีพตำรวจต่างกัน ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม ไม่แตกต่างกัน

4. วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามบรรยากาศในครอบครัว

นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวดี และบรรยากาศในครอบครัวปานกลาง ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม ต่างจากนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวไม่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวดี ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านส่วนตัว และด้านสังคม ต่างจากนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวดี และนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวปานกลาง ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

5. วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ และด้านสังคม ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ไม่แตกต่างกัน

6. ตัวแปรที่ส่งผลต่อวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีดังนี้

6.1 ตัวแปรที่ส่งผลต่อวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎีของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ได้แก่ บรรยากาศในครอบครัว ระดับชั้นปี และบุคลิกภาพ ซึ่งตัวแปรทั้งสามนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎีได้ร้อยละ 67

6.2 ตัวแปรที่ส่งผลต่อวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ได้แก่ ระดับชั้นปี และบุคลิกภาพ ซึ่งตัวแปรทั้งสองนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติได้ร้อยละ 26

6.3 ตัวแปรที่ส่งผลต่อวิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัวของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ได้แก่ บรรยากาศในครอบครัว และระดับชั้นปี ซึ่งตัวแปรทั้งสองนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของวิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัวของนักเรียนนายร้อยตำรวจได้ร้อยละ 57

6.4 ตัวแปรที่ส่งผลต่อวิธีการเผชิญปัญหาด้านสังคม ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ได้แก่ บรรยากาศในครอบครัว ระดับชั้นปี และบุคลิกภาพ ซึ่งตัวแปรทั้งสามนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของวิธีการเผชิญปัญหาด้านสังคมของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ได้ร้อยละ 47

7. สมการพยากรณ์วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ได้แก่

7.1 สมการพยากรณ์วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี โดยใช้คะแนนดิบ = 0.77 บรรยากาศในครอบครัว + 0.23 ระดับชั้นปี + 0.32 บุคลิกภาพ + 0.67

7.2 สมการพยากรณ์วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี โดยใช้คะแนนมาตรฐาน = 0.61 บรรยากาศในครอบครัว + 0.31 ระดับชั้นปี + 0.18 บุคลิกภาพ

7.3 สมการพยากรณ์วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติ โดยใช้คะแนนดิบ = 0.30 ระดับชั้นปี + 0.37 บุคลิกภาพ + 0.26

7.4 สมการพยากรณ์วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติ โดยใช้คะแนนมาตรฐาน = 0.44 ระดับชั้นปี + 0.22 บุคลิกภาพ

7.5 สมการพยากรณ์วิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัว โดยใช้คะแนนดิบ = 0.16 ระดับชั้นปี + 0.65 บรรยากาศในครอบครัว + 0.26

7.6 สมการพยากรณ์วิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัว โดยใช้คะแนนมาตรฐาน = 0.27 ระดับชั้นปี + 0.66 บรรยากาศในครอบครัว

7.7 สมการพยากรณ์วิธีการเผชิญปัญหาด้านสังคม โดยใช้คะแนนดิบ = 0.53 บรรยากาศในครอบครัว + 0.21 ระดับชั้นปี + 0.32 บุคลิกภาพ + 0.40

7.8 สมการพยากรณ์วิธีการเผชิญปัญหาด้านสังคม โดยใช้คะแนนมาตรฐาน = 0.46 บรรยากาศในครอบครัว + 0.18 ระดับชั้นปี + 0.19 บุคลิกภาพ

อภิปรายผล

1. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาในระดับชั้นปีต่างกัน ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 1 และยังพบว่านักเรียนนายร้อยตำรวจเมื่อศึกษาในระดับชั้นปีที่สูงขึ้น จะเปลี่ยนวิธีการเผชิญปัญหาด้านต่าง ๆ เป็นแบบสู้ปัญหา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลักสูตรการเรียน การสอน ของโรงเรียนนายร้อยตำรวจที่มุ่งพัฒนาให้นักเรียนนายร้อยตำรวจ เป็นนายตำรวจที่มีคุณภาพ ในระหว่างภาคการศึกษาที่ 2 ของแต่ละชั้นปี นักเรียนนายร้อยตำรวจทุกคนต้องเข้ารับการฝึกอบรมและต้องทดสอบผ่านหลักสูตรพิเศษต่าง ๆ ที่โรงเรียนนายร้อยตำรวจจัดให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 ต้องผ่านหลักสูตรกระโดดร่ม ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนนายร้อยตำรวจสามารถตัดสินใจเด็ดขาด หนักแน่น กล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ผู้นำหน่วยระดับหมวดในอนาคต ซึ่งตามหลักสูตรนี้นักเรียนนายร้อยตำรวจ

จะต้องฝึกอบรมภาคพื้นดินและภาคอากาศโดยกระโดดร่มจากเครื่องบิน จำนวน 6 ครั้ง นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 ต้องผ่านหลักสูตรการต่อต้านปราบปรามการก่อความไม่สงบ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความรู้ความสามารถในการต่อต้านปราบปรามการก่อการร้าย และปฏิบัติหน้าที่ผู้นำหมวดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจจะต้องฝึกการใช้อาวุธประเภทต่าง ๆ ฝึกการใช้ยุทธวิธีในการรบทุกรูปแบบ และเรียนรู้ในหมวดวิชาทั่วไปโดยฝึกปฏิบัติจริง เช่น แผนที่ เข็มทิศ การดำรงชีพในป่า และการหลบหนี หลีกหนี ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งแต่ละขั้นตอนของการฝึก จะมีการวัดผลการฝึกตามระเบียบและวิธีการที่กำหนดไว้ในหลักสูตร นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 ต้องผ่านหลักสูตรการฝึกปฏิบัติราชการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานสายตรวจ งานจราจร งานธุรการ และงานสืบสวนตรวจค้นจับกุมผู้กระทำผิด และให้มีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่นำหน่วยในการสืบสวน ป้องกันและปราบปราม ในระดับรองสารวัตรหรือเทียบเท่าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนการวัดผลการศึกษานั้น นักเรียนนายร้อยตำรวจจะต้องผ่านหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่กรมตำรวจระบุไว้ทุกประการ สำหรับนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 ต้องผ่านการฝึกปฏิบัติงานสอบสวน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีอาญา และสามารถปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนในระดับรองสารวัตรหรือเทียบเท่าได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งในแต่ละหลักสูตรดังกล่าว นักเรียนนายร้อยตำรวจจะต้องปฏิบัติจริง ต้องเผชิญปัญหาต่าง ๆ และแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง โดยมีครูฝึกหรือนายตำรวจที่ได้รับการแต่งตั้งจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจเป็นผู้สังเกตการณ์ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตรของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ (หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ. 2535 : 22 - 26)

จากการที่นักเรียนนายร้อยตำรวจต้องผ่านหลักเกณฑ์ตามขั้นตอนต่าง ๆ ของหลักสูตรที่โรงเรียนนายร้อยตำรวจกำหนดไว้ นักเรียนนายร้อยตำรวจต้องเผชิญปัญหา และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ตามสถานการณ์จริง อาจทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหามากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของลาซารัส และโฟล์คแมน (นิโลบล กฤษณพันธ์. 2532 : 14 ; อ้างอิงมาจาก Lazarus and Folkman. 1984 : 141 - 225) ที่กล่าวว่า ปัจจัยด้านตัวบุคคลที่มีผลต่อการเลือกใช้วิธีการแก้ไขปัญหา ซึ่งได้แก่ ประสบการณ์ในอดีต ความชำนาญในการแก้ไขปัญหา เป็นต้น

2. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพต่างกัน ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 2 และยังพบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีวิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา ยกเว้นวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบ บี มีวิธีการเผชิญปัญหาด้านต่าง ๆ แบบรอมชอม ซึ่งสอดคล้องกับ ฟรีดแมน และโรสแมน (Friedman and Roseman. 1974 : 164) ที่กล่าวว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ โดยพื้นฐานแล้วเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพคล่องแคล่วว่องไว กระตือรือร้น ชอบแข่งขัน มีความมานะพยายามในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้ประสบความสำเร็จ ชอบฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผล จึงใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา ส่วนบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ บี โดยทั่วไปจะมีลักษณะผ่อนคลาย ไม่รีบร้อน ไม่ก้าวร้าว ชอบการพักผ่อน และดำเนินชีวิตแบบง่าย ๆ ไม่ชอบฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำงาน จึงใช้วิธีการเผชิญปัญหาต่างไปจากบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ

3. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติต่ออาชีพต่างกัน ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 3 ทั้งนี้เนื่องมาจากนักเรียนนายร้อยตำรวจส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพตำรวจ ประกอบกับหลักสูตรการเรียนการสอนของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่ออาชีพตำรวจให้กับนักเรียนนายร้อยตำรวจ เพื่อให้นักเรียนนายร้อยตำรวจรักและภาคภูมิใจในอาชีพตำรวจ นอกจากนี้นักเรียนนายร้อยตำรวจทุกคนอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกันทั้งด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน และสภาพสังคมของโรงเรียน จึงทำให้ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านต่าง ๆ ตามตัวแปรด้านทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ ไม่แตกต่างกัน

4. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่บรรยากาศในครอบครัวต่างกัน ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 4 และพอสรุปได้ว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจส่วนใหญ่ที่บรรยากาศในครอบครัวดีใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา นักเรียนนายร้อยตำรวจที่บรรยากาศในครอบครัวปานกลางใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอม และนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวไม่ดี ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนี

ผลการศึกษาค้นคว้าดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับมูส และมูส (Moos and Moos. 1968 : 1 - 2) ที่กล่าวว่า บุคลิกภาพของแต่ละบุคคล บรรยากาศในครอบครัว และการเผชิญปัญหามีความสัมพันธ์กัน เช่น บุคคลที่มีบุคลิกภาพก้าวร้าว มีความขัดแย้งในใจ มักจะมาจากครอบครัวที่ปฏิเสธ หรือไม่ยอมรับบุตรหรือธิดา ครอบครัวที่ปล่อยปละละเลยบุตรมากเกินไป หรือครอบครัวที่ควบคุมบุตรธิดามากเกินไป ทำให้บุตรหรือธิดาที่เป็นสมาชิกของครอบครัวนั้นมีวิธีการเผชิญปัญหาที่ไม่เหมาะสม เช่นมักจะแสดงอารมณ์โกรธ สู้โดยไม่มีเหตุผล หรือบางครั้งอาจจะใช้วิธีการหลีกหนีในการเผชิญปัญหา ส่วนครอบครัวที่มีบรรยากาศของความรัก เอื้ออาทร ให้ความอบอุ่น ให้ความสนใจ เอาใจใส่ดูแลบุตรธิดา สมาชิกของครอบครัวนั้นก็จะมีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก มีเหตุผล มีความสามารถในการตัดสินใจ พิจารณาข้อดี-ข้อเสีย ก่อนลงมือกระทำหรือตัดสินตกลงใจ ซึ่งผู้ที่มีลักษณะบุคลิกภาพดังกล่าวและอยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น ส่วนใหญ่จะใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้โดยคำนึงถึงเหตุผลประกอบ

นอกจากนี้ผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ยังสอดคล้องกับการศึกษาของแบนดูราและวอลเตอร์ (Coleman and Hammen. 1974 : 312 ; อ้างอิงมาจาก Bandura and Walters. 1963) ที่ศึกษาพบว่า ความรักและบรรยากาศของการยอมรับบุตรธิดาซึ่งเป็นสมาชิกของครอบครัว เป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งที่จะช่วยให้บุตรธิดาของครอบครัวนั้นมีความไว้วางใจตนเองและบุคคลอื่น มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความเป็นอิสระ มีความนับถือตนเอง รู้จักรักและเอื้ออาทรต่อบุคคลอื่น ซึ่งลักษณะบุคลิกภาพดังกล่าวส่งผลให้บุตรธิดาของครอบครัวนั้นเรียนรู้ที่จะใช้วิธีการเผชิญปัญหาที่เหมาะสม

5. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ และด้านสังคม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมติฐานข้อ 5 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนนายร้อยตำรวจต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียนนายร้อยตำรวจที่กำหนดไว้ในการเรียนภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ส่วนในด้านสังคมนั้นนักเรียนนายร้อยตำรวจก็ต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของหมู่คณะ และกลุ่มเพื่อน ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของวัยรุ่น

ส่วนวิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัวของนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียน

นายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ ($\bar{X}$ = 2.57) แตกต่างจากนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำซึ่งใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอม ($\bar{X}$ = 2.00) ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางใช้วิธีการเผชิญปัญหาไม่แตกต่างจากนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ริงเนสส์ (กุลวรรณ วิทยาวงศ์รุจิ. 21536 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Ringness. 1968 : 140) ที่พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีการปรับตัวทางอารมณ์ให้เข้ากับสิ่งต่าง ๆ ได้ดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งอาจได้รับรางวัลทางสังคมและมีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและบุคคลอื่นในโรงเรียน

6. ตัวแปรที่ส่งผลต่อวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีดังนี้

6.1 ตัวแปรที่ส่งผลต่อวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎีคือ บรรยากาศในครอบครัว ระดับชั้นปี และบุคลิกภาพ ซึ่งตัวแปรทั้งสามนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎีได้ร้อยละ 67

6.2 ตัวแปรที่ส่งผลต่อวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติคือ ระดับชั้นปี และบุคลิกภาพ ซึ่งทั้งสองตัวแปรนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติได้ร้อยละ 26

6.3 ตัวแปรที่ส่งผลต่อวิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัวคือ ระดับชั้นปี และบรรยากาศในครอบครัว ซึ่งตัวแปรทั้งสองนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของวิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัวได้ร้อยละ 57

6.4 ตัวแปรที่ส่งผลต่อวิธีการเผชิญปัญหาด้านสังคมคือ บรรยากาศในครอบครัว ระดับชั้นปี และบุคลิกภาพ ซึ่งตัวแปรทั้งสามนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของวิธีการเผชิญปัญหาด้านสังคม ได้ร้อยละ 41

ข้อเสนอแนะ

1. นักเรียนนายร้อยตำรวจ ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านต่าง ๆ เป็นแบบหลีกหนีปัญหา ดังนั้นผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องควรทำความเข้าใจ เอาใจใส่ และดูแลอย่างใกล้ชิด รวมทั้งควรจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาและช่วยเหลือนักเรียนนายร้อยตำรวจในด้านต่าง ๆ เช่น กลุ่มสัมพันธ์ การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม หรือรายบุคคล เป็นต้น

2. บุคลิกภาพ และบรรยากาศในครอบครัว เป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจได้ ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องควรเอาใจใส่เป็นพิเศษ โดยเฉพาะนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบ บี และมีบรรยากาศในครอบครัวไม่ดี อีกทั้งควรจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา และช่วยเหลือแก่นักเรียนกลุ่มดังกล่าวด้วย

3. หน่วยงานหรือสถาบันทางด้านสุขภาพจิต ควรส่งเสริมให้ความรู้ด้านบทบาทและความสำคัญของครอบครัวในการปฏิบัติตน และสร้างบรรยากาศในครอบครัวให้อบอุ่น เพื่อเป็นรากฐานที่ดีให้กับสมาชิกในครอบครัวให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ และได้รับการหล่อหลอมบุคลิกภาพความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ สร้างทัศนคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น เพื่อเป็นประโยชน์แก่สมาชิกในครอบครัว ในการเผชิญปัญหาต่าง ๆ และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ข้อจำกัดของแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ ในส่วนที่เกี่ยวกับแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของนักเรียนนายร้อยตำรวจในการที่จะปฏิบัติงานในอาชีพตำรวจนั้น เป็นแบบสอบถามที่เน้นถึงความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนนายร้อยตำรวจกระทำมิได้เน้นเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนนายร้อยตำรวจแสดงออกโดยตรง จึงทำให้คะแนนทัศนคติต่ออาชีพตำรวจที่เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมไม่ชัดเจน

5. ข้อจำกัดของตัวแปรอิสระที่เกี่ยวกับผลสัฤทธิ์ทางการเรียนของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นคะแนนเฉลี่ยของภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2536 ในการศึกษาครั้งต่อไปควรใช้คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนนายร้อยตำรวจแต่ละคน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น บรรยากาศในโรงเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทัศนคติในการเรียน ของนักเรียนนายร้อยตำรวจว่าส่งผลต่อวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม มากน้อยเพียงใด

2. ควรศึกษาวิจัยโดยใช้วิธีการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม เพื่อพัฒนานักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีปัญหาในการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัว และด้านสังคม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. จิตวิทยาการศึกษาฉบับปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

———. กองบังคับการวิชาการ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. ม.ป.ท. : กองบังคับการวิชาการ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ, 2535.

กองบังคับการวิชาการ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2535). ม.ป.ท. : กองบังคับการวิชาการ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ, 2535.

กาญจนา คำสุวรรณ. จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ทวีการพิมพ์, 2524.

กุลวรรณ วิทยาวงศ์รุจิ. ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับการปรับตัว. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.

จรรจา สุวรรณทัต. "ครอบครัวสัมพันธ์," ใน ครุปริทัศน์. 6 : 52 - 57 มิถุนายน 2523.

ฉลอง ภิรมย์รัตน์. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : ประจักษ์การพิมพ์, 2521.

ฉวีวรรณ สูตะบุตร. การพยาบาลพื้นฐาน. นนทบุรี : วิทยาลัยพยาบาลศรีธัญญา, 2527.

ชมพูนุช พงษ์ศิริ. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทยกรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

ชานนท์ บุรี. ปัญหาและความต้องการในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในวิทยาลัยสารพัดช่างเขตภาคกลาง. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

นวลศิริ เปาโรหิตย์ และคณะ. จิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รามคำแหง, 2520.

นิยดา พงษ์พาช้านาญเวช. ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อและการเผชิญปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดราชบุรี. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535.

นิโลบล กฤษณพันธ์. วิธีเผชิญปัญหาและภาวะอารมณ์ทุกข์โศกในผู้ป่วยโรคมะเร็งปากมดลูกที่ได้รับรังสีรักษา. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2532. อัดสำเนา.

ประเสริฐ เกษตรมาลา. ตำรวจและสังคม. กรุงเทพฯ : สูตรไพศาล, 2521.

ประเสริฐ พรหมศร. ผลการใช้ชุดแนะแนวอาชีพที่มีต่อเจตคติต่ออาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนจ่าการบุญ จังหวัดพิษณุโลก. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2531. อัดสำเนา.

ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. บริหารงานตำรวจ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮ้าส์, 2530.

———. สามมิติของการตำรวจไทย. กรุงเทพฯ : เอกสารประกอบการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์อันดับที่ 50 สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2528.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. สุขภาพจิตเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : บัณฑิตการพิมพ์, 2530.

ผ่องศรี ศรีมรกต. วิธีเผชิญปัญหาและการปรับตัวด้านจิตใจในผู้ป่วยอุบัติเหตุที่รับไว้รักษาในโรงพยาบาล. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2526. อัดสำเนา.

พนมพร เกษรศิลป์. การศึกษาเจตคติต่ออาชีพของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2533. อัดสำเนา.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2531.

พัชนี วรกวิน. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิงบำกเกร็ด, 2522.

ไพฑูรย์ อินทรวิชา. "หลักและวิธีการวัดเจตคติ," ใน อนุสารเพื่อการวิจัย ฉบับที่ 3. กรุงเทพฯ : กองการวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2517.

ยุพิน องคานนท์. ทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

รามคำแหง, มหาวิทยาลัย. พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2534.

รังสิต หร่มระฤก. "บุคลิกภาพกับโรคหัวใจ," ใน มติชนรายวัน. 10 ; เมษายน 2532.

สัญญา จัตตานนท์. การศึกษากับการประกอบอาชีพอิสระ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.

สายสุรี จุติกุล. "จิตวิทยา," ใน เอกสารประกอบการสอนวิชาจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2511.

สุภาพรรณ โคตรจรัส. "การปรับตัว," ใน จิตวิทยาเอกสารคำสอนคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

สุวิทย์ วงษาไฮ. การศึกษาเจตคติต่ออวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตการศึกษาที่ 10. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

อัจฉรา วงษ์วัฒนามงคล. ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา. ปริญญานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

Allport, Gordon W. Pattern and Growth in Personality. New York : Holt, Rinehart & Winner, 1961.

Anastasi, Anne. Personality Development. New York : McGraw - Hill Book Company, 1968.

Coleman, James C. and Constance L. Hammen. Contemporary Psychology and Effective Behavior. California : Scott, Foreman and Company, 1974.

Foster, Charles K. Psychology of Life Today. Chicago : American Technical Society, 1961.

Friedman, M. and R.H. Roseman. "Behavior Pattern and Coronary Angiographic Findings," Journal of the American Medical Association. 240 : 164 ; 1974.

Gass, K.A. "Coping Strategies of Widows," Journal of Gerontological Nursing. 13 : 19 - 23 ; August, 1987.

Grossen, G.M. and H.A.Bush. "Adaptation : A Feedback Process," Advances in Nursing Science. 1 : 51 - 56 ; July 1979.

Heilbrun, Alfred B. and others. Self Report "Measurement of Type A Behavior : Toward Refinement and Improved Predicting", Journal of Personality Assessment. 50(4) : 525 - 539, July - August, 1986.

Holmes, D.S. and B.K.Houston. "Affectiveness of Situation Redefinition and Affective Isolation in Coping with Stress," Journal of Personality of Social Psychology. 29 : 212 - 218 ; February 1974.

Lazarus, Richard S. "Coping - Reaction Pattern and the Appraisals that Underlie Them," Psychological Stress and the Coping Process. New York : McGraw - Hill Book Company, 1966.

Lazarus, R.S. and S. Folkman. Stress, Appraisal, and Coping. New York : Springer Publishing Co., 1984.

Mcnett, S.C. "Social Support, threat, and Coping Responses and Effectiveness in the Functionally Disabled," Nursing Research. 36 : 98 - 103 ; March - April, 1987.

Mechanic David. "Coping and Social Adaptation," Mental Health and Social Policy. New Jersy : Prentice Hall, 1980.

Moos, R.H. and A.G. Billings. "Conceptualizing and Measuring Coping Resources and Process," in Handbook of Stress : Theoretical and Clinical Aspects. p.212 - 230. Edited by L. Goldberger and S. Breznitz, New York : The Free Press, 1982.

Moos, Rudolf H. and Bernice S. Moos. A Social Climate : Family Environment Scale. California : Consulting Psychologist Press, 1986.

Strube, Michael J. and Susan M. Boland. "Postperformance Attributions and Task Persistance among Type A and B Individuals," Journal of Personality and Social Psychology. 50(2) : 413 - 420 ; February, 1986.

Triandis, Harry C. Attitude and Attitude Change. New York : John Wiley and Sons, 1971.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ที่ ศธ. 1007/5121

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

19 พฤศจิกายน 2536

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า ร.ต.อ.หญิง จรรยา เกษศรีสังข์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง วิธีเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ศ.ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ประธาน

รศ.ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใครขอความอนุเคราะห์คือ ขอเชิญ พ.ต.ต.จิรวุฒิ ทิศเสถียร เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม และให้นักเรียนนายร้อยตำรวจ จำนวน 500 คน ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2536 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

ภาคผนวก ข

คุณภาพของเครื่องมือ

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

ข้อ	ค่า t	ข้อ	ค่า t
1	2.63	9	2.88
2	1.89	10	2.32
3	3.09	11	3.27
4	2.06	12	2.16
5	3.93	13	2.78
6	3.36	14	2.53
7	1.85	15	2.49
8	2.91		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.866

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี

ข้อ	ค่า t	ข้อ	ค่า t
1	2.91	9	7.00
2	5.69	10	2.53
3	3.51	11	5.69
4	4.55	12	3.67
5	6.85	13	5.37
6	5.96	14	4.80
7	6.17	15	6.54
8	4.98		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.866

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามวัดความคิดสร้างสรรค์ด้วยวิธีการ

ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t
	ด้านความคิด		
1	2.68	7	2.11
2	2.45	8	3.86
3	3.13	9	4.71
4	2.57	10	4.43
5	2.74	11	3.78
6	7.56	12	4.94
	ด้านความรู้สึก		
1	2.57	7	7.19
2	4.04	8	9.44
3	2.42	9	3.17
4	2.95	10	6.17
5	3.48	11	5.30
6	3.12	12	6.84
	ด้านพฤติกรรม		
1	2.27	3	2.06
2	1.83	4	2.72

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.8530

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว

ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t
1	4.18	24	4.36
2	3.89	25	3.43
3	3.67	26	4.91
4	5.02	27	4.04
5	3.52	28	5.38
6	3.36	29	2.77
7	2.43	30	6.04
8	4.63	31	2.62
9	2.40	32	1.76
10	3.67	33	2.76
11	4.94	34	1.83
12	8.86	35	1.87
13	5.58	36	1.88
14	4.39	37	4.43
15	5.88	38	4.31
16	5.20	39	1.92
17	3.58	40	5.11
18	6.27	41	5.45
19	3.89	42	4.67
20	5.08	43	4.89
21	3.30	44	3.38
22	2.91	45	4.24
23	3.93		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.871

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามวิธีเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

แบบสอบถามบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี

แบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ

แบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน นักเรียนนายร้อยตำรวจ

ด้วยข้าพเจ้า ร.ต.อ.หญิง จรรยา เกษศรีสังข์ นิสิตปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ" ในการทำปริญญานิพนธ์ในครั้งนี้ ข้าพเจ้ามีความประสงค์จะขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อทำการวิจัยทั้งหมด 4 ชุด ได้แก่

ชุดที่ 1 แบบสอบถามวิธีการเผชิญปัญหา

ชุดที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี

ชุดที่ 3 แบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ

ชุดที่ 4 แบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว

ซึ่งแบบสอบถามทั้ง 4 ชุดนี้ จะเป็นการแสดงความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของนักเรียน คำตอบที่ได้ไม่มีผิดหรือถูก ขอให้นักเรียนตอบคำถามทุกข้อตามความต้องการและสถานการณ์ที่เป็นจริง ซึ่งคำตอบที่ได้จะเป็นประโยชน์และมีคุณค่าต่อการวิจัยในครั้งนี้ และคำตอบของนักเรียนจะเป็นความลับ และไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อการเรียนของนักเรียน

ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ร.ต.อ.หญิง

(จรรยา เกษศรีสังข์)

นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการแนะแนว

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามวิธีการเผชิญปัญหา

คำชี้แจง คำถามแต่ละข้อต่อไปนี้เป็นสถานการณ์สมมุติขึ้น หากนักเรียนอยู่ในสภาพการณ์ดังกล่าว นักเรียนจะมีวิธีการแก้ปัญหาหรือคิดว่าจะแก้ปัญหาอย่างไร ซึ่งคำตอบของนักเรียนจะไม่มีผลเสียหายต่อนักเรียนแต่ประการใด เพราะจะไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด เนื่องจากแต่ละคนย่อมมีความรู้สึกหรือมีวิธีการแก้ปัญหาที่แตกต่างกัน ฉะนั้นจึงขอให้นักเรียนตอบคำถามตามความรู้สึกและสถานการณ์ที่เป็นจริงของนักเรียนให้มากที่สุด โดยกากบาททับตัวอักษรที่เลือกเพียงคำตอบเดียว

เหตุการณ์	เมื่อเผชิญเหตุการณ์ดังกล่าวนักเรียนจะทำอย่างไร
1. เมื่อท่านเรียนไม่ทันเพื่อน ท่านจะทำอย่างไร	ก. ค้นคว้าเนื้อหาวิชาที่จะเรียน แล้วอ่านทำความเข้าใจมาก่อน เพื่อให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น ข. ให้เพื่อนที่เรียนเข้าใจ อธิบายให้ฟังหลังเลิกเรียน ค. ไม่ต้องทำอะไร เพราะไม่มีเวลาเป็นส่วนตัวมากพอที่จะค้นคว้าหรือซักถามจากเพื่อน
2. เมื่อท่านได้รับเอกสารประกอบการเรียน การสอน ซึ่งทางโรงเรียนจัดให้ล่าช้า ท่านจะทำอย่างไร	ก. ค้นคว้าจากห้องสมุดตามสถาบันการศึกษาต่าง ๆ หรือซื้อไว้ใช้เอง ข. ไม่ต้องทำอะไร เพราะทุกคนอยู่ในสภาพเดียวกัน ค. จดคำบรรยายต่าง ๆ เอาไว้ดูเป็นแนวทางในการสอบ
3. หากท่านเกรงว่าเมื่อจบการศึกษาแล้วจะไม่มีความรู้มากพอที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน ท่านจะทำอย่างไร	ก. ซื้อหนังสือมาศึกษาด้วยตนเอง หรือยืมจากห้องสมุดและศึกษาเพิ่มเติมจากรุ่นพี่ที่มีประสบการณ์ ข. ตั้งใจเรียนในปัจจุบันให้ดีที่สุด ประสบการณ์จะช่วยแก้ปัญหาได้ในอนาคต ค. ไม่ต้องคิดอะไรมาก เพราะอนาคตยังอยู่อีกไกล

เหตุการณ์	เมื่อเผชิญเหตุการณ์ดังกล่าวนักเรียนจะทำอย่างไร
4. ถ้าท่านคิดว่าอาจารย์สอนไม่ดีไม่ตั้งใจสอน ท่านจะทำอย่างไร	ก. แสดงอาการไม่สนใจ หรือหลับ ข. พยายามตั้งใจฟังว่าสอนเรื่องอะไร หากไม่เข้าใจก็บอกให้อธิบายใหม่ ค. หาหนังสืออ่านเพิ่มเติม เมื่อมีเวลาว่าง
5. เมื่อท่านมีเวลาในการดูหนังสือน้อย ท่านจะทำอย่างไร	ก. แบ่งเวลาสำหรับการดูหนังสือ จัดตารางเวลาการดูหนังสือ ข. ดูเท่าที่ทำได้ เมื่อใกล้สอบก็จัดติวกับเพื่อน ๆ ค. ไม่ต้องกังวลในเรื่องนี้ เพราะทุกคนอยู่ในสภาพเดียวกันทั้งหมด
6. ถ้าวิชาที่โรงเรียนจัดให้เรียนไม่ตรงกับความสนใจของท่าน ท่านจะทำอย่างไร	ก. หากิจกรรมอื่นทำ เช่น คุยกับเพื่อน เขียนจดหมายเพื่อเป็นการฆ่าเวลา ขณะครูสอน ข. เรียนให้พอสอบได้ จะได้ไม่ต้องสอบแก้ตัว ค. ให้ความสนใจในเนื้อหาวิชามากขึ้น เพราะวิชาที่ทางโรงเรียนจัดให้เรียนย่อมเป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพในอนาคต
7. หากท่านรู้สึกว่าไม่ได้รับความรู้มากเท่าที่ควรจากการฝึกงาน ท่านจะทำอย่างไร	ก. แสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือทั่วไป หรือสอบถามจากผู้มีประสบการณ์ที่น่าเชื่อถือ ข. ให้ความสนใจ ซักถาม แสดงให้รู้ว่าข้าพเจ้าสนใจจริง ๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้ถ่ายทอดความรู้นั้นสอนหรืออธิบายให้มากขึ้น ค. ไม่ต้องสนใจมาก เพราะหลังจบการศึกษาแล้วจึงหาประสบการณ์เอาเองก็ได้

เหตุการณ์	เมื่อเผชิญเหตุการณ์ดังกล่าวนักเรียนจะทำอย่างไร
8. เมื่อท่านกังวลใจ เพราะไม่มีเงินซื้อสิ่งของที่ต้องการ ท่านจะทำอย่างไร	ก. ข่มใจเสียไม่ให้อยากได้ ข. ขอยืมเงินเพื่อนแล้วใช้คืนในภายหลัง ค. พิจารณาเหตุผลอย่างรอบคอบ ถ้าสมควรซื้อก็จะใช้จ่ายอย่างประหยัดเพื่อเก็บเงินไว้ซื้อ ถ้าไม่สมควรซื้อก็จะไม่ซื้อสิ่งของนั้น
9. เมื่อท่านรู้สึกว่า กฎ ระเบียบบางอย่างของโรงเรียนน่าจะมีการแก้ไข ท่านจะทำอย่างไร	ก. เสนอความคิดเห็นในรูปแบบต่าง ๆ เท่าที่พอจะทำได้ ข. พยายามที่จะไม่เกี่ยวข้องกับฝ่ายปกครองนักเรียนเป็นสิ่งที่ดีที่สุดในปัจจุบัน ค. ปฏิบัติตามกฎระเบียบนั้น แม้จะฝืนความรู้สึกก็ตาม
10. เมื่อท่านมีความรู้สึกว่า ท่านไม่มีความสุขเลย ในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ท่านจะทำอย่างไร	ก. สนใจผู้อื่นหรือสิ่งอื่นบ้าง แทนที่จะสนใจแต่ตนเอง ข. หาสาเหตุว่าเกิดจากอะไร และพยายามแก้ไขความรู้สึกนั้นโดยขอคำแนะนำจากผู้ที่เคารพศรัทธา ค. หาทางระบายออกโดยการเที่ยวกับเพื่อน ๆ ในวันหยุด
11. เมื่อท่านมีเรื่องไม่สบายใจ ท่านจะทำอย่างไร	ก. ขอคำปรึกษาจาก บิดา มารดา หรือผู้ที่ท่านเคารพศรัทธา ข. เล่าให้เพื่อนฟังเพื่อระบายความทุกข์ ค. ปล่อยไปเรื่อย ๆ คิดเสียว่าอะไรจะเกิดก็ต้องเกิด
12. เมื่อท่านรู้สึกว่าไม่มีเพื่อนที่แท้จริงเลย ท่านจะทำอย่างไร	ก. คิดเสียว่าเพื่อนไม่สำคัญเท่าไร ข. พยายามปรับปรุงตนเองให้เข้ากับเพื่อนได้ในโอกาสต่อไป ค. แสวงหาเพื่อนโดยการลองใจเพื่อค้นว่าใครเป็นเพื่อนแท้

เหตุการณ์	เมื่อเผชิญเหตุการณ์ดังกล่าวนักเรียนจะทำอย่างไร
13. เมื่อท่านเป็นต้นเหตุให้เพื่อน ๆ ถูกลงโทษพร้อมท่าน โดยที่เพื่อนไม่ได้เป็นผู้กระทำผิด ท่านจะทำอย่างไร	ก. ยอมรับผิดกับเพื่อน ๆ และช่วยกันหาวิธีปรับปรุงไม่ให้ผิดอีก ข. ไม่ต้องทำอะไร เพราะทุกคนก็อาจเป็นต้นเหตุของการถูกลงโทษได้เช่นกัน ค. ยอมรับผิดกับเพื่อน ๆ และให้สัญญาว่าจะไม่ทำผิดอีก
14. เมื่อท่านต้องการสร้างความคุ้นเคยระหว่างรุ่นพี่ รุ่นน้องในโรงเรียนายร้อยตำรวจ ท่านจะทำอย่างไร	ก. ไม่ต้องทำอะไรเป็นการดีที่สุด เพราะจะไม่ได้ไม่เสี่ยงต่อการถูกลงโทษจากผู้บังคับบัญชา ข. ร่วมกับเพื่อน ๆ ที่มีความคิดเห็นเช่นเดียวกัน เสนอความคิดเห็นในการจัดกิจกรรม หรือหาโอกาสที่จะพบปะสังสรรจึงค่อยทำความรู้จักให้มากขึ้น
15. เมื่อท่านรู้สึกว่าผู้บังคับบัญชาบางท่านวางตนไม่เหมาะสม ท่านจะทำอย่างไร	ก. หลีกเลี่ยงไม่พบปะหรือพูดคุยหากไม่จำเป็น ข. นำจุดบกพร่องนั้นมาพัฒนาปรับปรุงตนเอง ค. ยอมรับจุดบกพร่องนั้น เพราะแต่ละคนย่อมมีจุดบกพร่องทั้งสิ้น

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับกิจกรรมในชีวิตประจำวัน ขอให้ท่านอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าเป็นจริงหรือตรงกับพฤติกรรมที่ปฏิบัติอยู่มากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมายลงในช่องที่ต้องการเพียงช่องละเครื่องหมายเดียว ดังนี้

จริงมากที่สุด	หมายถึง	ตรงกับพฤติกรรมของท่านมากที่สุด
จริงมาก	หมายถึง	ตรงกับพฤติกรรมของท่านมาก
จริงปานกลาง	หมายถึง	ตรงกับพฤติกรรมของท่านบ้างพอสมควร
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับพฤติกรรมของท่านบ้างเล็กน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับพฤติกรรมของท่านน้อยที่สุด
ไม่จริงเลย	หมายถึง	ไม่ตรงกับพฤติกรรมของท่านเลย

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด	ไม่จริงเลย
1. เมื่อท่านมีนัดท่านจะไปถึงที่นัดหมายก่อนเวลา						
2. ท่านรู้สึกโมโหเวลาที่ท่านถูกขัดจังหวะเวลาทำงาน						
3. ท่านรู้สึกว่าเป็นการเสียเวลามาก ถ้าต้องไปรอซื้อของในร้านที่มีลูกค้าแน่น						
4. ท่านรู้สึกว่าต้องทำสิ่งต่าง ๆ อย่างรวดเร็วเพื่อแข่งกับเวลา						
5. ท่านคิดว่า คนรอบข้างทำงานไม่ถูกใจท่าน						
6. ท่านรู้สึกอยากทำกิจธุระให้เสร็จโดยเร็วที่สุด						
7. ท่านรู้สึกหงุดหงิดที่ต้องเข้าคิวยาว เมื่อรอรับบริการต่าง ๆ เช่น ที่ธนาคาร หรือที่ทำการไปรษณีย์						

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด ไม่จริงเลย
8. ท่านไม่ชอบให้มีใคร หรืออะไรมาขัดจังหวะการทำงานของท่าน					
9. ท่านรู้สึกทนไม่ได้ ถ้าต้องทำงานร่วมกับคนที่ทำงานอย่างชอไปที					
10. เพื่อน ๆ ส่วนใหญ่เห็นว่าท่านเป็นคนจริงจังกับการเรียน					
11. ท่านจะทนไม่ได้ถ้าต้องฟังคนที่พูดเพ้อเจ้อ					
12. ท่านต้องทำงานที่รับผิดชอบให้เสร็จก่อนกำหนดเวลาเสมอ					
13. ท่านรู้สึกเบื่อและหาทางเลี่ยงออกมา เมื่อต้องฟังเรื่องไร้สาระ					
14. ท่านเป็นคนที่ทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความรวดเร็วว่องไว					
15. ท่านรู้สึกหงุดหงิด เมื่อต้องทำสิ่งต่าง ๆ ซ้ำซาก					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ

แบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ ลักษณะแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ด้านคือ ด้านความคิด ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม

1. ด้านความคิด

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดของท่านที่มีต่ออาชีพตำรวจ ขอให้ท่านอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วพิจารณาว่าตรงกับความรู้สึกนึกคิดของท่านมากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกนึกคิดของท่าน ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ตรงกับความคิดของท่านมาก
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ค่อนข้างจะตรงกับความคิดของท่านบ้าง
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ไม่ตรงกับความคิดของท่านมาก
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ไม่ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
1. งานในหน้าที่ตำรวจ เป็นงานที่ต้องเสี่ยงภัยจากมิจฉาชีพ					
2. งานของตำรวจเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของประชาชน					

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
3. งานของตำรวจเกี่ยวข้องกับความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน					
4. ตำรวจต้องใช้ความอดทนเป็นอย่างมาก ในการทำงาน					
5. ตำรวจเป็นอาชีพที่สามารถเลื่อนยศและ ตำแหน่งไปได้เรื่อย ๆ					
6. ตำรวจเป็นอาชีพที่สามารถพัฒนา ความรู้ ความสามารถให้เพิ่มพูนขึ้นเรื่อย ๆ					
7. ความก้าวหน้าในอาชีพตำรวจขึ้นอยู่กับ ผู้บังคับบัญชา					
8. ตำรวจเป็นอาชีพที่มีโอกาสหารายได้พิเศษ ได้มาก					
9. ตำรวจเป็นอาชีพที่ได้รับสวัสดิการ ช่วยเหลืออย่างเพียงพอ					
10. เงินเดือนของตำรวจไม่เพียงพอแก่การใช้ การใช้จ่ายในครอบครัว					
11. รายได้จากการเป็นตำรวจไม่เพียงพอกับ เศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน					
12. สวัสดิการของกรมตำรวจไม่เหมาะสมกับ ความเป็นอยู่ของข้าราชการตำรวจ					

2. ด้านความรู้สึก

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความรู้สึกของท่านที่มีต่ออาชีพตำรวจ ขอให้ท่านอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วพิจารณาว่าตรงกับความรู้สึกนึกคิดของท่านมากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกนึกคิดของท่าน ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกของท่านมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกของท่านบ้างพอสมควร
น้อย	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกของท่านน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกของท่านน้อยที่สุด

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
1. ข้าพเจ้ารู้สึกว่างานของตำรวจเป็นงานที่ท้าทายความสามารถ					
2. ข้าพเจ้ารู้สึกว่างานของตำรวจเป็นงานที่เหนื่อยยาก					
3. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตำรวจเป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้าในอาชีพได้ช้ามาก					
4. ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีตำรวจเป็นจำนวนน้อยมากที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ					
5. ข้าพเจ้าดีใจที่ได้รับการยอมรับจากบุคคลใกล้ชิดมากขึ้น เมื่อได้เป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจ					
6. ตำรวจเป็นอาชีพที่มีเกียรติ					

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
7. ตำรวจเป็นอาชีพที่คนส่วนใหญ่ให้ความสนใจและกล่าวถึงเสมอ					
8. ข้าพเจ้ามีความรู้สึกภูมิใจที่ตำรวจเป็นอาชีพที่ทำคุณประโยชน์ให้กับสังคม					
9. ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่อาชีพตำรวจเป็นอาชีพที่นำชื่อเสียงมาสู่วงศ์ตระกูล					
10. ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่จะได้เป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรเมื่อจบการศึกษา					
11. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตำรวจเป็นอาชีพที่คนทั่วไปเห็นว่าสำคัญ					
12. ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่ตำรวจมีส่วนช่วยสังคมให้สงบสุข โดยการจับกุมและปราบปรามผู้ละเมิดกฎหมาย					

3. ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของท่านในการที่จะปฏิบัติงานในอาชีพตำรวจ ขอให้ท่านอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้น ๆ ตรงกับความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมมากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกนึกคิดของท่าน ดังนี้

บ่อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ท่านทำอยู่เป็นประจำ
บ่อย	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ท่านกำหนดทุกครั้ง
บางครั้ง	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ท่านทำเป็นบางครั้ง
ไม่บ่อย	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ท่านทำน้อยมาก
นาน ๆ ครั้ง	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ท่านทำน้อยครั้งมากจนเกือบไม่ทำเลย
		จนเกือบไม่ทำเลย

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
1. ตำรวจทำงานเสี่ยงชีวิตจากการปฏิบัติงาน					
2. ลักษณะงานของตำรวจเป็นภารกิจที่ต่อเนื่อง ต้องทำงานตลอด 24 ชั่วโมงต่อวัน					
3. ข้าพเจ้าศึกษาหาความรู้ที่เป็นประโยชน์เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาอาชีพตำรวจ					
4. ข้าพเจ้าตั้งใจจะประกอบอาชีพอื่นเพื่อเสริมรายได้จากการเป็นตำรวจ					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว

คำชี้แจง เมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดชี้ดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้เพียงช่องละเครื่องหมายเดียว แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

จริงมากที่สุด	หมายถึง	ตรงกับลักษณะของครอบครัวของท่านมากที่สุด
จริงมาก	หมายถึง	ตรงกับลักษณะของครอบครัวของท่านมาก
จริงปานกลาง	หมายถึง	ค่อนข้างตรงกับลักษณะของครอบครัวท่านบ้าง
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง	ค่อนข้างไม่ตรงกับลักษณะของครอบครัวท่าน
ไม่จริง	หมายถึง	ไม่ตรงกับลักษณะของครอบครัวท่านเลย

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
1. สมาชิกในครอบครัวต่างช่วยเหลือและสนับสนุนซึ่งกันและกัน					
2. บิดาเอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของท่าน					
3. มารดาเอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของท่าน					
4. เมื่อท่านมีปัญหาอะไรบิดาของท่านจะช่วยผ่อนคลายความทุกข์ ความกังวลของท่าน					
5. เมื่อท่านมีปัญหาอะไรมารดาของท่านจะช่วยผ่อนคลายความทุกข์ ความกังวลของท่าน					
6. บิดาต้องการให้ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ของครอบครัว					
7. มารดาต้องการให้ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ของครอบครัว					

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
8. ท่านและพี่น้องทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของครอบครัว					
9. เวลาสมาชิกในครอบครัวมีปัญหา ทุก ๆ คนในครอบครัว (พ่อ แม่ ลูก) จะช่วยกันหาทางแก้ไข					
10. สมาชิกในครอบครัวของท่านเข้ากันไม่ได้					
11. สมาชิกในครอบครัวของท่าน สนใจ เอาใจใส่ ทุกข์ สุข ของกันและกัน					
12. เมื่อท่านมีเรื่องไม่สบายใจ สมาชิกในครอบครัวท่านช่วยให้กำลังใจท่าน					
13. ท่านสามารถปรึกษาหารือเรื่องส่วนตัวกับสมาชิกในครอบครัวของท่านได้					
14. บิดาเป็นที่ปรึกษาที่ดีที่สุดของท่าน					
15. มารดาเป็นที่ปรึกษาที่ดีที่สุดของท่าน					
16. ท่านเป็นคนที่อยู่ในโอวาทของบิดา					
17. ท่านเป็นคนที่อยู่ในโอวาทของมารดา					
18. ท่านเป็นคนที่สามารถแก้ปัญหาของตัวท่านได้ง่ายขึ้น เมื่อท่านอยู่ในครอบครัวของท่าน					
19. บิดามีส่วนผลักดันให้ท่านเป็นคนดี					
20. บิดารับฟังความคิดเห็นของท่าน					
21. มารดารับฟังความคิดเห็นของท่าน					

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
22. การถูกซ้ำเติมจากบิดาทำลายจิตใจของท่าน					
23. การถูกซ้ำเติมจากมารดาทำลายจิตใจของท่าน					
24. บิดาปล่อยให้ท่านตัดสินใจในเรื่องส่วนตัวของท่านเอง					
25. มารดาปล่อยให้ท่านตัดสินใจในเรื่องส่วนตัวของท่านเอง					
26. บิดามีความภาคภูมิใจในตัวท่าน					
27. มารดามีความภาคภูมิใจในตัวท่าน					
28. สมาชิกในครอบครัวช่วยกันกำหนดกฎระเบียบเพื่อให้สมาชิกในครอบครัวปฏิบัติตาม					
29. ครอบครัวของท่านแบ่งหน้าที่ว่าสมาชิกคนใดควรรับผิดชอบเรื่องใด					
30. สมาชิกทุกคนของครอบครัว มีสิทธิที่จะตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในครอบครัว					
31. ท่านต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของครอบครัว					
32. สมาชิกในครอบครัวทะเลาะเบาะแว้งกัน					
33. สมาชิกในครอบครัวไม่โกรธเคืองกัน					
34. เมื่อมีความขัดแย้งระหว่างสมาชิกในครอบครัว ๆ ๆ คนในครอบครัวพยายามหันหน้าเข้าหากัน					
35. ท่านหลบหลีกไม่อยากพบปะมารดาของท่าน					

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
36. ท่านรู้สึกว่ามารดาของท่านไม่เข้าใจท่าน					
37. เมื่อถึงวันสำคัญทางศาสนา สมาชิกในครอบครัวจะไปทำบุญร่วมกัน					
38. สมาชิกในครอบครัวต่างสนใจในเรื่องศาสนา					
39. สมาชิกในครอบครัวไม่เชื่อในเรื่องสวรรค์หรือนรก					
40. สมาชิกในครอบครัวคอยตักเตือนกันและกัน ไม่ให้ทำสิ่งใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น					
41. สมาชิกในครอบครัว ต่างเชื่อว่าทุกคนควรมีหลักธรรมประจำใจ					
42. สมาชิกในครอบครัวเชื่อว่า บาป บุญ คุณ โทษ นั้นมีจริง					
43. สมาชิกในครอบครัวต่างมีความรู้สึกว่า ทำสิ่งใดต้องทำให้ดีที่สุด					
44. ความก้าวหน้าในชีวิตการงานเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในครอบครัวของท่าน					
45. สมาชิกในครอบครัวสนับสนุนและให้กำลังใจเพื่อให้ท่านประสบผลสำเร็จในการเรียน					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

ชั้น .....

คะแนนเฉลี่ยในภาคการศึกษา 1 ปีการศึกษา 2536 .....

ขอขอบคุณนักเรียนนายร้อยทุกท่านที่ช่วยกรุณาตอบแบบสอบถาม

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจแบบสอบถาม

1. รองศาสตราจารย์ ชมลรัตน์ กรีทอง
   ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
   มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2. อาจารย์ พรรณพิศ วาณิชย์การ
   ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
   มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

3. พ.ต.ต. จิรวุฒิ ทิศเสถียร
   ผู้บังคับกองร้อยงานปกครอง 2 กองกำกับการ 1 กองบังคับการ
   งานปกครองนักเรียน โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ ร.ต.อ.หญิง จรรยา ปิยสาวุฒ เกษศรีสังข์

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน ประจำแผนก 3 กองกำกับการ 5

กองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดน

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2525 เตรียมอุดมศึกษา (แผนกวิทยาศาสตร์)
จากโรงเรียนมักกะสันพิทยา

พ.ศ. 2529 ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (เทียบเท่าปริญญาตรี)
จากวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ

พ.ศ. 2532 บริหารสาธารณสุขศาสตร์
จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2537 กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว)
จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

บทคัดย่อ

ของ

ร.ต.อ.หญิง จรรยา เกษศรีสังข์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

เมษายน 2537

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ตามตัวแปรด้านระดับชั้นปี บุคลิกภาพ ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ บรรยากาศในครอบครัว และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเพื่อศึกษาหาตัวแปรที่ส่งผลต่อวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 - 4 โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ปีการศึกษา 2536 จำนวน 316 คนซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นจากประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว แบบสอบถามบุคลิกภาพ แบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ แบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว และแบบสอบถามวิธีการเผชิญปัญหา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว วิธีการทดสอบของ เชฟเฟ (Scheffé) การทดสอบค่าที (t - test) สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 - 4 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติต่ออาชีพตำรวจต่างกัน ใช้วิธีการเผชิญปัญหาไม่แตกต่างกัน

4. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในครอบครัวต่างกัน ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ และด้านสังคม ไม่แตกต่างกัน

6. ตัวแปรที่ส่งผลต่อวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎีและด้านสังคม ได้แก่ บรรยากาศในครอบครัว ระดับชั้นปี และบุคลิกภาพ ตัวแปรที่ส่งผลต่อวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ได้แก่ ระดับชั้นปี และบุคลิกภาพ ตัวแปรที่ส่งผลต่อวิธีการเผชิญปัญหาด้านส่วนตัวของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ได้แก่ บรรยากาศในครอบครัว และระดับชั้นปี

COPING STRATEGIES OF POLICE CADETS

AN ABSTRACT

BY

POL.CAPT. JUNYA KETSREESUNG

Presented in partial fulfillment of the requirement for the Master of Education degree in Guidance and Counseling Psychology at Srinakharinwirot University

April 1994

The purpose of this study was to investigate coping strategies of police cadets. The study was designed to determine comparability of coping strategies held by the polices cadets, and to examine if the variables of academic levels, personality, attitudes toward police occupation, family atmosphere, and academic achievement have a significant impact upon their coping strategies. In addition, the variables of the police cadets that predict their coping strategies were identified. The subjects of 316 first year to forth year police cadets of Police Cadet Academy in the academic year 1993 were drawn by stratified random sampling from the population. The research instruments were the personal data, the personality questionnaire, the attitudes toward police occupation questionnaire, the family atmosphere questionnaire, and the coping strategies questionnaire. The data were analyzed by one-way analysis of variance, scheffe procedure, t-test, Pearson product moment correlation and multiple regression analysis.

The results of the study were as follow :

1. There were statistically significant differences in coping strategies among all four academic levels of police cadets ($p < .05$).

2. Significant differences in coping strategies between type A and type B personalities of the police cadets were obtained ($p < .05$).

3. No significant differences in coping strategies existed when grouped according to differences in attitudes toward police occupation.

4. Significant differences in coping strategies were found when grouped according to differences in family atmosphere ($p < .05$).

5. Significant differences in personal-life coping strategies were found when grouped according to differences ($p < .05$). Non-significant differences were found in the oretical studies, practical studies, and social life coping strategies.

6. The police cadets' family atmosphere, academic levels, and personalities significantly predicted their theoretical studies and social life coping strategies. It also revealed that the police cadets' academic levels and personalities significantly predicted their practical studies coping strategies. In addition, the results of this study suggested that the police cadets' family atmosphere and academic levels significantly predicted their personal-life coping strategies.